

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І
МИСТЕЦТВ

ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА

Кафедра музичного продакшну

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня «Магістр»

Інструментальна хіп хоп музика та засоби її створення

Виконав:

студент II курсу магістратури, групи МММ 23-22,
спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

Лопата Андрій Андрійович

Керівник:

кандидат педагогічних наук, професор,
заслужений діяч мистецтв України

Белявіна Н. Д.

Рецензент професор, доктор мистецтвознавства,
професор кафедри музичного виховання

Київського національного університету театру,
кіно і телебачення ім. І.К.Карпенка-Карого

Станіславська К.І.

Допустити до захисту:

протокол засідання кафедри

від « 17 » листопада 2023р. № 3

Завідувач кафедри _____

(_____)_____)

КИЇВ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ 1. Етапи еволюції хіп-хоп музики та основні представники жанру	
1.1 Формування ранньої хіп-хоп музики	7
1.2 «Золота Ера» класичного хіп-хопу.....	15
Розділ 2. Сучасні творчі проблеми хіп-хопу	
2.1. Особливості розвитку хіп-хоп музики у 2000 роках.....	47
2.2. Особливості хіп-хопу в Україні.....	63
Розділ 3. Технологічна складова створення хіп-хопу музики	
3.1. Розвиток під жанрів	73
3.2. Проблеми створення інструментальних хіп-хоп композицій.....	76
3.3 Аналіз хіп-хоп композицій.....	81
3.3.1. Композиції популярних виконавців.	83
3.3.2. Авторська творча діяльність.	91
ВИСНОВКИ.....	95
Список використаної літератури.....	99
ДОДАТКИ.....	104

ВСТУП

Актуальність дослідження. ХХ століття є періодом розвитку масової музичної культури. Музика стала складовою частиною духовної культури і піддавалася багатьом експериментам в пошуку нових засобів виразності та нових жанрів. Оскільки у ХХ столітті світ став більш відкритим популярності набрала практика взаємодії культур різних країн, які до цього розвивалися відокремлено. Музична культура світу почала змішуватись, що створило великий простір для розвитку несподіваних для того часу жанрів. Після появи звукозапису музика стає більш доступною для масового слухача, а різні напрямки її розвитку дозволяли людям обирати та слухати музику власним смаком.

В 1950-х роках виникає такий вагомий для музики жанр, як «рок-н-ролл», він з'явився в наслідок змішання різних популярних на той час в Америці жанрів, таких як ритм-енд-блюз, бугі-вугі, кантрі та госпел. У 1960-х розвиваються жанри ритм-н-блюз та соул, які стали основою для одного з найпопулярніших жанрів сьогодення хіп-хопу.

Хіп-хоп музика бере свій початок в кінці 60-х роках, ХХ-го століття, а саме в 1967 році на вулицях Південного Бронксу, коли на вечірці діджей Кул Герк (Kool Herc), експериментував з фанком та соулом, об'єднавши дві платівки, таким чином щоб виділити та підсилити барабани та повторюючи найгарячіші моменти треку за допомогою «скретчу», задаючи ритм під який Кул Герк викрикував в мікрофон короткі фрази, які задавали настрій натовпу. Після цієї вечірки хіп-хоп став новим трендом на вечірках не тільки Південного Бронксу, а й здобув популярність в межах всієї Америки, з часом на таких вечірках з'явився МС (Microphone controller), який дозволив діджею зосередитись на музичній частині, поки МС розкачував натовп, але в такому вигляді хіп-хоп було складно назвати музичним жанром, він скоріше був напрямком вечірок зі своїми окремими рисами.

В 1979 році була записана перша музична композиція в цьому жанрі, а саме Rapper`s Delight за виконанням групи The Sugarhill Gang. Композиція складалася

з речитативу, мелодії у стилі фанк та ритмічних барабанів, які задавали темп всьому треку.

Сьогодні хіп-хоп є одним з важливих напрямів музикальної індустрії, який має вплив на моду, кіно, літературу та суспільство. В цьому дослідженні ми вивчимо історію розвитку хіп-хопу, визначимо головні риси його популярності, виявимо засоби створення та оцінимо його вплив на сучасну культуру. Дослідження є актуальним оскільки хіп-музика стрімко змінюється, а кількість під-жанрів продовжує зростати. Також під час дослідження та пошуку актуальної інформації виявилось: за даною темою існує досить невелика фактичних даних, а також вони є вже застарілими і вимагають додаткового вивчення.

Мета дослідження полягає у виявленні історичних даних розвитку хіп-хоп музики, визначенні головних компонентів інструментального хіп-хопу.

Об'єкт дослідження – етапи еволюції музично-культурного напрямку хіп-хоп.

Предмет дослідження – інструментальна хіп-хоп музика та засоби її створення.

Задачі дослідження:

- визначити етапи розвитку хіп-хоп музики в різних країнах світу;
- надати характеристику хіп-хопу в Україні;
- охарактеризувати особливості хіп-хоп музики та піджанрів;
- визначити технологічну складову створення хіп-хопу музики;
- виявити засоби створення інструментальних хіп-хоп композицій;
- проаналізувати хіп-хоп композиції: популярні та авторські.

Методологія та методи дослідження:

- *історико-теоретичні*: опис, аналіз, систематизація та узагальнення літератури з проблем дослідження;
- *емпіричні*: практична діяльність у жанрі інструментальної музики.

Теоретична база дослідження:

- дослідження аудіовізуальних технологій Ананьєва А. Б., Белявіної, Н. Д., Белявіна В. Ф., Дьяченка В. В., Бут О. В., Мащенко І. Г. Рязанцева Л. В., Стецюка І.В., Черевко К.П., Шустова С.Л.;
- роботи з музичної інформатики та композиції Бондаренка А.І., В. Д., Гайденка І.А., Козліна В.Й., Грищенко В.І.;
- праці з інструментознавства Когоутека Ц., Куща Є. В. С.Г.Лазарева, Ужинського М. Ю., Шипа В. С. ;
- матеріали з Інтернет сайтів: www.Last.fm; www.britannica.com; www.hiphopgoldenage.com; www.pitchfork.com; www.genius.com;

Наукова новизна:

Уперше:

- Охарактеризовано жанри інструментальної хіп-хоп музики;
- проаналізовано авторські хіп-хоп композиції;

Уточнено :

- інформацію щодо етапів еволюції хіп-хопу.

Матеріалом дослідження є наукові дослідження напрямку «хіп-хоп», інтерв'ю, документальні фільми, особистий досвід автора, інтернет статті та відеокліпи.

Теоретичне і практичне значення. Матеріали роботи можуть бути корисними, як в освітній діяльності, так і в практичному застосуванні оскільки було розглянуто тему практичного продюсування «хіп хоп» музики. Інформацію може бути застосовано на лекціях та різних курсах, пов'язаних з дослідженням сучасної музики, а саме «Звукорежисура», «Концертна звукорежисура», «Студійна звукорежисура».

Апробація результатів дослідження:

Основні результати дослідження обговорювались:

XV науково-творча конференція «Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології» (Київ, 19 жовтня 2023 р.)

Публікації:

Лопата А.А. Інструментальна хіп-хоп музика // «Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології» : Зб. Наукових праць. Київ : НАКККіМ, 2023. С.160-161

Структура дипломної роботи обумовлена логікою розкриття теми, метою і завданням дослідження. Вона складається зі вступу, основної частини (з трьох розділів, дев'яти підрозділів), висновків та списку використаних джерел в якому 58 позицій. Загальний обсяг роботи 105 сторінок, з них, основний текст складає 97 сторінок.

Розділ 1. Етапи еволюції хіп-хоп музики та основні представники жанру

1.1. Формування ранньої хіп-хоп музики

Виникненню хіп-хопу сприяло декілька факторів не пов'язаних з творчістю. Роберт Мозес, який відомий американцям, як «Головний будівельник Нью-Йорку» є важливою особою в історії міського розвитку США. У 1959 році він розробив та почав втілювати план нової швидкісної дороги, яка проходила через район Бронкс, що призвело до руйнування старих міжнаціональних кварталів таких як: ірландські, німецькі, італійські та єврейські, які були популярні для проживання в середнього класу американців. А на їх місце прийшли бідні афро та латиноамериканці, в яких не було сприятливих умов для забезпеченого існування.

В 1968 році в північній частині Бронксу був збудований житловий комплекс, місткість якого налічувала 15 382 квартири. Він був побудований біля нової швидкісної дороги і це знову призвело до виселення середнього класу. А оскільки залишилося багато вільних приміщень, які почали здаватися в оренду, то це мало такі ж самі наслідки, що і будівництво дороги в 1959р. – на місце колишніх власників знов прийшло бідне латино та афро-американського населення [56].

Одним з головних менторів хіп-хопу на початку його історії був діджей Кул Герк справжнє ім'я якого Клайв Кемпбелл, який доклав багато зусиль для розвитку жанру. Він був ямайцем з міста Кінгстоні в якому він народився в 16 квітня 1955 р. У 12 років він переїжджає до Бронксу та починає ходити в середню школу ім. Альфреда Е.Сміта, де через свій кремезний вигляд, який виділяв його на фоні однокласників та постійні відвідування тренажерного залу він отримав прізвисько Геркулес. Потім він перетворить його на свій псевдонім Kool Gerk. Під час навчання він починає спілкуватися з командою Ex-Vandals, яка займалася графіті. У 1967 році в Південному Бронксі, місто Нью-Йорк, а саме на 1520 Sedwick Avenue Кул Герк влаштував вечірку для молоді з неблагополучних районів. На цій вечірці виникла перша форма хіп-хопу, яка

була простим «зациклюванням» певних місць на платівках, щоб підкреслити уривки де в пісні немає вокалу, а звучать тільки інструменти.

На той час цей стиль не мав самостійної назви, але через 5 років місцевий діджей Африка Бамбаата вигадав йому назву «хіп-хоп», щоб відокремити цей культурний напрям.

В 1973 році на одній з вечірок, яку влаштував діджей Кул Герк, він починає експериментувати з музикою повторюючи інструментальні інтермедії, які ще називають брейками, під час яких у танцівників з'являлася можливість продемонструвати свої навички та позмагатися в майстерності. Він вставляв в композицію «Bongo Rock» Майкла Віннера фрагмент з пісні «Give it up or turn it loose» Джеймса Брауна, створюючи новий ритм, який молодь одразу полюбила та почала придумувати певні рухи з використанням різних акробатичних елементів. Звідти і виникли так звані Бі-Бої – танцівники, які рухаються у манері брейку, а танець має назву «Брейкданс». Після цієї вечірки стиль продовжив розвиватися у брейкданс та діджей батлах, які стали популярні серед молоді того часу [3].

В 1957 році на світ з'явився Кевін Донован, який став не менш важливою фігурою в становленні хіп-хопу, він був відомий як Africa Bambaata. Цей псевдонім він позичив з африканської культури, а саме у відомого войовничого правителя зулусів. Кевін з дитинства проявляв інтерес та талант до музики. Він навчився грати на піаніно, трубі та слухавав різножанрову музику, але життя в Бронксі не пройшло повз нього і він брав активну участь в бандитських угрупованнях, а через деякий час став головою однієї з найвідоміших та найнебезпечніших банд того часу «Black Spades».

В 19 років він знайомиться з хіп-хопом на його початковій стадії та цікавиться діджейськими сетами, після чого вирішує кардинально змінити своє життя, дивлячись на фатальний досвід своїх знайомих в гангстерському житті, він обирає музику, як головний вектор свого подальшого розвитку, в результаті чого проводить чистку в складі «Black Spades», залишивши найталановитіших із якими створює музикальний колектив The Bronx River Organization. В цей же час

він подивився документальний фільм «Zulu», де зображується війна африканського племені зулусів проти британської армії, після чого він вирішує поїхати до Африки, щоб дізнатися більше про батьківщину.

Після повернення до Америки під впливом від поїздки він перейменовує гурт в «Zulu Nation» та вирішує, що візьме головні принципи племені зулусів, а саме згуртованість і любов до миру та об'єднає їх з ідеологічними елементами хіп-хопу – тобто політична та расова свідомість, мир, рівноправність та загальна згуртованість. Так в минулому небезпечні бандити перетворилися на представників нової культури: бі-боїв, реперів та художників-графіті.

До 1977 року в Бронксі майже не було людей, які не чули про Африка Бамбаата, який став популярним діджеєм, завдяки організації та проведенню конкурсів бі-боїв та великих вечірок, першопрохідником яких був діджей Кул Герк. Відміною рисою Африки Бамбаата було те що, він використовував велику кількість жанрів для створення свого міксу – диско, рок, реггі, сальса, музику з шоу «гоу-гоу», джаз та класику [4].

Ще однією важливою особистістю в становленні хіп-хопу був Джозеф Седдлер, який більш відомий за псевдонімом Grandmaster Flash. Він народився 1958 року в Барабадосі, який знаходиться в Карибському морі після цього його сім'я переїжджає до Бронксу, Нью Йорк. В сім'ї Седдлерів музика була в пошані, оскільки його батько був великим фанатом музики та мав велику особисту колекцію платівок, які не пройшли повз юного Джозефа, прищепивши йому любов до музики та сформувавши його музичний смак. Практикуватися в діджеїнгу він почав ще в юності, що не було чимось незвичним для шанувальника музики з Бронксу тих часів, це відбувалося в один період з діджеєм Кул Герком та Африкою Бамбаатою.

В 19 років він починає відвідувати технічні курси з електроніки, що дозволило йому оволодіти новаторськими прийомами в діджеїнгу такими як: «каттинг» (тобто можливість перемикання між треками в такт біту, що дозволило міксувати композиції), «бек-спінінг» (техніка, яка дозволяє прокручувати платівку назад, видаючи лише маленькі фрагменти з композиції), «фейзінг»

(тобто маніпулювання швидкістю відтворення). Ці прийоми є базовими навичками діджеїв в наші часи. Також знання в електротехніці допомогли Джозефу стати першим діджеєм в навушниках, він перепаяв свій мікшерний пульт додавши до нього новий тумблер, який дозволяв перемикатися між платівками таким чином, що він міг прослуховувати одну композицію поки грає інша, що дало йому більше можливості в створенні міксів.

В 1977 році він знайомиться з MC Cowboy (Кейт Вігінс) – він був першим репером, який приєднався до Грандмастер Флешу, що змусило діджея перестати зосереджуватися на електронній танцювальній музиці, пізніше до них приєдналися MC Melle Mel (Мелвін Гловер) та брат Мелвіна Kid Creole (Денні Гловер). В чотирьох вони створили хіп-хоп тусовку «Grandmaster Flash & 3 MC`s». Вони влаштовували вечірки, де Джозеф був відповідальний за мікси та темп на вечірці, а MC імпровізували на його музиці і розкачували натовп.

Через деякий час до них приєдналося ще двоє MC Scorpio (Едді Моріс) та Rahiem (Гай Тодд Вільямс). Через це вони були вимушені змінити назву вечірок на «Grandmaster Flash & the Furious Five». Довгий час вони виступали, як організатори андерграунд вечірок і нічого не записували, оскільки Джозеф хотів щоб вони залишалися в підпіллі і вважав, що їх творчість не буде продаватися.

Але в 1979 році виходить їх перший реліз «We Rap More Mellow» під іменем The Young Generation, оскільки Grandmaster Flash вважав назву Grandmaster Flash & the Furious Five некомерційною. Того ж року вони випускають другий реліз, але вже під своєю початковою назвою, це був трек «Superrapin» на лейблі Enjoy.

Трек не отримав комерційного успіху так як хіп-хоп не був популярним, що змусило гурт повернутися назад на вулиці, чекаючи часу коли реп вийде із підпілля [5].

Довгий час хіп-хоп тримався в статусі суто вуличного жанру, він не потрапляв на радіо, його не виконували на концертних майданчиках, навіть не було окремих музикантів в цьому жанрі, тому він був непомітний для масового слухача.

1979 рік хіп-хоп вийшов у маси завдяки реп треку «Rapper`s Delight» групи Sugar Hill Gang, група була зібрана з-нуля завдяки старанням президента лейбла «Sugar Hill» Джої Робінсону, який вдало підмітив зростаючу популярність нового жанру хіп-хоп в Нью-Йорку і вирішив зібрати групу з MC Нью-Джерсі, де базувався лейбл. Цими MC стали Wonder Mike(Майкл Райт), Big Bank Hank(Генрі Джексон) та Master Gee(Гай О'Брайен), які були родом із Енглвуда, Нью-Джерсі.

Основою треку «Rapper`s Delight» була частина пісні «Good Times» гурту Chic, яка була записана в 1978 році, а вийшла на рік пізніше і стала популярною не тільки серед шанувальників фанку, а й в масовій аудиторії, їх лідер Найл Роджерс вважався справжньою зіркою.

Сильвія Робінсон, голова лейблу Sugar Hill Records, використовувала справжніх музикантів, щоб точно відтворити бас-риф «Good Times». Вся пісня була створена з фрагментів пісні Chic, за допомогою семплінгу. Пісня вийшла в 1979 році, на 12-ти дюймовому вінілі, одразу захопила вулицю Нью-Йорку, і звучала на вечірках та клубах всього міста. Вона захопила 36-е місце в чарті Billboard Hot 100, ставши першою популярною хіп-хоп піснею [6].

Цим треком було закладено основні принципи на яких стали будуватися майже всі розповідні частини в реп музиці задавши прикладом «Rapper`s Delight» такі елементи як: бравада (Дивись в мене більше одягу, ніж у Мохаммеда Алі); спостереження (Біт не замовкає до самого світанку); крутість (Ми гарячі, як масло на твоєму ранковому тості); зухвалість (Відпочиньте трохи, щоб не втратити всі сили); переживання (є час для сміху, є час для сліз); конфронтація (я навіть не раз не вилаявся) та порівняння (Як Ферра Фосет без свого обличчя).

Через такий великий успіх Робінсон вирішила, що музичний кліп підніме трек до нової ступені популярності, що було правдою – після виходу музичного відео пісня мала великий успіх в Великобританії, більший аніж в Америці. Це можливо пояснити тим, що в Англії проживало багато афрокарибського населення для яких «Rapper`s Delight», нагадувала Djing, добре

відомий серед карибського населення жанр. Трек зайняв 3 місце в чарті UK Singles Charts.

Загалом трек триває 15 хвилин і є вирішальним для жанру того часу, оскільки це була перша записана хіп-хоп композиція від артистів, які ідентифікували себе, як репери. Трек зайняв 251 місце в списку найвеличніших пісень від авторитетного журналу «Rolling Stone» та друге місце в списку 50 найкращих пісень в історії хіп-хопу. Він зберігається в бібліотеці Конгресу, а сам запис розійшовся тиражом більше ніж два мільйона копій, а також зробила лейбл Sugar Hill Records в найпопулярнішим лейблом для реперів. Після цих подій реп починає свій шлях стрімкого розвитку [1].

Говорячи про комерційний успіх репу неможливо не згадати Кертіса Блоу. Майбутній «король репу» народився в 1969 році в Гарлемі, Нью-Йорк. Свій шлях в музиці він розпочав в 17 років, коли вступив в Міський коледж Нью-Йорку, де вивчав вокальний спів, також він став директором радіостанції коледжу, що дозволило йому ще більше заглибитись в культуру місцевої музики. Серед його товаришів в коледжі, було багато майбутніх легенд хіп-хоп культури таких як Grandmaster Flash, Mele Mel та відомий в майбутньому продюсер Рассел Сіменс, він також стане співзасновником легендарного лейблу Def Jam.

В 1976 Кертіс починає свою кар'єру MC, виступаючи в клубах Гарлема, його кумиром був «Хрещений батько хіп-хопа» відомий діджей Кул Герк. Він працював в тандемі зі своїм другом Расселом Сіменсом, який в той час виступав його менеджером пропихуючи його на різні молодіжні вечері, а брат Рассела, Джої працював з платівками.

В 1979 році за співавторством з критиком Роккі Фордом, Кертіс випускає трек «Christmas Rapping», який одразу став андерграундним хітом, що було помічено лейблами, зокрема звукозаписною студією Mercury, які одразу підписали перспективного новачка, таким чином він стає першим репером, який підписав контракт з великим лейблом.

Наступного року Кертіс випускає сингл «The Breaks», який досяг неймовірного успіху. Це був перший реп-трек, який отримав золоту

сертифікацію і другий 12-ти дюймовий сингл в історії музикальної індустрії. Вивівши реп в статус самостійного жанру він зробив так, що жанр вже не може бути непоміченим, в 1981 році вийшов невеликий документальний епізод програми «20\20» де говорили про реп. В ньому Хью Даунс розповідав про жанр, як про стиль музики, який повністю складається з бітів та речитативу, також він сказав, що реп є «новим феноменом».

Пісня «The Breaks» також є першим треком в якому тему пісні об'єднується з її назвою. Слово «Breaks» звучить в пісні 84 рази та використовується для опису подій та речей, які можуть відбутися, як з тобою, так і з ними, також в пісні є метафори.

Також в «The Breaks» вперше використовується «хук» особлива частина пісні, яка відокремлює пісні на легкі для сприйняття куплети, які контрастували на фоні стандартного перенавантаженого текстом репу того часу. З हुком реп перетворився в більш музичну форму, що змінило його назавжди [7]

В 1980 році свою рекордингову кар'єру розпочинає культовий Африка Баамбата, який вже досяг всіх діджейських успіхів будучи на той час самим відомим діджеєм Бронксу. Він виступає продюсером записав синглу «Zulu Nation Throwdown», який записує разом зі своєю командою Zulu Nation. З цього починається його продюсерський шлях. В 1981 виходить «Jazzy Sensation» пісня є прямим звеличенням її авторів, хоч і головною фігурою треку був Африка Бамбаата, більш за всіх на ньому виділялися репери, яких було п'ятеро: Master Ice, Master Dee, Master Bee; A.J.Les та Mr.Freeze, які по-черзі читають текст. В ньому вони розповідають наскільки вони круті та важливі, це було нормальним для репу того часу.

Цей трек був жанровим протиставленням репу Sugarhill Gang, які увели його в фанк, але Африка Бамбаата вирішив піти іншим шляхом. Продюсуючи композицію він намагається увести її від фанку і міксує з електро музикою. Цікаво, що у пісні є дві версії: перша, яка знаходилася на стороні «А», відома, як «Бронська версія», яка звучить більш традиційно, але є ще і версія на стороні

«Б», яка звучить не так фанково і була більш м'якою, тому і отримала назву «Манхетенська». Друга частина була записана при участі співачки Tina В.

Бамбаата використовував для семплювання пісню «Funky Sensation», Виконавцем якої була Гвен Маккрей, він досяг мейнстримового звучання, яке задали Sugarhills Gang, але в той же час пісня зберігала хаос андерграунду, змішання голосів та звуків, звертання до слухача та викликаючий емоції текст, що допомогло досягти такого звучання. Також до композиції приклав руку продюсер Алан Бейкер з яким Африка Бамбаата працював вперше, їх симбіоз і досяг перших відголосків репу в інструменталі, увівши пісню від диско та фанку, вони експериментували з драм-машинами, синтезаторами та семплами, що стало фірмовою фішкою Африки та зробить його популярним продюсером в майбутньому.

В 1982 році Африка випускає пісню «Planet Rock», який перевершив успіх минулого «Juzzy Sensation» та має великий вплив на реп культуру[8].

Під впливом від успіху «Rappers Delight» в 1982 Grandmaster Flash & the Furious Five вирішують, повернутися до запису треків і випускають «The Message», що створив революцію в репі того часу. Гурт в тексті звертаються до соціальних проблем говорячи, що бути темношкірим або бідним важко, але бути темношкірим і бідним ще важче.

Після цього треку реп починає знаходити своє місце в соціальній боротьбі та розвивати в собі самосвідомість, це надало йому соціальної значимості та виявила ще більше прихильників. Сама група була проти запису цього треку, тому що вважала, що він буде не дуже прийнятий слухачам: хто захоче слухати реп про проблеми, якщо в житті їх і так багато вважали виконавці, але Sugar Hills переконали одного з учасників, а сама Melle Mel, все ж таки зайнятися композицією. Текст до неї написав «Duke Bootee» Ед Флетчер, який був підписантом Sugar Hill Records.

Після виходу «The Message» пісня стає першим популярним радикальним реп-треком, пізніше вона буде першим реп-треком, який попав в Національний реєстр аудіозаписів Бібліотеки Конгресу, що офіційно робить її

однім з колекційних звукових записів, які мають політичну та історичну цінність. По версії журналу Rolling Stones це кращий реп-трек в історії та, як признаються самі виконавці, ця композиція вивела їх в статус легенд [1].

Далі в 1983 році Grandmaster Flash & the Furious Five випускають трек «Freedom», який одразу стає хітом, а через рік їх другий трек «The Birthday Party» закріплює успіх, але триумф групи в основному складі протримався недовго, оскільки в 1983 році виходить трек «Whitelines», який також підіймав гостросоціальне питання кокаїну, але не боротьби з наркотиком, а те що немає справедливих соціальних інститутів, які б якось урегулювали різницю в аресті та покаранні між бідними темношкірими, яких саджали за ґрати та багатими бізнесменами, які просто відкуплялися. Головною проблемою було те, що Grandmaster не приймав ніякої участі в записі цього треку, також як і в декількох треках, які виходили до цього, але всі композиції групи випускалися під його ім'ям, оскільки воно було самим відомим серед слухачів. Це не подобалося Melle Mel-у, який і пішов на конфронтацію з творцем гурту, через цей конфлікт Грандмастер та його вірні друзі Рахієм та Креол залишають гурт та переходять до лейблу Elektra Records та створюють новий Furious Five. До складу якого увійшли: Grandmaster Flash, Lavon(Ла Вон Дюкс), Kid Creole(Денні Гловер), Rahiem(Гай Вільямс), Mr.Broadway(Рассел Віллер) та Larry Love (Ларі Паркер). В такому складі вони написали «They Said it Couldn't Be Done»(1985), «The Source» (1986),«Da Wor Boom Bang»(1987) [4].

1.2. «Золота Ера» класичного хіп-хопу

Головна тематика творів хіп-хопу завжди була тісно зв'язана з відношенням суспільства до проблем расизму, а саме. До темношкірого населення. В текстах піднімалась важлива тема відношення державних органів до темношкірих та тяжке їх життя в гетто. Через то ще реп набрав таку популярність, що його вже було неможливо не почути, він дійсно притягував увагу громади до цього важливого питання.

Отже, піком успіху хіп-хопу стали 80-ті роки ХХ століття, також відомі, як «Золота Ера». Піонери жанру вивели його з андеграунду, через що почали з'являтися все більше і більше нових імен, зі своїм підходом та баченням. Одним з таких був гурт «Run-DMC»

У 1981 році в Холліс, це район Нью-Йорку, який населяє переважно афроамериканське населення, виник гурт Run DMC. Назва гурту складається з псевдонімів двох його учасників: Run, який був співзасновником Def Jam та Run та був діджеєм чий псевдонім пішов від його умінь в діджеїнгу, а саме, швидко працювати з вертушками. Він також відомий тим що на початку кар'єри був діджеєм у Кертіса Блоу. Також до їх колективу входив Джейсон Майлз, під псевдонімом Джем Майстер Джей. Гурт довго виступав в клубах і в 1983 році вирішує випустити свій перший трек на лейблі Profile Records, це була композиція «It's Like That». Разом з треком «It's Like That» на одній платівці виходить пісня «Sucker MC's», продюсером якої був Кертіс Блоу і замислювалася, як трек який просто займе порожню сторону платівки, але все вийшло навпаки.

«Sucker MC's» є треком про те, як гурт створився, які круті його учасники та наскільки їх колеги MC «відстій» на їх фоні. Ця пісня відзначила два важливих моменти, це був перший момент коли реп розділився на «старий» та «новий», а також створив в репі нове поняття як «Батл реп». MC висловлюють текст спрямований на те, щоб вивести опонента з рівноваги і, таким чином, з'ясувати хто з них краще. З треків «It's Like That/ Sucker MC's» почалася популярність Run DMC, в цьому плані вони обидва є важливі, але кількість уваги, яку привернув «Sucker MC's» вражає. В тексті вони нападали на людей, яких вважали недостатньо гарними MC, називали їх позерами, фальшивками та «клоунами». Також вони використали фразу «Ти зраджуєш свої жінці», як образу, тому що вважали, що зрада є показником тупості та недоречності..

Run DMC відрізнялися від минулих реперів майже у всьому. Поки Африка підбирав образи так, щоб бути схожим на футуристичного інопланетянина, Run DMC одягали тільки чорний одяг, щоб створити більш

агресивний вигляд. Також в своїй музиці вони не використовували традиційні інструменти і замінили їх на драм-машини, що робило звук більш живим та грубим. Вони використовували провокації в своїх викриках і текстах. На їх фоні весь минулий реп звучав, як щось смішне та несерйозне. З Run DMC хіп-хоп музика отримала зуби, через що реп став більш агресивним, непокірним та більш експресивним, що задало нові тенденції на роки вперед.

Вони вивели реп на новий комерційний рівень. Їх альбом «Run-D.M.C.», який вийшов в 1984 році став першим золотим реп-альбомом, а наступний реліз «King of Rock» 1985 року став платиновим. В цьому релізі вони експериментують з репом, змішавши його з рок-н-рольними семплами, що стало початком такого під-жанру, як «Реп-кор». Таке звучання альбому робили їх образи ще більш агресивним та важкими, тому що звук був більш жорсткий, а артисти вдало вписувалися в це звучання. Також вони були тими хто привів реп в жанр рок, створивши колотбарачію з Aerosmith пісню «Walk this way». До цього вважалося, що таке неможливо через расові конфлікти жанрів, але після виходу цієї композиції та мега-популярного музикального відео до неї межі були стерті.

Run-DMC були першими номінованими на Греммі реп виконавцями в категорії «Найкраще вокальне виконання R&B групи» за альбом «Raising Hell» 1986 року. Це був їх третій альбом, який вивів їх у статус суперзірок, він розійшовся тиражом 3 мільйони копій в перший рік випуску, що довгий час тримало його в статусі найбільш продаваного реп-альбому. Цей альбом приніс в світ такі вагомні хіти, як «My Adidas», «You Be Illin`» та «It`s Trickz». Таким успіхом Run DMC показали амбіції репу на те щоб стати домінуючим жанром в популярній музиці кінця вісімдесятих-дев'яностих. Своїм не схожим на інших реперів агресивним виглядом вони зробили популярними чорні тенісні туфлі та мішкуватий одяг. На честь своєї любимої пари взуття adidas superstar вони випустили трек «My Adidas». Композиція вийшла в 1986 році 29 травня, трек був частиною альбому «Raising Hell» - цією композицією вони збільшили аудиторію компанії, через що вона почала співпрацювати з гуртом. Також Run DMC були певними новаторами в вуличній моді, їх спосіб носіння superstar без шнурків,

почали копіювати фанати. Вони повернули цю пару взуття в моду, хоча спочатку вони випускалися як баскетбольне взуття в 1970 році. Таким чином гурт зробив цю пару легендарною, а її силует з трьома класичними для adidas лініями та гумова ракушка на місці носка робить цю пару унікальною.

Run,DMC та Джем Майстер Джей дуже багато робили для того, щоб було вирішене расове питання і люди могли насолоджуватися будь-якою музикою без забобонів, тому вони вирішили поїхати у тур з Bestie Boys, таким чином об'єднавши на їх виступах афро-американських та білих фанатів [9].

В 1981 році виникла ще одна група, яка одночасно зі своїми колегами Run DMC створили революцію в жанрі, це була група Whodini. До її складу ввійшли: репери Jalil (Джаліл Хатчінс), Extazy (Джон Флетчер) та діджей Grandmaster Dee (Дрю Картер), продюсер гурту Рассел Сіменс був старшим братом Джозефа Сіммонса, відомого як Run із гурту Run DMC. В 1982 Whodini підписують свій перший професійний контракт, який вважався рекордним на той час і починають реалізовувати свій великий потенціал під крилом британської студії Jive. В своїй музиці вони використовували популярну музику з 80-х створюючи симбіоз синтезатору і важкого, але динамічного біта. Над їх музикою працював легендарний Томас Долбі, який відомий як «Легенда електронної музики». Він допоміг їм в створенні перших треків однією з яких стала «Magic Wand» і як розповів про створення пісні сам Томас: «Коли я тільки приїхав в США, я багато ходив по клубах і помітив новий стиль, який створив Африка Бамбаата, він семплював музику Kraftwerk, а вони були одними з моїх героїв в електронній музиці. Мені здавалося дивним те що в південному Бронксі люди танцюють під цих німецьких аристократів, але я вважав це приголомшливим зв'язком. Тому що те що відбувалося там було чимось неймовірним» [10]. Jive відмітило важливість «Magic Wand» тим що зняло на нього перший кліп для своїх американських підписантів. MTV проігнорувало його, тому що намагалося не зв'язуватися з хіп-хоп в той час, але поява його на місцевих шоу, «Music Video Box» та New York Hot Tracks підняло їх рейтинг. «Magic Wand» увійшла в перший альбом «Whodini» 1983 року випуску.

В 1984 році гурт випускає свій другий альбом «Escape», який став платиновим та вмістив в собі багато популярних хітів: «Friends», «Freaks Come Out At Night», «Escape» та «Big Mouth». Особливої уваги заслуговує «Friends» оскільки вона є першою свідомою спробою реперів записати поп-трек. Whodini вважали більш дорослою групою ніж Run DMC, тому що в своїх текстах вони підіймали непристойні теми, по типу фрази «гра в секс-салочки». Барі Вайс, який був менеджером по просуванню музикантів казав про композицію: ««Friends» - ретельно спланована спроба звернути увагу дорослого, більш спокусливого покоління та відкрити для них реп». В 1984 R&B був популярніший за реп, тому Whodini вирішили взяти більш знайоме для звичайного слухача звучання та змістити акцент з ритму та ударної партій об'єднавши два жанри. Таким чином гурт заустив майбутній тренд в хіп-хопі, а саме змішання його з R&B [1].

В той час почали з'являтися об'єктивні факти того, що реп починає ставати мейнстрімом: по-перше це поява двох музикальних шоу, які фокусували свою саме на хіп-хопі, обидві вони були з Нью-Йорку, перша «Video Music Box» існування якої тривало до 1996 року. В ній транслювалися реп-кліпи та концертні записи, а ведучі програми Ральф Мак Деніелс та Лайонел С. Мартін в майбутньому стали режисерами відеокліпів. Другою програмою була «Graffiti Rock», яка була про хіп-хоп в цілому, в ній транслювалися ре-кліпи, виступи бі-боїв, діджеїв та артисти графіті. По-друге про реп почали знімати фільми, першим був «Біт Стріт», який був добре прийнятий глядачами через те що він був реалістичний та не одягнув на образ репу рожевих окулярів. Другий фільм «Брейк-Данс» був провальним через свою несерйозність та дитячність. По-третє в Лос-Анжелесі з'явилася перша радіостанція присвячена саме репу, її назва була «KDAY» [1].

Останнім об'єктивним фактом було те, що в 1984 році стартував перший Fresh Fest, який вважається першим масштабним хіп-хоп туром і значно вплинув на розвиток та популяризацію жанру. Об'єднавши в той час декілька важливих для жанру артистів та колективів того часу, серед яких Run DMC, Whodini, The Fat Boys та Kurtis Blow, також до складу турне увійшли бі-бої, діджеї та графіті

артисти, які створили цільну атмосферу хіп-хопу для фанатів культури, які приходили на фестиваль в великій кількості, що підкреслює прогрес репу, як жанру.

Також важливим для репу середини 80-х був Трейсі Мерроу, більш відомий під псевдонімом Ісе-Т, який народився в 1958 році, в Нью-Джерсі, Нью-Йорк. Його батьки померли, коли Трейсі було одинадцять років, через що він був змушений переїхати до тітки в південний Лос-Анджелес. Нове місце проживання призвело до того, що він потрапив в міську банду. Нажаль, це була популярна доля серед молодого покоління того часу, але школу він закінчив з високими оцінками не дивлячись на те, що його молоде оточення вважало це непотрібним. Після закінчення школи він пішов в армію США, де провів 4 роки служби, після чого повернувся в Лос-Анджелес, де продовжив свою приступну діяльність. Цікаво, що це дозволяло йому жити в розкоші, мати 350 пар кросівок та робити спонтанні поїздки за межі США, але через такий образ життя він жадав ще більше грошей. А одного разу побачив свого друга, який і порадив йому спробувати себе в репі.

В 1982 друзів Ісе-Т Аль П. та І.Шона заарештовують за пограбування елітного ювелірного магазину на суму 2.5 мільйони доларів, під час арешту Шона, він бере на себе провину не тільки за ювелірний магазин, а й за матеріал, який викрав Ісе-Т та потрапив за ґрати на два роки. Пізніше Трейсі подякує своєму другу, за те що замість тюрми, він дав йому можливість почати реп кар'єру.

В тому ж році Ісе-Т зустрічає продюсера Віллі Стронга, який працював на Saturn Records. Перший трек «Cold Wind Madness» Трейсі записує саме Віллі, це був електро хіп-хоп, який став андерграунд хітом, через свій жорсткий текст та подачу, також саме через це його не брали на радіостанції. Наступний трек «Body Rock» також був електро хіп-хопом, однак став клубним хітом через який популярність артиста почала зростати. В 1984 виходить композиція «Killers», яка мала політичний підтекст. Набираючого оберти Ісе Т помітив діджей The Glove (Кріс Тейлор), який запросив його на трек «Reckless», який він створював для

фільму «Брейк Данс 2: Електричне Бугало» цей трек став популярний через присутність у фільмі, але ніколи не вийшов, навіть в альбомі з піснями із фільму. Пізніше надихнувшись гуртом Run DMC створює декілька композицій в їх звучанні «Ya Don't Quit» та «Dog`n the Wax», але пік його кар'єри тільки наближався.

Після того, як Ice-T почув запис Schoolly D «P.S.K. What Does It Mean?», який був виконаний в жанрі гангста-репу, він розуміє, що хоче створювати музику в такому стилі, оскільки і сам був гангстером в минулому та розуміє це життя, як ніхто. В 1986 році виходить трек Ice T «6 In The Mornin'», який вважають першим справжнім гангста репом, хоча сам автор так не вважає. В тексті підіймаються теми бандитського життя з подробицями, в ньому Трейсі від першого обличчя розповідає про конфлікти з чоловіками, жінками, наркоторгівлю, поліцейські погоні та вбивства. До цього треку ще ніхто в таких подробицях не звертався до криміналу на вулицях Америки. Біт для пісні написав сам Ice-T, вдома на Roland 808, а сама композиція складається з 10 строф в яких Трейсі по-черзі розповідає про теми кримінального світу від «Поліція б'є в двері о шостій ранку» до «Тусовки в клубі Нью-Йорку в якому він попадає в перестрілку та в ній гине 9 людей.». Пісня стала популярною в клубах та задала рівень гангста-репу на який будуть спиратися майбутні артисти.

В 1987 році Ice T заключає великий контракт з лейблом Sire Records. Представники лейблу вважали, що Трейсі звучить, як Боб Ділан. В тому ж році виходить його дебютний альбом «Rhyme Pays», який був створений за допомогою продюсера Африки Іслама та діджеїв Evil та Alladin. На цій роботі вони досягли звучання, яке орієнтувалося на клубні вечірки. Альбом досяг золотої сертифікації. В тому ж році Ice T записав головну тему для фільму «Кольори» режисера Деніса Хопера, який піднімає в ньому тему життя банд на вулицях гетто Лос-Анджелесу. В 1988 р. продовжує свій успіх альбомом «Power», який виходить вже під особистим лейблом артиста «Rhyme Syndicate» - альбом був вже більш впевнений та мав ознаки стилю, який зробив Трейсі популярним, за цю роботу він отримує другу золоту сертифікацію.

Лейбл він створив для того, щоб об'єднати реперів та діджеїв з різних узбережь Східного та Західного, що призвело до створення хіп-хоп однойменного колективу Rhyme Syndicate, в 1988 році виходить їх компіляційний альбом «Rhyme Syndicate Comin`Through» в складі групи були Ice T, Toddy Tee, WC та інші.

В 1991 році він випускає свій альбом «O.G.», який вважається одним з альбомів, який визначив шлях ганста-репу [11].

У 1968 році в пригороді Лонг-Айленду, Ваянданч народився репер, якого коронують «Найкращим MC в історії хіп-хопу» Вільям Майкл Гріффін молодший, він буде відомий, як Ракім. Його сім'я вже займала певне місце в музичній індустрії, оскільки його тітка була легендарною R&B співачкою в 50-х Рутою Браун. З дитинства музика в житті Вільяма була присутня музика, а в 7 років він написав свій перший вірш, а в 12 років його вперше заарештували за носіння зброї. В 16 років він вирішує прийняти іслам і обирає собі мусульманське ім'я Ракім Аллах. В 1985 році він знайомиться з діджеєм Eric.B, який родом із Квінз. Вони одразу знайшли один в одному ті музикальні елементи, яких їм не доставало по-одиноці, біти Еріка були насичені різноманітними звуками і по-верх них ідеально підходили текст та подача Ракіма.

В 1986 році вони випускають свій перший трек «Eric.B is President», ця пісня була відповіддю на композицію Джанет Джексон «What Have You Done For Me Lately» головною темою якої є те, що вона гнівно звертається до свого чоловіка за те що він не сприймає її серйозно. Це тронуло Ракіма і він написав відповідь, де він поміняв жінку та чоловіка місцями і показав як дівчина погано до нього відноситься. Пісня стала популярна в лондонських та американських клубах. З першого треку вони почали знаходити свою аудиторію та набирати популярність. Їх виділяло те що Ракім римував в розмовному стилі, що було несхоже на інших реперів, які в цей час щось викрикували. Наступними вони випускають треки «I Ain`t No Joke» та «Paid in Full». В 1987 році виходить їх перший повноцінний альбом «Paid in Full», який став класичним в хіп-хоп. Тут Ракім показує що він той хто дійсно розуміє, як можливо працювати з текстом та

мікрофоном, про нього кажуть: «що це перший репер, який зрозумів, що він знаходиться в будці для звукозапису». Він відносився до репу з усім розумінням серйозності процесу і це мало відображення в кожному аспекті починаючи від контрактів та закінчуючи випуском пісні. В «Paid in Full» він піднімає питання «грошей, а саме їх заробітку» також він говорить про те, як знайти шлях, щоб стати самодостатнім і без них. Він взяв основи реп стилю та перетворив їх з банальних рим та простого тексту, в щось цілісне. Він перший почав використовувати «внутрішнє римування», це коли слова римуються в середині строф, а не тільки на закінченні. Він створив ідеальну форму в якій не було місце для смішних та нехудожніх деталей. Альбом був включений в список 500 найвеличніших альбомів всіх часів по версії журналу Rolling Stone, назвавши стиль Mc «революційним».

Наступний альбом «Follow the Leader» 1988 року випуску також вважається класикою, творчість гурту заклала основу для наступних серйозно налаштованих MC, які побачили, яким може бути реп і зробили східне побережжя центром інновацій в літературній частині хіп-хопу. Після цього в них виходить, ще два альбоми «Let the Rhythm» 1990 року та «Don't Sweat the Technique» 1992 року, вони були не такі успішні, як два минулих, але також були непогано сприйняті аудиторією. Вони записали всього 4 альбоми, але все одно спричинили революцію в жанрі, показавши вектор в якому він буде розвиватися [12].

В 1987 році був сформований колектив N.W.A., засновником якого був Ерік Райт, також відомого, як Eazy-E. До складу легендарного гурту входили: продюсери Dr.Dre, DJ Yella та репери Ice Cube та Eazy-E, пізніше до них приєднуються продюсер The D.O.C. та репери Arabian Prince та Mc Ren. Ерік Райт був наркоторговцем, який виріс та жив в Комптоні, але після того, як його двоюрідного брата застрелили на одній з вулиць Комптону, він вирішує зайнятися музикою. Зібравши достатньо коштів з нелегального бізнесу, він вирішує відкрити свій лейбл Ruthless Records в парі з більш досвідченим Джері Хеллером, після цього він наймає Dr.Dre, який в той час ще був частиною гурту

«World Class Wreckin`Cru» та Ice Cube талановитого текстовика з гурту «C.I.A.» для того, щоб він писав тексти для його лейбл.

Eazy мав проблеми з написанням хітових текстів, але його образ та спосіб життя ідеально підходив для гангста-репу, коли він почав працювати разом із Dr.Dre та Ice Cube їх симбіоз почав видавати хіти, спочатку вони вирішили написати трек для вже існуючого гурту N.W.O. із Нью-Йорку, але вони відмовились, порекомендувавши записати цей трек самим авторам. Це була пісня «Boyz-n-the-Hood», яка стала першим хітом в сольній кар'єрі Eazy-E, текст до якої написав Ice Cube, а продакшн робив Dr.Dre. Процес запису треку був складний та тривав два дні, тому що спочатку Ерік Райт не був природженим MC, він міг читати текст тільки без біта, оскільки йому складно було дотримуватися ритму і він хворів на дислексію, що призводило до певних проблем з текстом, але через те що його голос ідеально підходив для цієї композиції, вони записували трек два дні відрізками. Ice Cube досяг того, щоб Eazy-E читав, як треба. Основою для треку став семпл «Гm a Ho» 1986 року випуску, відомого гурту «Whodini», також в пісні є фрагменти з треку «Hold it, Now Hit It», а також два семпли з соул-пісень «Гill Take You There» The Staple Singers та «Mr.Big Stuff» Джина Найта.

Першою композицією гурту N.W.A стала «Panic Zone» в записі якої прийняли всі засновники N.W.A та новий учасник Arabian Prince. Пісня була випущена в 1987 році 13 серпня та була включена до спільного альбому «N.W.A and The Posse», який вийшов 6 листопада того ж року. Після цього гурт тимчасово покидає Ice Cube, який вирішує вивчитися в Інституті Технологій Феніксу. В цей час гурт продовжує роботу над музикою, але в цей раз весь гурт працював над створенням сольного альбому Еріка Райта «Eazy-Duz-It». Робота просувалася повільно, поки Ice Cube не повернувся в 1988 році і з ним вони завершили альбом, більшу частину музики, якого написали статні продюсери N.W.A, Dr.Dre та Dj Yella, а текстову частину написали MC Ren та Ice Cube [13].

1988 рік вважається одним із головних у репі, саме тоді багато реперів класиків випустили свої великі роботи серед них були Ice-T, Eric B.&Rakim,

DMC, Public Enemy та багато інших, але більше всього уваги отримав «Straight Outta Compton» гурту N.W.A своєю провокаційною суперечливістю – він викликав справжній резонанс в жанрі того часу, через що вони стали першим колективом, який намагалася заборонити Америка. Альбом швидко набрав високу популярність не тільки серед афроамериканських кварталів, а і білих районах США. Це був перший альбом в якому була така велика кількість провокацій, всього на весь альбом в якому 13 треків прозвучить 459 різних лайок, що на той час було неймовірно великою кількістю. Весь альбом від початку і до кінця передає енергію неприборканості, агресії та нав'язування світу боротьби. Навіть обкладинка виглядає так ніби N.W.A стоять над тобою та збираються тебе застрелити. Вони зібрали велику фанатську базу серед слухачів різного віку та кольору шкіри, але зіткнулися з проблемою «культури відміни», їм перекрили шлях на радіо та телебачення, СМІ та політики намагалися соромити їх в інфопросторі, а в деяких містах їм заборонялося виступати.

Одна з таких подій відбулася під час концерту 1989 року в Детройті, за контрактом з компанією, яка влаштувала тур N.W.A вони отримають штраф, якщо будуть виконувати пісню «Fuck the Police», яка вважалася однією з самих жорстких на альбомі, в ній як зрозуміло по назві, гурт висловлює всю свою зневагу та ненависть, до поліції, яка в той час зверхньо відносилася до темношкірого населення. Страхові компанії вирішили запросити поліцію штату, щоб вони проконтролювали, виконання пункту контракту під час концерту, але гурт все одно включив композицію і хоч вона пролунала всього 30 секунд, 20 тисячний натовп зарядився цією енергією, піднявши середній палець вгору та викрикуючи в один голос «Fuck the Police», вони приєднувалися до протесту N.W.A, але потім натовп зійшов з глузду, почалися постріли та спроби потрапити на сцену до артистів, але першими в черзі були поліцейські, які також створювали хаос, підриваючи петарди та намагаючись затримати артистів на сцені, після того, як гурт втік зі сцени, їх очікували поліцейські, але вони перевернули куртки та зняли кепки, щоб сховатися від них, таким чином вони

пройшли незаміченими для поліції і поїхали на лімузині в готель, а деякі з учасників змішалися з натовпом та добралися до місця відпочинку пізніше.

Після цих подій популярність гурту та «Straight outta Compton» досягла нового піку, сам альбом записувався на швидку руку, на його запис витратили лише шість тижнів та вісім тисяч доларів, а через два місяці після виходу, вони продали більше ніж п'ятсот тисяч копій, а пізніше досягли трьох мільйонів. Це був перший альбом, який отримав платиновий статус, трек з якого не раз не пролунав на радіо. Одним з головних досягнень альбому було те що своєю популярністю, він звернув увагу суспільства на проблему жахливого життя в гетто, яка ігнорувалася довгий час.

Але не дивлячись на великий успіх гурту в 1989 році Ice Cube, знову покидає колектив, в цей раз вже назавжди. Це відбулося через те що він не зміг домовитися за роялті з менеджером гурту, який як вважав Ice знецінює його вклад в успіх. Він пішов розвивати сольну кар'єру та декілька разів проходився по колишніх друзях в своїх треках, таким чином розпочавши музичний конфлікт. N.W.A залишилося в п'ятьох: Eazy-E, Dr.Dre, Dj Yella, Mc Ren і THE D.O.C.. В 1990 році вони випускають свій EP «100 Miles and Runnin» в якому відповідають Ice Cube на його провокації, в наступному році виходить останній студійний альбом гурту «Niggaz4Life», який зайняв перше місце Billboard 200 на другому тижні продажів, а його продюсування, яке виконав Dr.Dre досі вважається революційним.

Альбом «Niggaz4Life» є вдалим заключним акордом гурту, оскільки сильно вплинув на жанр в багатьох аспектах, наприклад в звуковому плані за який повністю відповідав Dr.Dre. Як продюсер він використовує багаточаровий підхід до створення інструменталу, вставляючи складні ритмічні схеми і експериментуючи з ефектами, його талант та нове краще обладнання, яким він себе забезпечив через успіх «Straight outta Compton» дозволили йому зробити справжній прорив та задати нові стандарти в технічній якості хіп-хоп музики. В продакшені присутні елементи різних жанрів, таких як фанк і ритм-енд-блюз і Dre вперше звертається до цих жанрів в своїй творчості, що додало альбому

різноманітності. Тексти N.W.A залишилися традиційно провокаційним та звертають увагу на соціальні проблеми, які учасники вважали важливими. Альбом визначив нові тенденції в репі зробивши його більш складним та технічно вдосконаленим, а експерименти зі звуком, які належать рукам Dr.Dre визнали, як один із кращих продакшнів в хіп-хопу.

В 1992 році через конфлікт з контрактом, який Ruthless Records запропонували Dr.Dre він покидає гурт разом з The D.O.C. та переходить на лейбл Death Row Records. Через це N.W.A завершує своє існування, артисти продовжують сольні кар'єри, а у Dr.Dre та Eazy-E виникає конфлікт, який продовжувався до смерті останнього від Сніду. Ерік Райт помер 26-го березня 1995 року. Через 10 місяців після його смерті в 1996 році 30 лютого виходить його останній альбом під назвою «Streets Muthap-hukkin Compton» [13].

Одночасно з N.W.A звання культового колективу досягли Public Enemy. Гурт який був створений в 1982 році групою студентів афроамериканців Університету Аделфі, який знаходиться на Лонг-Айленді, Нью-Йорк. Лідер гурту Chuck D вів програми на університетському радіо разом зі своїм другом Хенком, вони включали реп-композиції відомих Run DMC та інших. На радіостанції він також знайомиться зі своїм майбутнім партнером по музиці, Вільямом Дрейтоном, який прийшов на станцію в компанії хлопців з гурту Townhouse Three. В 1984 році Вільям стає соведучим Chuck D на радіо в цей час Чак вже був відомий на вулицях як репер з яким всі хочуть по-батлити, через що записує свій перший трек «Public Enemy#1», колектив укомплектувався в 1985 коли до них приєднався діджей Terminator X, також відомий, як Dj Mellow D також до складу гурту входила продюсерська команда Bomb Squad .

В 1986 вони підписують контракт с Def Jam, після того, як бос компанії Рік Рубін, почув «Public Enemy» на радіостанції, спочатку він хотів підписати тільки Chuck D, але він відмовився, сказавши, що підпише контракт тільки, якщо підпишуть весь гурт, що і сталося. В 1987 році виходить їх перший студійний альбом «Yo! Bum Rush the Show» в ньому вони виступають в образі войовничих афроамериканців, які видавали неймовірну кількість енергії та зухвалості, що

стало важливою частиною іміджу гурту, також аудиторію приваблювала філософія гурту, в своїх текстах вони підіймали важливі теми расового притиснення та критикували різні аспекти суспільства. В 1988 р. вони випускають другий альбом «It Takes a Nation of Millions to Hold Us Back», що вже в назві висловлює їх позицію, при створенні цієї роботи продюсерська команда Bomb Squad використала багато різножанрових семплів, починаючи від класичного фанк виконавця Джеймса Брауну та закінчуючи треш-метал гуртом Anthrax, які змішуючись з текстом Чака Ді створюють музику з сильним соціально-важливим підтекстом.

В 1989 році в світ виходить трек «Fight the Power», який несе в собі лють та зображував злобу темношкірого населення через притиснення з боку різних верств суспільства, цей трек давав енергію людям, які вважали себе марними, а не тільки афроамериканцям. Пісня «Fight the Power» зайняла 17 місце в рейтингу найкращих реп треків всіх часів від Rolling Stone, потрапила у зал слави рок-н-ролу, також вона була названа найкращою композицією 1989 року по версії журналу Village Voice, а асоціація звукозаписуючих компаній назвала її однією з найкращих пісень століття. Також на цьому треку виділяється одна з головних особливостей Public Enemy, а саме голос Чака, який звучить дуже широко. Текст пісні використовує різні елементи, такі як: історичні посилання, самоаналіз, звернення, порівняння, провокація та заклики до боротьби, що надало гурту більшої соціальної ваги. Після цього вони випускають, ще 2 альбоми «Fear of Black» 1990 року випуску та «Apocalypse 91: The Enemy Strikes Black», який вийшов на рік пізніше. На початку 90-х вони втрачають свою впливовість на жанр, через те що на сцену вийшли нові виконавці, які були готові відстоювати ті ж принципи, які диктували Public Enemy. Завдяки Chuck D та його гурту реп еволюціонував та закріпився, як соціально важливий культурний пласт, а наступні покоління виконавців, брали їх принципи, як рольову модель в своїй творчості [14].

В 1985 році на вулицях Квінса, Нью-Йорк з'являється легендарна в майбутньому реп-група A Tribe Called Quest, яку ще називають ATCQ. До неї

входили Q-Tip, Phife Dawg, Ali Shaheed Muhammad та Jarobi. Q-Tip народився в 1970 році в Гарлемі, з дитинства полюбив музику, оскільки його батько був володарем немалої колекції джазових платівок. Зі своїм другом Phife Dawg вони знайомляться в віці двох років вперше зустрінувшись в церкві, а в дев'ять років вони вперше почули реп, це був легендарний «Rappers Delight» гурту The Sugarhill Gang, що надихає їх почати читати реп, а в 12 років він починає цікавитись діджеїнгом та починає створювати біти. В старшій школі Маррі Бергтраум в Менхетені, він знайомиться з Ali Shaheed Muhammad. В 1985 Q-Tip та Phife Dawg створюють дует в якому перший виступає, як діджей, а другий виконує роль МС, через деякий час до них приєднується Ali Shaheed Muhammad та їх друг Jarobi - їх колектив стає відомим, як Quest, але потім їх друзі по школі з гурту Jungle Brothers запропонували їм змінити назву на A Tribe Called Quest, коли вони записували спільну пісню «Black is Black», після цього вони вирішують створити творче об'єднання The Native Tongues до якого входили гурти: ATCQ, Jungle Brothers та De La Soul. Їх великий колектив починає набирати популярність через енергійні виступи A Tribe Called Quest, що звернуло увагу великих лейблів і в 1989 році вони підписують свій перший професійний контракт з Jive Records. Вже в 1990 році вони випускають перший студійний альбом «Peoples Instinctive Travels and the Paths of Rhythm». Він був першим альбомом де в такій великій кількості тісно переплітаються джазові семпли – це змінило структуру репу. Комерційно цей альбом не мав швидкого успіху, але як в плані творчого успіху він був дійсно вдалим, а головною композицією, яка увійшла в цю роботу, була важлива для хіп-хопу «Bonita Applebum». Пісня розповідає про те, як чоловік намагається досягти серця однієї дуже гарної дівчини. Цією піснею ATCQ показали, що можливо зробити реп про жінку, більш романтичним, але при цьому він не буде звучати так ніби написаний для жінок, що змінило минулі шаблони. Bonita Applebum вважається найкращим репом про кохання, в ньому чоловік не виступає альфа-самцем, як це було раніше, а займає роль закоханого ліричного героя, який намагається закохати в себе дівчину. Q-Tip передає атмосферу закоханості, також в пісні відчувається,

що ліричний герой це його продовження, а не просто видуманий для треку персонаж. Він читає з оптимальною швидкістю, що надає ефекту ніби він знає кожен шаг, який йому потрібно зробити заради уваги цієї дівчини. Також в тексті лунають така фраза як: «Мені подобається говорити тобі, що інші хлопці не скажуть», в пісні все йде розмірено ніби сцена з якогось романтичного фільму. Цією піснею гурт змінив відношення реперів до романтичних пісень, зробивши дійсно справжній трек про кохання, а не виставляючи жінку своєю здобиччю, також Q-Tip задав новий рівень ліричного тексту, який і досі може виступати прикладом.

В 1991 АТСQ випускають свій другий альбом під назвою «The Low End Theory», під час запису альбому гурт зіткнувся з великою проблемою: Phife Dawg захворів на діабет через що хотів покинути колектив, але Q-Tip зміг впевнити його залишитися в музиці та збільшити його участь в роботі над новим альбомом. В результаті чого гурт досягає нового звучання, а саме дуже плавний та розмірений речитатив, що надає пісням особливого настрою. Цього вони досягли завдяки симбіозу Q-Tip та Phife Dawg. «The Low End» займає найвище місце в категорії «самий плавний реп-альбом», також музичні фанати виділяють джазово-мінімалістичний продюсерський талант Q-Tip, який займався музичною складовою альбому.

В 1993 році Q-Tip починає займатися продюсерською роботою не тільки в своєму проекті, а й бере зовнішні. Таким прикладом став популярний «Gangsta Bitch», приспів якого виконав Тупак Шакур, а трек був зроблений спеціально для фільму «Poetic Justice» в якому Q-Tip дебютує в якості актора, він грає чоловіка в якого закохана Джанет Джексон. Також в цьому році виходить третій студійний альбом гурту АТСQ «Midnight Marauders», який вважається самою повноцінною роботою в їх кар'єрі. В роботі комбінуються експерименти Q-Tip, він вирішив зробити більш брудний-вуличний звук, а їх робота з Phife Dawg над лірикою вважається еталонною. Альбом досягає великого комерційного та творчого успіху, також в його складі виходить класичний для репу хіт «Award Tour», який є першим треком, що був випущений, як сингл. Пісня досягла 47

місця в чарті Billboard Hot 100 та першого місця в чарті U.S. Hot Rap Singles, в ньому також приймає участь Trugoy, який є учасником гурту De La Soul. В пісні зі слухачем спілкується жіночий роботизований голос, за яким скривається Лорел Ден, вона пояснює назву альбому в кінці треку кажучи: «сім із десяти разів, ми слухаємо нашу музику вночі», звідти йде частина назви «Midnight», а слово «Murder», як пояснив учасник гурту Али Шахид Мухаммад: «...АТСQ – це звукові злодії, які крадуть ваші вуха.». В цьому альбомі колектив почав підіймати міські питання, замість того, щоб згадувати про насилля та погане життя, вони кажуть про повсякденні речі, типу молочного коктейлю, але цей альбом також має в собі гостро-соціальні питання, які звичні для хіп-хопу, такими як расове питання та сексуальна напруга.

На декілька років Q-Тір уходить в продюсерську кар'єру та займається зовнішніми проектами в яких також досягає успіху, але в 1986 повертається до праці з АТСQ. В тому ж році гурт випускає 4-ий альбом «Beats, Rhymes & Life». Через два роки вони випускають свій останній альбом «The Love Movement», який вмістив в себе 21 композицію та за загальним рішенням учасників гурту ставить крапку в їх спільній роботі [15].

В 1986 році був сформований реп гурт Geto Boys, який вважається важливою частиною хіп-хопу культури Хьюстона, США, а також є колективом, який поставив на реп карту південь країни. До складу групи входили «Lil`J» Джеймс Сміт, «Sire Juke Box» Кейт Роджерс, «K-9» Телтон Парк та «Raheem» Оскар Серес. Geto Boys, вважаються піонерами в жанрі «Генгста Реп» в своїх треках вони згадують теми, які зв'язані з маргінальною частиною життя людей в суспільстві, також в тексті використовують видумані та реальні історії.

В 1986 році випускають свій перший трек, який через свою жорстокість отримує статус «обмеженого поширення».

Перший альбом «Making Trouble» вийшов в 1988 році, на лейблі Rap-a-Lot Records. Перед записом цієї роботи гурт оновив свій склад замість K-9, Lil`J та Raheem до гурту приєдналися Prince Johnny C, Dj Ready Red та Bushwick Bill. Альбом не отримав великої популярності, після чого лейбл

вирішив виключити зі складу Sire Jukebox та Prince Johnny C, а замість них в гурт взяли Scarface та Willie D.

Колектив змінює назву на The Geto Boys та в 1989 році випускають свій другий студійний альбом «Grip It! On That Other Level», музикальною складовою альбому в більшій частині займався Dj Ready Red. В піснях альбому піднімаються теми насильства та мізогінії, які стануть основою для нового хіп-хоп жанру «хорроркор». Альбом виглядає значно успішніше на фоні свого попередника, він зайняв 19 місце в Top R&B/Hip-Hop Albums, а також 166 місце в чарті Billboard 200. «Grip It! On That Other Level» вважається проривним для гурту і був добре прийнятий музикальною спільнотою, продався кількістю 500000 копій та завоював для своїх творців національне визнання. В 1998 році журнал «The Source» включить його до списку 100 кращих альбомів.

В 1991 році виходить альбом «We Can't Be Stopped», який стане класичним в хіп-хопі. Продюсерами 3-го студійного альбому для The Geto Boys стали Джон Байдо, Крейзи С, Prince Johnny C та самі учасники гурту, а Dj Ready Red, який до цього був продюсером минулого альбому, вирішує піти з гурту під час роботи над «We Can't Stopped». Альбом має цікаву структуру, тому що включає в себе по 3 треки від кожного учасника гурту та 3 треки в якому бере участь весь склад The Geto Boys. Також обкладинка альбому є важливою його частиною, оскільки на ній зображений учасник гурту Bushwick Bill, який потрапив в лікарню, через те що під час сварки з подружкою вистрелив собі в око з пістолета, спеціально для фото два інші учасники гурту вивезли його з палати. Ця обкладинка досі є однією з найпопулярніших в історії хіп-хопу. Альбом став найуспішнішим в кар'єрі гурту та здобув статус легендарного, піднявся на 24 місце в чарті Billboard 200 та на 5-те в чарті Top R&B/Hip-Hop Albums та отримав платиновий статус. Важливою частиною альбому є трек «Mind Playing Tricks on Me».

«Mind Playing Tricks on Me» пісня, в якій на пряму говориться про параною, ілюзії, галюцинації та шизофренію та завуальовано кажуть про речі, які викликають такі психічні розлади. Вона є першою композицією в якій

піднімається тема зв'язку між репом та душевним здоров'ям. Трек розповідає про безумство не з погляду його наслідків, а про стан коли ти відчуваєш себе ніби з'їхав з глузду. Тут не уило типового для треків The Geto Boys насилля, а говорилося більше про самоаналіз, який діяв на слухача краще ніж їх звичайний жорсткий ліричний стиль. В тексті згадується бійка Bushwick Bill-а з неіснуючою людиною, яка йому примарилась. В пісні грає семпл треку «Hung Upon My Baby» Айзека Хейза, який звучав в фільмі 1974 року «Вперті Люди». «Mind Playing Tricks on Me» була першою композицією в якій так прямо розповідають про психологічні вади і стала важливою не тільки для кар'єри The Geto Boys, а і для хіп-хопу в цілому [16].

В 1971 році на Лонг-Біч в Каліфорнії народжується одна з головних легенд в історії хіп-хопу Кордозар Калвін Бродус, відомий як Snoop Dogg. Це прізвисько він отримав від своєї мами, яка підмітила його зовнішню схожість з персонажем із коміксів «Peanuts». Snoop, як і багато підлітків того часу був пов'язаний з кримінальним світом, після середньої школи його декілька раз заарештують, але ці події впевнили його в необхідності розвиватися в музиці. Його друг Уорен Джи, знайомить Snoop Dogg-а з легендарним продюсером Dr.Dre, який помітив талант молодого артиста та запрошує його для спільної роботи над піснею «Deep Cover», а після цього запрошує його стати частиною культового альбому «The Chronic». Це був перший сольний альбом Dr.Dre, який був випущений в 1992 під його властним лейблом Death Row Records, запис проходив в липні того ж року. Назву альбом отримав від сленгового слова, яким називали канабіс високої якості. На цьому альбомі він погано відгукується про своїх минулих колег по N.W.A та Ruthless Records. Альбом отримав велику популярність, піднявся на 3-тю позицію в чарті Billboard 200 та був сертифікований платиною тричі, продався кількістю в 5.7 мільйонів копій тільки в США та увійшов в 10-ку найбільш продаваних американських музикальних виконавців в 1993 році. Продюсерська робота Dr.Dre була відмічена, як проривна не тільки для G-Funk під-жанру, який з'явився в рамках «гангста репу» а і всього хіп-хопу, альбом визнаний одним з найвпливовіших 1990-х років. Своєю участю

на цьому альбомі Snoop Dogg починає завойовувати увагу аудиторії, «Nuthin` Butha A “G“ Thang» пісня, про те якими Dr.Dre & SnoopDogg та їх оточення були круті, що інші навіть можуть не намагатися піднятися до їх рівня. Ця пісня зрушила Нью-Йорк з його статусу «Головного міста репа» і коронувала Каліфорнію, перевернувши реп-культуру того часу і вивівши G-Funk на новий рівень. Під-жанр був синтезом жорстокого ганста репу та святкового настрою афроцентричного фанку 70-х. В такій обробці агресивні тексти, більше не бентежать масового слухача, а навпаки привертають його увагу оскільки пісні починають звучати по-теплому розкішно. Він зробив реп більш повільним та м'яким, але не втратив свого ганстерського шарму.

Його перший альбом «Doggystyle», який вийшов в 1993 став дуже успішним він піднявся на перше місце в чартах хіп-хопу та Top 200 Billboard та за перший тиждень продався в обсязі 806858 копій, альбом продовжує стиль, який вони з Dr.Dre використовували на «The Chronic». В ньому Снуп Дог використовує реальні події в своїй ліриці та користується голосом, як інструментом, що не було характерно для репу тих часів. Він також, як альбом Дре стає одним з самих важливих альбом 90-х і також допоміг G-Funk вийти на новий рівень. Альбом став 4-ди платиновим і є самою популярною роботою артиста. «Doggystyle» був включений до списку «100 кращих реп-альбомів в списку журналу» The Source та розмістився на 19 місці в «рейтингу найвпливовіших хіп-хоп альбомів» редакції About.com. Під час запису цього альбому Снуп Дога заарештовують та звинувачують в стрілянині з автомобіля, через що його довго будуть переслідувати проблеми з законом, але пізніше з нього знімають всі звинувачення і в 1996 році він приступає до роботи над новим альбомом.

В цьому ж році виходить «The Doggfather», який не отримує такої популярності, як його перший альбом через те що, він вийшов в епоху заходу «генгста репу», але через велику роботу над образом та деталями, «The Doggfather» допоміг Снупу стати справжньою іконою репу, а його сленг став популярною американською лексикою.

Через конфлікт з власником лейблу Death Row, Шуга Найтом, артист переходить в інший лейбл No Limit Records Master P. Там він також досягає успіху з двома своїми альбомами: «Da Game Is To Be Sold, Not to Be Told», який вийшов в 1998 році та «Top Dogg» 1999 року випуску. Ці альбоми хоч і були успішними, але не досягли того впливу, як перші дві великі роботи автора. В 2000 році виходить його останній альбом «No Limit, The Last Meal», який розійшовся в кількості 2 мільйонів проданих копій. В своєму звучанні альбом відходить від «Генгста репу» та стає більш плавним та спокійним, який також стане візитною карткою артисту [17].

В 1993 дебютує один із самих вагомих колективів в історії хіп-хопу Wu-Tang Clan, філософією якого була вільна співпраця та підтримка одного-одного. До складу гурту входили дев'ять самостійних реперів: RZA, GZA, U-God, Method Man, Ol' Dirty Bastard, Inspectiah Deck, Masta Killa, Ghostface Killah, Raekwon. Їх головною ідеєю було не випускати багато альбомів, а захопити увагу індустрії одним великим проектом, щоб потім розійтися на власні проекти. Перший сингл гурту був «Protect Ya Neck», який вийшов на їх власному лейблі і став хітом на вулицях, після цього багато лейблів хотіли підписати Wu-Tang Clan, але підписали контракт тільки тоді коли отримали умови, які дозволяли кожному учаснику працювати в сольному векторі. Їх підписав лейбл Loud/RCA. Дебютним альбомом був «Enter the Wu-Tang» альбом створює унікальну мову та культурні цінності, які диктуються кожним учасником гурту з його особистої точки зору. Такий підхід створює звук, який асоціюється саме з Wu-Tang в якому рівне значення мають відображення соціальної реальності та деконструкція художніх образів, які вони використовують. Репери використовували свій вокал в грізній та сварливій манері для того, щоб як вони виражалися «вбити біт», особливо коли весь колектив викрикує останнє слово кожного такту. Гурт створив свій внутрішній важливий світ в який допускали своїх фанатів через пісні, вони використовували внутрішні кмітливі жарти. Їх працелюбність виражалася не тільки в командній роботі, а й на своїх особистих куплетах, навіть якщо парт тривав більше 10 тактів. Кожний учасник виділявся своїми

особливостями: Old Dirty Bastard виділявся тоном свого голосу, Raekwon звучить більш сфокусований та плавно, але також використовує в своєму тексті жарти, він часто звертався до свого підліткового минулого, Ghostface Killah виділявся своїми здібностями в розгоні старих кліше та запальним молодіжним речитативом, Method Man був тимчасовим лідером гурту, але на відмінну від інших учасників він мав справу з наркотиками, що згадував у своїх текстах, що додавало його дотепним римам правдивості. Продюсером гурту був RZA, який додав до музикальної частини їх дебютного альбому, призвуку підземного царства, створюючи звуки, які комбінуються з важкими бітами, фортепіано та струнними інструментами. Він не використовував звичайні барабани, замість них в бітах використовуються оброблені фільтрами та спотворені звуки. Кожний учасник отримує свою частину треку для того, щоб показати свої навички та захопити свою частину уваги, яку звертав на себе гурт. Однією з кращих пісень на альбомі був трек «С.Р.Е.А.М.» в цій пісні виконавці читають про гроші, як вони керують світом, але також вони безсильні перед по-справжньому важливими речами. Це був по-справжньому темний та брудний реп, який йшов нарізно з популярним Джи-Фанком і показав, що реп ще може звучати жорстко, але при цьому стильно. «С.Р.Е.А.М.» є моторошним, жорстким та грубим, як і весь альбом, це трек про злодія, якого в цій пісні відграє Raekwon та залишається таким тільки через те що не знайшов своєї дороги. Цей трек задав шлях еволюції репу. Гурт підіймав соціально важливі питання та моральні теми [1].

Першим учасником, який став сольним успішним артистом був Method Man, в листопаді 1994 року, він записує «Tical», це був перший сольний альбом, який випустив учасник Wu-Tang. За продакшн альбому знову відповідав RZA, який створив міцний, брудний звуковий пласт, альбом став великим хітом в 1995 році. В тому ж році Method Man разом з Mary. J Blige випускають «I'll Be There for You/You're All I Need to Get By». Ol' Dirty Bastard в березні 1995 також випускає сольний альбом «Return to the 36 Chamber», який досяг золотої сертифікації, робота має атмосферу приближену до «Enter the Wu-Tang», але він має виражений комічний відтінок через те, що тут більше маніакального вокалу,

який властивий Ol' Dirty Bastard, а такі хіти, як «Brooklyn Zoo» та «Shimmy Shimmy Ya», стали класичними. Також в цьому році виходять ще два успішних альбоми від представників Wu-Tang: «Liquid Swords» від GZA та «Only Built 4 Cuban Linx» від Reakwon-a, їх вважають найуспішнішими альбомами від учасників Wu-Tang. Робота Reakwon-a була створена в формі фільму, ніби артист є «головною зіркою» фільму, Ghostface Killa «другорядною зіркою», а RZA, який спродюсував альбом був «режисером». В тексті представлено багато елементів від американської мафії та організованої злочинності, «Only Built 4 Cuban Linx» має 12 композицій, в якості гостей виступають репери з Wu-Tang Clan та артист Nas, який був першим гостем не з гурту Wu-Tang, що прийняв участь в їх роботі. Альбом дебютував на 4-тій позиції чарту «Billboard 200» та продався кількістю 130000 тисяч копій за перший тиждень, досяг золотої сертифікації, вважається першопрохідником в мафіозному під-жанрі репу та сильно вплинув на реп кінця 90-х.

Альбом «Liquid Swords» представляє собою гіпнотичний музичний стиль та складну лірику, опір на яку зробив RZA коли працював над цією роботою. В ньому є багато гостьових куплетів від учасників Wu-Tang, а також Кіла Пріста, який був близьким товаришем гурту. В чарті «Billboard 200» робота досягла 9 місця та отримала платинову сертифікацію, також його називають одним з найважливіших альбомів в історії хіп-хопу.

В 1997 році Wu-Tang Clan, вирішують знову створити спільний альбом «Wu-Tang Forever». Робота вийшла в тому ж році та досягла великих успіхів. На протязі тижня вона продалася в кількості 700000 копій. В її складі вийшло багато хітів, такі як «Triumph», «Reunited», «For Heaven`s Sake», «Bellz Of War» та «Hell`z Wind Staff». Wu-Tang зберіг атмосферу за яку їх полюбили слухачі та щиро говорив про позитивні та негативні сторони учасників. На цьому альбомі лідером в якості MC став Ghostface, який своїми текстами та подачею вийшов на перший план. «Wu-Tang Forever» вважається кращою і останньою важливою роботою гурту.

Після цього альбому у гурту вийде ще 3: «Iron Flag» «8 Diagrams» та «A Better Tommorrow», які вийшли неоднозначними та були далекі від успіху «Enter the Wu-Tang» та «Wu-Tang Forever» [18].

The Notorious B.I.G (Крістофер Джордж Латор Волес), який є одним з найвідоміших реперів в історії, народився в 1972 році в Брукліні, Нью-Йорк. З дитинства його оточував кримінал, оскільки він ріс в бідному районі. Після середньої школи він вважав злочинців крутими – він бачив їх на власні очі. Через те він сам стає наркоторговцем продаючи на вулицях кокаїн та крєк. В 17 років Крістофера затримує поліція, він потрапляє у в'язницю і виходить під заставу через 9 місяців та починає робити музику. Його перші творчі кроки проходили в команді «Old Gold Brothers». Діджей Mister See почув творчість Бігі та вирішив опублікувати статтю про перспективного новачка в журналі «The Source», чим привернув увагу репера Puffy (Шона Комбса), який був продюсером на лейблі Uptown Entertainment. Створивши власний лейбл Bad Boy Entertainment, він вирішує запросити туди Бігі. В 1993 вони випускають два ремікси на пісні Мері Джей Блайдж «Real Love» та «What`s the 411?». Зі своїм сольним треком «Party and Bullshit» він дебютує в тому ж році.

В 1994 році він випускає свій перший альбом «Ready or Die», в якому виступає в ролі головного гангстера серед наркоторговців та інших злодіїв, згадуючи різні теми, що стосуються кримінального світу та сміється над ним, описує страждання від бідності та говорить наскільки смерть близька, коли розмова заходить про такі речі, все це робить настрій альбому моторошним, але з правдивою атмосферою. Бігі виділяється своїм вокалом, він може звучати жорстко ніби напіраючи, а потім перейти на більш м'який та розслаблений баритон. В своїх текстах він може говорити про свій особистий гнів або депресію, також про антисоціальні теми такі як насилля над жінками, але Біг міг в своїх треках співчувати жінкам, які проходили через складні речі. Його вважають талановитим письменником, який міг використовувати слово, щоб передати різний настрій та сенс. З альбомом працювало 8 продюсерів тим самим принісши на альбом елементи різних жанрів від джазових до Регі, що дозволило

Бігі показати себе на повну. Одним з головних треків з «Ready or Die» є трек «Juicy», яка є піснею порівнянням важкого минулого з більш кращим сучасним. Це був перший трек, який потрапив в категорію поп-музики, але зберіг всі атрибути та принципи репу. Однією з важливих деталей – пісня має якісний продакшн, за який відповідали Puff Daddy та Poke, вони використали семпл пісні «Juice Fruit» фанкового гурту Mtume. Juicy був енергійний треком та задав планку на яку досі рівняються, він наповнений деталями, які розкривають глибокий сенс, культурні особливості та дає великий простір для думок. Пісня говорила про афроамериканця, який раніше не мав ніяких прав в Америці, але була гарно замаскованою під поп. Бігі цим треком повернув Нью-Йорку звання столиці репу, яке до цього мала Каліфорнія, через «Doggystyle» Снуп Дога. Альбом «Ready or Die» стає культовим через одкровення артиста зі слухачем, він займає 31 місце в «топ 50 кращих хіп-хоп альбомів, записаних з 1978 року по 2006».

Бігі боявся, що за ним ведуть охоту недоброзичливці через його успіх та славу. 1994 року в інтерв'ю він сказав, що прислухується до кожного звуку в своєму домі. Також в артиста були проблеми з агресією, в 1995 році ходив слух, ніби артист побив людину через відміну його концерту, також погрожував битою фанатам, які просили в нього автограф, але головним конфліктом було протистояння проти колишнього друга 2pac-а, цей конфлікт переріс в війну між західним побережжям та східним і досягла свого піку, коли в 1996 Тупака застрелили в машині. Вулиці вирішили, що це саме Бігі наказав вбивство його опонента, але доказів не знайшлося. В 1997 році Бігі помирає за схожим сценарієм, внаслідок стрілянини Крістофер був застрелений у своїй машині. Ці вбивства значно вплинули на хіп-хоп культуру [19].

Один із самих впливовіших реперів в історії це 2pac (Тупак Шакур) народився в 1971 році в Нью-Йорку, в сім'ї двох членів «чорних пантер», це була організація, яка виступала за права темношкірих, а саме проти системного насилля та пригнічення. Не дивлячись на бідність сім'ї Шакура, він навчався в престижній школі в Балтиморі і ще в дитинстві він почав займатися репом. В 1988 він переїздить до Каліфорнії, де знайомиться з хіп-хоп колективом Digital

Underground, а їх лідер Shock-G запрошує його до складу, але не в якості репера, оскільки він був вуличним художником та танцівником. 2pac працював над своїм матеріалом, поки їздив з гуртом на гастролі, вперше голос 2pac був почутий, коли в 1990 році його гурт випускає альбом «This is an EP Release», а також його поява на другому їх альбомі «Sons of P».

В 1991 році виходить його дебютний реліз «2pacalypse Now» під лейблами Interscope Records та East West Records America. На альбомі точно просліджується вплив поглядів батьків Шакура, на самого артиста. В роботі він звертає увагу слухача на соціальні проблеми, расизм, насилля серед мирного населення та поліції, життя за межами бідності в районах гетто та ранню вагітність, яка була нерідкістю в ті часи. Альбом почав шлях артиста до вершини та був добре оцінений фанатами репу. В 1992 році репер грає головну роль в фільмі «Juice», що додало йому популярності, але головним каталізатором його підйому на вершину були проблеми з законом через його активну позицію та музику. В 1993 він випускає другий альбом «Strictly to my N.I.G.G.A.Z.» , аббревіатура «N.I.G.G.A.Z» означає «Ніколи не є неосвіченим, досягати поставлених цілей». Він також, як попередня велика робота артиста говорить про соціальні проблеми. Альбом дебютує на 24 місці чарту «Billboard 200» - ця робота мала кращу якість звучання та значно більший комерційний успіх ніж «2pacalypse Now». Альбом складається з двох частин: сторона «А», яка має назву «Blackside» і сторона «В» з назвою «Dark Side». В альбомі прийняли участь такі артисти, як Ice-T, Ice Cube, Deadly Threat, Digital Underground та зведений брат Шакура Morphe. Після цього альбому він стає репером масштабу Снуп Догу, але в 1995 році потрапляє за ґрати - його звинуватили в сексуальному домаганні. В тому ж році виходить його третій альбом «Me Against the World», який він записав до потрапляння за-ґрати. Це був перший альбом, який дебютував на першому місці чарту «Billboard 200», поки його творець був у в'язниці. В цьому альбомі 2pac показав себе, як майстер лірики та торкається не тільки соціальних проблем, а і особистих. Він вважається одним з найважливіших та найвпливовіших реп-альбомів в історії хіп-хопу. В складі «Me Against the World»

виходить дуже особистий трек «Dear Mama» в якому 2pac, розповідає про запізніле розуміння про важливість матері в житті людини і присвячувався всім мамам. Цим треком 2pac відкриває слухачу свою нову, ранішу сторону. Пісня трималася на першому місці «Billboard 200» 5 тижнів та отримала платиновий статус та зайняла на 18 місце в рейтингу «50 найкращих реп-треків в історії» від Rolling Stones. «Dear Mama» отримала номінацію на Греммі та увійшла в Національний реєстр аудіозаписів Бібліотеки Конгресу.

За ґратами 2pac проведе 8 місяців, після виходу на волю в кінці 1995, він підписує контракт з Death Row Records.

В 1996 році він стає суперзіркою випустивши подвійний альбом «All Eyez On Me». Альбом вважається одним з найкращих реп-альбомів. Він був другим альбомом 2pac-а, який зайняв перше місце в чарті «Billboard 200» та Top R&B/Hip-Hop Albums та вже після смерті Шакура виграв в 1997 Rap Album of the Year. В складі альбому вийшов безсмертний хіт «California Love», пісня про те, яке веселе життя в Каліфорнії, в ній поєднувалися гангста-реп та джи-фанк, зробивши унікальний звук. В пісні ідеально зійшлися 3 великих артисти та їх важливі риси: неймовірний продакшн Dr.Dre, крутість 2pac та голос Роджера Траутману. Це був перший трек Шакура, який він записав на Death Row після його виходу із в'язниці, спочатку цей трек був створений для Dr.Dre. але Шуга Найт впевнив його віддати трек Шакуру. «All Eyez On Me» є останньою роботою 2pac-а та став першим реп-альбомом, який отримав діамантову сертифікацію [20].

В 1997 році на хіп-хоп сцені в перші ряди виходить лейбл Bad Boy Records разом зі своїм засновником P.Diddy. Шон Джон Кобс народився в 1970 році в місті Нью-Йорк, США. Ріс він в районі Гарлема, Нью-Йорк, а коли Шону виповнилося 3 роки його батька вбили, а в 12 він переїжджає до Маунт-Вернону, Нью-Йорк. Там в школі він почав займатися спортом де і отримав своє прізвисько «Puff», через те що любив надувати груди, щоб здаватися більшим. Після школи він вирішив вступити до Університету Говарда, який знаходиться у Вашингтоні, але покидає навчання після пропозиції стажування в Uptown

Records. За рік він стає віце-президентом лейблу та в 1991 році вирішує організувати благодійний баскетбольний матч в коледжі Нью-Йорку, який завершився трагедією: під час матчу через велику кількість людей почалася товкучка, в ній загинули 9 людей, а 29 отримали травми різної важкості. Ця трагедія сильно вплинула на репутацію P.Diddy. В 1993 його звільняють з Uptown Records, через що він вирішує відкрити свій власний лейбл Bad Boy Records, першим підписантом якого став The Notorious B.I.G., який став зіркою репу та заробив для Шона статус успішного підприємця, через успіх Бігі, P.Diddy отримав 15 мільйонів за те щоб Bad Boy Records став частиною Arista Records. Після смерті Крістофера Уолеса в 1997, Шон Комбс дебютує в якості репера зі своїм альбомом «No Way Out», на ньому був перший сольний трек «Can't Nobody Hold Me Back», який був записаний при участі репера Mase. В пісні вони говорять про те, що ніхто не зможе зупинити їх та інших учасників лейблу Bad Boy Record. Шона Комбса, яка написана на семплах Grandmaster Flash «The Message» та Метью Уалдера «Brake My Stride», що дало композиції моментальну популярність через відомі мелодії, вона трималася на першому місці «Billboard 200» шість тижнів та продалася в обсязі 4-ох мільйонів копій. З цієї пісні починається лідерство їх лейблу в індустрії та повертає статус столиці репу до Нью-Йорку. Також важливою є пісня «Gill Be Missing You» присвячену його вбитому товаришу The Notorious B.I.G, в ній звучить голос вдови Бігі, а сам трек був номінований на «Гремі». Вона займала перше місце «Billboard 200» одинадцять тижнів. Загалом треки P.Diddy з «Noy Way Out» тримали лідерство в цьому чарті 25 тижнів.

В 1998 році він отримує два «Гремі» за «Кращий альбом «No Way Out»» та «Краще реп-виконання (Gill be Missing You)», але в 1999 його визнали частково винним в трагедії 1991 року – через що він був змушений виплатити компенсації, також в цьому році він потрапляє в скандал зі стріляниною в клубі, його виправдовують в 2001 році. Після цього він випускає свій другий альбом «The Saga Continues», а в 2004 він забирає «Гремі» за трек «Shake Ya Tailfeather»

при участі Nelly. Через рік він представляє публіці свій третій альбом «Press Play», цей реліз він випускає під псевдонімом Diddy, відкинувши букв «P».

В 2010 виходить «Last Train to Paris», який записувався при участі жіночого гурту Dirty Money, в цій роботі він об'єднує два різних жанри, реп та хаус, створюючи танцювальні диско ритми та піднімає теми нерозділеного кохання, але альбом не повторює успіху минулих альбомів Diddy, після цього він випускає два останніх альбоми «11 11» в 2014 році та «MMM» в 2015 році [21].

У 1970 році народжується Ірл Сіменс, який відомий, як один із найагресивніших реперів в історії. Він народився в Маунт-Вернон, Нью-Йорк та виріс в родині матері-одиначки. Він з дитинства почав займатися репом, в 13 років він читав свої тексти, щоб розвеселити дітей, але місцевий репер впевнив його стати біт-боксером. Ірл взяв собі псевдонім DMX і через деякий час він вирішує відточувати навички. Репер був агресивним підлітком, який постійно встрявав в бійки та мав проблеми з поліцією. Ірл починає виступати в батл-репі, де почав завойовувати популярність, через свої сутички з іншими реперами, такими як Jay-Z, якого подолав DMX. Після чого в 1988 він вирішує випустити свій дебютний альбом «DMX:Unleashed and Unreleased», який став хітом на вулицях Нью-Йорку, журнал «The Source» написав про нього, як про перспективного новачка в статі «Unsigned Hype» 1991 року. Компанія «Columbia Ruff-house» підписує DMX, але через недостатню компетентність лейблу його сингл «Born Loser», так і не підвищив його популярність і вони розірвали контракт по спільному рішення. В 1994 він випускає трек «Make a Move», але в той же рік був засуджений за зберігання наркотиків, що змушує взяти його перерву в творчості.

В 1997 році він знову починає працювати з крупним лейблом Def Jam, але до цього йому деякий час прийшлося брати участь в неофіційних мікстейпах. Довгий час він не випускав сольного матеріалу, а відзначався лише гостьовими партами, доказуючи свою майстерстерність в пісні LL Cool J «4,3,2,1», також в «24 Hours to Live» Mase та «Money, Power & Respect» Lox, які допомогли йому повернути минулу популярність. Свій перший сольний трек після повернення в

музику він випускає «Get at Me Dog» на початку 1998 року, пісня стає хітом та досягає золотої сертифікації, даючи DMX розуміння, що пора випустити новий альбом.

В цьому ж році виходить «It's Dark and Hell is Hot», який фанати порівнюють з творчістю 2pac через свою агресивну енергетику, яка була необхідна в той час, DMX був хардкорним репером, використання вставок звірячих звуків, які він видавав своїм голосом, додавало до його образу агресивну ауру, яка повністю відображалася в його музиці, також він розкриває свою складну особистість та говорить про віру в Бога. Продюсером альбому був Swizz Beatz, які видали жорсткий звук працюючи з синтезаторами, а не семплами, в своїх текстах репер наголошує на важливості внутрішнього світу, а саме мудрості, повазі, вірі та силі на які ти можеш поклатися в будь-якій ситуації. На цьому альбомі виходить декілька великих хітів «Ruff Ryders` Anthem», «Get Me a Dog», «Let me Fly» та «I Can't Feel It». «It's Dark and Hell is Hot» продався в обсязі 4-ох мільйонів копій.

«Ruff Ryders` Anthem» є однією з найкращих пісень цього релізу, в ній DMX розповідає про те, які він та його друзі круті та небезпечні: рекомендували не потрапляти їм на очі, якщо не хочуть бути побитим чи застреленим. Трек є важливим тому, що в повному обсязі відображує самого репера, який як і цей трек не йде за трендами індустрій, а руйнує їх показуючи, що жорсткий та агресивний реп, може бути популярним. Коли виходив альбом головними представниками жанру були P.Diddy, Snoop Dogg та Dr.Dre, які робили мелодичні розслаблені пісні. «Ruff Ryders` Anthem» повертає репу його класичний настрій вулиць, жорсткий та непривітливий.

1998 розпочався для DMX з нових проблем з законом, його звинуватили в згвалтуванні стриптезерки, але він був виправданий завдяки тесту ДНК. В цьому ж році він дебютує, як актор в фільмі «Живіт» та випускає свій другий альбом «Flesh Of My Flesh, Blood Of My Flesh» під лейблом Def Jam. Альбом мав великий успіх, він зайняв перше місце в чарті «Billboard 200» та отримав 3 платинові сертифікації. В альбомі репер знову виступив, як головний

представник вулиць, жорсткий та безкомпромісний. Ця робота показала важливість спільної праці Swizz Beat та DMX, обидва не люблять сильно заморочуватися, продюсер дуже легко писав біти, які ідеально підходили артисту, а DMX в свою чергу записував свої альбоми менше ніж за місяць, кожен в їх тандемі отримує велику популярність, DMX стає новою іконою репу, а Swizz Beat стає найпопулярнішим продюсером того часу. В склад «Flesh Of My Flesh, Blood Of My Flesh» вийшли такі класичні хіти, які «My Niggas», «Ain`t No Way» та «No Love For Me», а обкладинка на якій репер стоїть весь в крові, відповідає настрою усієї роботи.

В 1999 році DMX, Jay-Z та командою Method Man відправляються в турне «Hard Knock Life». Це був великий тур по Америці в який поїхали головні представники репу того часу, але і в турі Ірл постійно знаходив проблеми, коли артисти приїхали в Денвер, його затримали через підозру в нападі на людину з використанням ножа, але його виправдали, також в травні 1999-го його знову беруть під арешт за звинуваченням в нападі на жителя Йонкерсу, але його знову виправдали, але наступний арешт, відбувається через те що репер випадково вистрелив в ногу свого менеджера, в готелі Нью-Джерсі. Після цього інциденту поліція обшукує дім DMX та знаходить зброю та докази, щодо жорстокої поведінки з тваринами та домашнього насилля. Репер погоджується на угоду, в якій він буде засуджений на умовний термін, обов'язковим суспільним роботам та повинен оплатити великі штрафи.

В кінці 1999 році гурт «Ruff Ryders», який заснував DMX випускає «Ryde or Die, Vol.1», який дебютує на 1 місці «Billboard 200», що ще раз доказує, що репер не втрачає навичок робити сильні роботи, які гарно сприймаються публікою.

В цьому ж році він випускає свій третій альбом «...And Then There Was X», який також зайняв перше місце в чарті. В його складі виходить одні з найуспішніших його треків «Get at Me Dog» та «Party Up(Up in Here)». Він продався в розмірі 5-ти мільйонів копій, але не стає настільки впливовим, як його інші роботи. На цьому альбомі дуже міцний продакшн, який створили Ruff

Ryders в склад, якого входить його старий товариш Swizz Beatz. Хіт «Party Up» є ідеальним треком для тусовок, що задає їй настрій та доводить натовп до безумства. Вважається самим відомим треком DMX.

В 2000 його проблеми с поліцією продовжились, коли його заарештували через водіння без прав, але на суд він не з'явився в тому ж році, його знову заарештовують, через те що в нього знайшли марихуану. Після того, як він відсидів в камері 15 днів і вирішив свої юридичні проблеми, він випускає «The Great Depression», альбом який виходить в 2001 році і стає 4-м підряд альбом DMX-а, що дебютує на першій строчці чарту. Він став платиновим, але на мав великих хітів, як його попередники [22].

Після цього альбому артист випустить ще 3 альбоми: «Year of the Dog... A gain»(2007), «Undisputed»(2012) та «Dog Eats Rabbit», які не вийшли такими успішними, як минулі роботи.

Розділ 2. Сучасні творчі проблеми хіп-хопу

2.1. Особливості розвитку хіп-хоп музики у 2000 роках

В 1972 році народжується Маршал Брюс Метерз III, який відомий як Eminem. Через те що його мама часто змінювала роботу, він все дитинство їздив по різним штатам та 3-4 рази на рік, змінював школу, що не давало йому завести друзів та змушувала його відчувати себе «білою вороною». В школі він завжди був невдахою, його били, сміялися над ним та не спілкувались. В 17 років він вирішує кинути навчання через те що тричі, провалює екзамени і хоча він не любив навчатися, але мав пристрасть до англійської мови. Він знайомиться з хіп-хопом та розуміє, що може виражати свої почуття та думки в музиці, а в написанні тексту він був справжнім генієм. Надихаючись популярними реперами 80-х N.W.A та Ice-T, починає писати реп, але навіть в репі він залишається в прямому сенсі «білою вороною», хіп-хоп вважався культурою афроамериканців, а Eminem був білим молодим хлопцем через що знущання над ним продовжились. Він вирішує піти в батл-реп в якому і почав доказувати, що він один з найкращих батл-Мс в історії, а його навички в створенні тексту були на найвищому рівні. Своїм стилем та перемогами в батлах, він швидко стає зіркою андерграунду Детройту.

Через народження дочки в 1995 році, він вирішує, що потрібно починати заробляти гроші на репі і записує свій перший альбом «Infinite» і хоч Eminem вже тоді показував задатки великого репера, через те що він був випущений незалежно, без лейблу він не здобув великої популярності. В 1997 році виходить «The Slim Shady EP», який в тому ж році почує Dr.Dre в підвалі у його друга продюсера Джими Айовін. Dre вирішує підписати його на свій лейбл. Після двох років спільної праці вони офіційно випускають «The Slim Shady LP».

Другий альбом Eminem-а був його першою роботою, яку він записав на крупних звукозаписних лейблах Interscope Records та Aftermath Entertainment, який належав Dr.Dre. Продюсерами альбому були сам Eminem, Dr.Dre та Брати Бас. Цей альбом ділиться на треки, які написані від обличчя Eminem-а та на

треки, які створило його альтер еґо. Тексти в цьому альбомі наповнені демонстрацією насилля та ненормативною лексикою. «The Slim Shady Lp» став успішним дебютувавши на другому місці чарту «Billboard 200», а перший сингл «My Name Is» досяг 36 місця в чарті «Billboard Hot 100», ставши його першим хітом. «My Name Is» пісня про невпевненого у собі хлопця, який повністю розуміє, що усвідомлює наскільки ця проблема засіла в ньому, тому постійно хоче голосно викрикувати своє ім'я. Цим треком Eminem запускає старт свого неймовірного успіху, заявляючи, що прийшов білий парень, який забере всю індустрію собі, а кількість самоіронії та сатири в його репі та білий колір шкіри, робить його одним з самих цікавих реперів в історії. «My Name Is» показує, що шкіра не має ніякого значення перед його талантом та натиском і з цим неможливо було не погодитися. Цей трек був записаний під час першої студійної сесії Eminem-а та Dr.Dre. В інструменталі композиції грає семпл з пісні «I Got the (Blues)», а в тексті репер згадує свою маму, як наркоманку не здатну прокормити сім'ю. В самій пісні він висміює багато стереотипів і на їх фоні показує наскільки він відрізняється, Eminem змінює голос покоління з гангста-репу, на філософські думки та складні рими, що звучали по-новому стильно та захоплювало увагу аудиторії. За цю пісню репер отримує «Гремі» за «краще реп-виконання», а «The Slim Shady Lp» виграє категорію «Кращий реп альбом».

Наступний альбом репера виходить в 2000 році під назвою «The Marshall Mathers Lp» під лейблом Aftermath та Interscope Records та власним лейблом Eminem-а Shady Records. Продюсерами альбому був сам Eminem, разом з Dr.Dre. В текстах він звертається до своїх почуттів, щодо успіху, який різко на нього впав та події, які він пережив. «The Marshall Mathers Lp» продався в обсязі 1,76 мільйонів копій за першу неділю та встановив рекорд «самого швидко продажного альбому сольного артисту в історії». В 2001 році альбом виграє «Гремі» в категорії «Кращий реп-альбом» та був номінований на «Кращий альбом» та отримує статус діамантової сертифікації. Також на цьому альбомі виходить один з найкращих треків Eminem-а «Stan», який вийшов при участі

співачки Dido. В якому він розповідає про фаната, який вирішує закінчити життя самогубством, через те що його кумир не відповідає на його листи.

В 2001 році Маршал Брюс Метр III, разом з друзями, представниками детройтської андерграундної сцени створюють гурт «D12» та записують альбом «Devil's Night» на якому виходить «Purple Pils», один з найпопулярніших треків колективу.

В 2002 році Eminem повертається до сольної творчості з альбомом «The Eminem Show», який є четвертим альбом артиста. Продакшном займався сам репер, але в деяких роботах приймали участь Dr.Dre та Джеффа Баса. В якості запрошених артистів на альбомі виступили: D12, Obi Trice, Nate Dog, Dina Rey, Dr.Dre та дочка Eminem-а Хейлі. В цьому альбомі він підіймає теми його переваги над іншими представниками індустрії, говорить про різні сторони популярності та підіймає політичні теми, коментуючи ситуацію в США. В цій роботі більш присутній сам Маршал Брюс Метр III, ніж його альтер-его Slim Shady, що робить «The Eminem Show» самим особистим альбомом репера. Робота стає самим успішним альбомом світу в 2002 році, він дебютував на 1 місці в чарті «Billboard 200» та розійшовся в кількості 1,3 мільйони копій та на протязі 5 тижнів займав 1 місце в чарті «UK Album Charts», декілька видань назвали його «кращий альбом 2002 року». В його складі вийшли 4 великих хіта: «Without Me», «Cleanin` Out My Clouset», «Sing for the Moment» та «Sing for The Moment».

Наступний альбом репера виходить в 2004 році під назвою «Encore», який не повторив успіху його минулих робіт, але зайняв 4-те місце в рейтингу найбільш продаваних альбомів того року [23].

Поява репера Jay-Z стає для дуже важливою для хіп-хоп сцени Брукліну, оскільки смерть Бігі вдарили по її позиціям в хіп-хопі. Борн Шон Корі Картер народився в 1969, в Брукліні, Нью-Йорк, він був 4-тою дитиною в своїй сім'ї. В 11 років його батько уходить з сім'ї, залишаючи його матір виховувати дітей самотушки в небезпечному районі Марсі-проектів, який був переповнений наркотиками. Він навчався в школі Елі Уітні та був однокласником Бігі. Jay-Z в ранньому віці почав займатися криміналом, торгував наркотиками та потрапляв

в озброєний конфлікт. Він вирішує змінити свою діяльність на користь музики, тому що розумів, що це його можливість змінити своє життя на краще. В 1989 році репер Jaz-O, який був старшим товаришем Картера, запрошує його записати спільний трек «The Originators», цей трек помітило MTV та запросило їх на програму «Yo!MTV Raps». Jay-Z обрав такий псевдонім через повагу до свого товариша, тому що в дитинстві Jay-O, називав себе «Jazzy».

В 1996 році він разом з друзями засновує власний лейбл «Roc-A-Fella Records», влітку того ж року він випускає дебютний альбом «Reasonable Doubt». Хоч робота зайняла всього 23 місце в чарті «Billboard 200», зараз вона вважається класичною для хіп-хопу. До складу альбому увійшла відома пісня «Brooklyn`s Finest», яка була записана спільно з Бігі. Після «Reasonable Doubt» Шон стає висхідною зіркою бруклінської сцени.

В 1998 році виходить «Hard Knock Life», який затвердив репера в статусі зірки. Одноіменний трек, який виступає заголовним треком в альбомі, став самим популярним треком Jay-Z в кінці 90-х, він виділявся використанням відомого хорového семплу з мюзиклу «Енні». За цю композицію він вперше отримує номінацію на «Гремі».

Наступним він записує «LP Vol.3...Life And Times of S.Carter Jay-Z» в 1999 році, який приніс артисту багато проблем. За місяць до свого виходу запис потрапляє на вулиці, через те що незаконні розповсюджувачі, отримали його в свої руки від голови лейблу Entertainment Ленса Рівера, з-за чого репер напав на нього та наніс два ножових поранення. Jay-Z здався поліції та міг сісти на 15 років, але через те що він визнав себе винним та найняв хорошого адвоката він уникнув в'язниці.

Альбом виходить в тому ж році, в його склад увійшов трек «Big Pimpin`» в записі якого взяли участь UGK, гурт був відомий на андерграундній сцені, але за її межах був непопулярний, їх спільна праця с суперзіркою Jay-Z, допомогла їм здобути більшу аудиторію та наладити стосунки між північним та південним побережжям. Цей трек Шон Картер написав після того, як його заарештували за напад на продюсера Ланса Рівера: в цій пісні він підіймає тему справжньої

насолоти злочинця, який втрачає контроль в момент коли він скоює злочин і що відбувається після цього. Jay-Z вважав, що після судового процесу його очікує велике падіння, але вийшло інакше тому що «Big Pimpin`» підняв репера до нових вершин. На цю пісню знімають кліп, який виглядає дуже дорого та створює контраст між можливістю артиста сісти за ґрати, через безглуздий вчинок та його шикарним життям. Трек став першим платиновим сінглом артиста та потрапив на 467 місце в списку 500 кращих пісень в історії. Після такої успішної колаборації хіп-хоп артисти намагалися повторити успіх Jay-Z та UGK, що призвело до примирення.

В 2000 році репер випускає свій п'ятий студійний альбом «The Dynast: Roc La Familia», який повинен був бути спільною роботою всіх підписантів Roc-A-Fella, але лейбл Def Jam вирішив, що краще буде, якщо альбом буде сольний. Цією роботою займалися молоді продюсери, які в майбутньому стануть одними з головних в історії: The Neptunes, Blink, Just Blaze та Kanye West. В цьому альбомі інструменталісти звертаються до соулових семплів, чого раніше не було в роботах Jay-Z. Альбом став успішним, він продався в обсязі двох мільйонів копій.

Шостий альбом репера виходить в 2001 році під назвою «Blueprint». В цій роботі репер продовжує використовувати семпли та мелодії в жанрі соул. Продюсерами альбому виступили Kanye West та Just Blaze. Після виходу «Blueprint» отримав визнання від критиків та слухачів, що було несподіваним для Jay-Z, так як в цей час він очікував двох судових процесів, по звинуваченню в носінні зброї та нападу. Альбом отримав платиновий статус та продався в обсязі більше ніж 42000 тисяч копій.

В цей час в стані піку знаходився конфлікт Шона Картера з репером Nas, суперечки між артистами створила резонанс в індустрії репу, оскільки обидва артисти в той момент були найбільшими представниками свого жанру і вдвох ризикували своєю кар'єрою за негласний статус «найвпливовішого репера». На фоні цих подій виходять два класичні для хіп-хопу треки «Takeover», який вийшов на «Blueprint» та «Ether» репера Nas-a, який був частиною альбому

«Stillmatic». Ці пісні були направлені один на одного, як продовження конфлікту, в них репери намагаються знищити свого опонента, дискредитуючи його. Це був перший реп-батл офіційно випущений на лейблах. «Takeover» використовує семпл «Five to One» гурту The Doors, продюсером треку був Kanye West, який в той момент був одним із самих відомих і перспективних інструменталістів, в цій пісні можливо почути неймовірні здібності Jay-Z, вкласти рими в будь-який ритм. В свою чергу «Either» виступає, як більш жорсткий та наповнений трек, в його тексті можливо почути прямі загрози вбивства. Конфлікт не отримав очевидного переможця, тому вони обидва вважаються одними з найкращих реперів [24].

Один з найвідоміших реперів 50 Cent народився в 1975 році, його справжнє ім'я Куртіс Джеймс Джексон III. Артист ріс в районі Soyth Jamaica, Куїнс, Нью-Йорк. Матір Джексона була торговцем кокаїном, вона займалася його вихован-ням, але через її смерть 50 Cent був змушений переїхати жиди в дім своєї бабусі та дідуся, в якому проживало ще 8-ім їх дітей. В 11 він починає займатися боксом, через пару років він виступає в юнацьких олімпійських іграх, але його основною діяльністю була торгівля наркотиками, якою він займався з 12-ти років. В 1994 році його вперше заарештують, після того, як поліцейський під прикриттям купив в нього чотири ампули кокаїну, через три тижні його будинок ошукає поліція, його знову заарештовують за зберігання наркотичних речовин та незаконну зброю. Джексона засуджують на 3 роки в'язниці, але він відбував покарання у військовому таборі, що дозволило йому отримати диплом про закінчення середньої освіти та скоротити термін покарання до 6-ти місяців.

Після виходу він вирішує почати займатися музикою, його перші записи проводилися у підвалі його друга, де вони записували реп, через деякий час його товариш знайомить його з учасником Run DMC Джейм Майстром Джейю, який на той час був власником лейблу «Jam Master Jay Records», він став для 50 Cent, вчителем, який пояснив реперу, як створювати пісні, працювати з тактами та створювати записи. Першою появою Джексона був трек «React» при участі Опух, який вийшов в 1998 в ньому репер показує навички, який його навчив

Джем та дякує йому за те, що він допоміг йому. Через рік він покидає лейбл та підписує контракт з Columbia Records. В 1999 році виходить «How to Rob» перший трек Джексона на лейблі Columbia Records, пісня визвала резонанс, тому що в ній 50 Cent розповідає про те, як би він грабував відомих реперів до списку яких потрапив Jay-Z. Текст був наповнений жартівливим висловами в яких артист озвучував недоліки реперів. Цей трек звернув увагу музикальних фанатів на нове ім'я в індустрії репу 50 Cent-а. Через успіх треку лейбл вирішує відправити Джексона на студії в південний штат Нью-Йорку де за два тижні 50 Cent записує 36 треків, половина, яких увійшли до його альбому «Power of the Dollar», але альбом так і не вийшов через те що лейбл розірвав з ним контракт, після того як репер чуть не помер після 9 пострілів в нього.

Після цього репер вирішує продовжити музикальну кар'єру та в 2000 році знайомиться з Eminem-ом, який стає близьким другом, помічає талант 50 Cent-а та в 2002 році разом з Dr.Dre запрошує його на лейбл Aftermath Records. На якому в 2003 році виходить «Get Rich or Die Tryin» один із самих комерційно успішних альбомів в історії. Продюсером альбому виступив Dr.Dre, який і дав роботі властивий йому «дорогий звук», пісні наповненні живими інструмен-тами та виділяються своєю драм-партією, що поглинає слухача в атмосферу треків, та передає настрій успішного музиканта. Альбом дебютував на першому місці чарту «Billboard 200» та продався в обсязі 812.000 копій за перший тиждень, а взагалі дійшов до 12 мільйонів копій та отримав 8 платинових сертифікації, також був номінований на «ґремі» в категорії «Кращий реп-альбом» та зайняв 37 місце в рейтингу «Кращих альбомів 2000-х» по версії журналу Rolling Stones. До його складу увійшли класичні хіти «P.I.M.P», «21 Questions» та «In Da Club». Пісня «In Da Club» до сих пір виділяється своїм настроєм, вона передає стан успіху, якого досяг своїм альбом 50 Cent, будучи в самій піковій точці репу тих часів. Трек ідеально відповідав образу артисту, який пережив багато важких часів в житті, але нарешті отримав успіх та може насолоджу-ватися ним. «In Da Club» стала справжньою класикою, протримав-шись на першому місці чарту «Billboard Hot 100» вісім тижнів, також був внесений до списку 100 найкращих

хітів десятиліття та в список найкращих треків всіх часів. Комерційний успіх «In Da Club» досі залишається недосяжним, а сама робота досі вважається однією з найважливіших в історії хіп-хопу. 50 Cent випустить, ще декілька альбомів, але вони не будуть такими успішними, як дебютний «Get Rich or Die Tryin», який підняв репера до статусу «Легенди».[25]

В 2004 році успішний продюсер Kanye West, починає свою сольну кар'єру, як репер випустивши «College Dropout». Його справжнє ім'я Канье Омарі Вест, він народився в 1977 році, в Атланта, Джорджія. Починав свою кар'єру, як продюсер і досяг в цьому не малих успіхів, був одним з головних продюсерів декількох альбомів Jay-Z, працював з іншими зірками індустрії та вважався одним з перспективніших продюсерів планети, але сам Канье хотів стати репером, довгий час він відточував свою навички на демо-записах показуючи їх головам різних лейблів, які довгий час казали артисту зосередитись тільки на продюсуванні, але Канье досяг свого. В 2004 лейбл Roc-A-Fella Records, випускає дебютний альбом «College Dropout», який одразу приніс Kanye West-у велику популярність. Запис альбому тривав з 1999 року через те що в творчості Kanye є перфекціоністом та аварії в яку він потрапив 2002 в якій він зламав щелепу, але він продовжив записувати треки навіть з травмою, що надало його трекам не тільки додатково емоційного окрасу, а й специфічного звучання через те що запис відбувався з майже закритою щелепою. Тексти в піснях відрізнялися від репу того часу, замість злочинності та крутості, Канье підіймав теми власної боротьби, сім'ї, релігії, самопізнання та почуттів, музикальною частиною альбому також займався сам Канье в продюсерських навичках якого не було сумнівів. Альбом дебютував на другому місці чарту «US Billboard 200», продався в кількості 441000 копій за перший тиждень, до його складу увійшло 5 великих хітів, він приніс Канье «Гремі» за «Кращий реп-альбом», також увійшов до списку одного з найважливіших альбомів всіх часів за версією Time та Rolling Stones, а головне показує, що в репі необов'язково говорити про зло-чинність та крутість, щоб бути успішним.

2005 він випускає пісню «The Gold Digger» при участі Джеймі Фокса в цій композиції Kanye West піднімає теми залежності від грошей романтичних відносин чоловіка та жінки, на початку він розповідає про дівчину, яку цікавлять тільки гроші, а потім говорить про дівчину, яка в них зовсім не зацікавлена і з якою розстається її хлопець, після того як став багатим. «The Gold Digger» є головним хітом репера та збільшила його вплив на індустрію. Вона виграла для Канье «Гремі» в категорії «Краще сольне реп-виконання» і була номінована на «кращій запис року», займає друге місце в списку «кращих поп-хітів», дев'яте місце в списку «кращих хітів десятиріччя від Billboard» та одразу побила рекорд по-завантаженням в інтернеті. Після цієї пісні він остаточно закріпився в статусі суперзірки, ще раз показав, що реп не потрібно заганяти в межі та повернув моду на соул-семпли [26].

Його наступні альбоми «Late Registration» 2005 року та «Graduation» 2007 року виходу, повторюють успіх «College Dropout» та приносять йому декілька «Гремів», в 2007 він отримує нагороду за «Кращу R&B» за пісню «You Don't Know My Name» при участі Аліши Кіс, також пісня «Southside», яку він записав разом з Common-ом принесла йому «Гремів» за «краще виконання реп-пісні дуєтом чи групою».

Після трагічної смерті матері Вест випускає в 2008 альбом «808s&Heartbreak». Ця робота сильно вплинула на індустрію, так як в ній Канье переосмислює деякі старі прийоми з репу та додає нові з інших жанрів, таким чином він використовує прийом, який раніше не використовувався в хіп-хопі та робить його більш мелодичним ніж в інших жанрах, використовує багато вокальних вставок, які виконують свою мелодичну функцію та прописує нову більш чітку і пряму драм-партію з жорстким басом з драм-машини Roland Tr-808, який знає кожний реп-продюсер сьогодення. В цьому альбомі артист переживає дві важких подій в своєму житті: смерть матері Донди Вест та розлучення зі своєю дружиною Алексіс Фіфер. В текстах пісень підіймаються теми почуттів та страждань від них, артист дотримується сумної атмосфери. Цей альбом вважається одним з найвпливовіших в сучасному репі, тому що його

основними атрибутами користуються одні з головних зірок сучасної сцени: Yung Thug, Chief Keef, Drake та інші. До складу «808s & Heartbreak» увійшло два великих хіта «Love Lockdown» та «Heartless», які сильно сподобались публіці та критика, а сам альбом заробив платинову сертифікацію, також в цьому році він знову забере декілька нагород «Греммі», але за роботи з іншими артистами. Після цієї роботи Кані Вест випустить, ще декілька альбомів в 2009, які не стали такими ж впливовими [27].

Важливим для сьогоднішньої реп-сцени також є трек «Hustlin'» репера Rick Ross, 2006 року виходу. Ця пісня о тяжкій праці, але її головним фактором була зміна основних понять в хіп-хопі, раніше реperi займалися самовихвалянням, але робили це не відриваючись від досягнень в реальному житті, а трек «Hustlin'» звертався скоріше до успіху, який обмежувався тільки уявою репера. Всю свою сольну кар'єру, яка почалася в 2006 році, він говорив про себе, як про наркоторговця, який займається цим ділом з ранніх років і довгий час він вдало підтримував цей образ, але в 2008 хакери злили в інтернет його фото на якому він молодий без бороди, працює наглядачем у в'язниці, деякий час репер заперечував все, кажучи, що це фото змонтоване. Пізніше в мережі з'явилося ще більше доказів, після чого Rick зізнався та отримав статус самого карикатурного репера, але це все не завадило реперу продовжити свою успішну кар'єру. Його образ хоч і був видуманий, але був якісний, а через свою карикатурність він почав сприйматися більш легко, що мало для Rick Ross-а більше плюсів ніж мінусів, так як тепер він міг гіперболізувати свою крутість до неймовірних масштабів, ніби відграючи спектакль. Сучасні реperi не користуються цим в масштабах Ріка, але також люблять казати про свій успіх авансом. Трек «Hustlin'» показав, що не обов'язково пережити все те що ти кажеш в своїх треках щоб бути успішним репером, якщо ти розумієш про що говориш та твій продукт звучить по-цікавому якісно цього може бути достатньо. Можливо сказати, що цим треком Rick Ross створює задатки нового жанру «Трепу» в якому самовихваляння виходить на новий рівень, а текст має елементи гіперболізації для ефектного звучання[1].

До 2008 року легендарний на сьогоднішній день репер Lil Wayne, справжнє ім'я якого Двей Міхаель Картер молодший, був репером, який раніше був частиною гурту Turk та на сольний успіх якого багато не ставили, до цього часу він випустив декілька самостійних робіт: успішний альбом «Tha Block is Hot» 1999 року, який продався в обсязі мільйон копій, «Lights Out» 2000р. та «500 Degreez» 2002р., які не стали популярними у шанувальників жанру. В 2003 Lil Wayne вирішує почати робити мікстейпи, це вид музикального релізу, який виходить без участі лейблу в 2000-х це майже завжди означало випуск на безкоштовних музичних ресурсах. Він почав випускати серію мікстейпів «The Carter», перший реліз під такою назвою вийшов в 2004 та досяг 5 місця в чарті «Billboard» і мав в своєму складі один із перших хітів Lil Wayne-а «Go D.J.», в 2005 він випускає мікстейп «The Carter II», який підняв популярність репера на новий рівень, продавшись в обсязі більше ніж мільйон копій. Справжнього визнання репер досяг в 2008, коли випустив свій культовий мікстейп «The Carter III», який зробив для Lil Wayne статус «суперзірки» та став самим продаваним альбомом того року в США. Він продався в обсязі 2,8 мільйонів копій, а які були в його складі хіти «A Milli» та «Lollipop» стали класичними.

Його трек «A Milli» затвердив його, як одного з самих технічних реперів свого часу, завдяки цьому треку Картер показав, що є багато способів досягти успіху, якщо триматися свого. В тексті пісні він говорить про все, від волосся темношкірих, залякування до різних фактів. Пісня мала унікальний біт, який строївся на вокальному семплі, який постійно повторює фразу: «A Milli», а речитатив Lil Wayne, який ніби ігнорував структуру біта та читав створюючи свій особливий ритм та створював ні на кого несхожий, дивакуватий настрій. Своім прикладом Lil Wayne показав, що важка праця та унікальність є однією з запорок успіху, після чого в індустрії почало з'являтися більше експериментів зі звуком [28].

Першим репером, який успішно використав свої почуття для просування своєї музикальної кар'єри був Drake, який є одним з найуспішніших артистів в історії. Він надихнувся відвертістю «808`s & Heartbreak», його перший сольний

трек «Best I Ever Had» одразу натякає на це, пісня розповідає про кохання хлопця до дівчат і як він постійно їх зрівнює між собою, цей трек дозволив Дрейку швидко досягти популярності, а він в свою чергу розсунів межі жанру, показавши, що реп-пісні про свої почуття також можуть звучати, як хіт. Цим треком він змінює реп, показуючи яким чином можливо перетворити свій біль в успішний бізнес, вся його майбутня кар'єра суперзірки буде построєна саме на цій моделі. Ця пісня вийшла в складі мікстейпу «So Far Gone» в 2009 році, після чого Дрейк підписав контракт з лейблом Lil Wayne-у «Young Money Entertainment», випустив багато успішних релізів, отримав 5 нагород «Греммі», хоча був номінований 51 раз та є одним з головних представників жанру на 2023 рік [1].

В 2011 свій перший мікстейп випускає «Love.Live.A\$ap» Ракім Маєрс, відомий як Asap Rocky. В ньому репер не зосереджується на класичному репі, а починає експериментувати з-різними під-жанрами, створюючи свій унікальний звук. В своїх текстах Ракім говорить про свою зовнішню красу, моральний спад, високу моду і чим він відрізняється від інших. Цим релізом Рокі приносить в реп бажання експериментувати зі звуком, створюючи незвичний музичний продукт та починає прививати хіп-хопу новий вуличний стиль з одягом мало відомих люкс брендів. Своїм стилем він зробив популярним декілька брендів, серед яких був «Supreme», «BAPE», а також показав, як змішувати їх з вже іменитими «Gucci», «Lui Viton». Зробивши модний образ невід'ємною частиною репу. В продакшені альбому беруть участь Claim Casino та SpaceGhostPurp, які є винайшли жанр «Клауд реп» для якого характерні мелодії, які звучать м'яко, ніби трохи уповільнено, прості вокальні семпли та проста драм-партія. На «Love.Live.A\$ap» Рокі в по-більшій частині надихається саме «Клауд репом», тому запрошує його головних представників співпрацювати Casino спродюсував 5 треків з альбому, а SpaceGhostPurp відмічається двома гостевими куплетами та продюсує один із треків з альбому. «Live.Long.A\$ap» почав шлях Рокі до одного з найвпливовіших реперів сучасності, звертає увагу модних брендів на жанр, через що вони починають співпрацювати з артистами та своїм прикладом

показує, що реп не має жанрових меж, а може змішуватися з різними жанрами та під-жанрами [29].

В 2012 році в репі продовжує домінувати треп та створюється багато під-жанрів, але справжні зміни в індустрію прийшли лише в 2014, коли популярності набирає музична платформа «Soundcloud», яка дозволяла будь-кому викласти свій трек безкоштовно та почати набирати аудиторію в інтернеті. Період с 2014 по 2016 рік так і називається «Soundcloud Era». Вона дозволила молодим талановитим артистам отримати свою аудиторію, що прискорило розвиток індустрії в декілька разів, так як багато нових артистів експериментували зі звуком створюючи свій унікальний стиль. Одними з найяскравіших артистів «Soundcloud Ери» були Lil Peep, Lil Uzi Vert, XXXtentacion та Playboi Carti [30].

Lil Peep став головним представником «Емо-репу» та вивів популярність цього під-жанру на новий рівень. В 2015 він починає викладати свою музику на платформу «Soundcloud», в своїх текстах він говорив про почуття, залежність від наркотиків та суїцид. Продюсерами його треків виступали його друзі, бітмейкери Smokeasac, Horsehead, які часто використовували семпли з панк-року чи писали мінорні мелодії та накладували їх на прості «треп» драм-партії. Lil Peep був продуктивним музикантом за свою недовгу кар'єру він випустив 17 різних релізів, які були гарно прийняті слухачами та дали йому світову популярність, але в 2017, в віці 21 року, він стає жертвою власної наркотичної залежності та помирає від передозування наркотиками. Після смерті його команда випускає ще п'ять альбомів, які дозволили йому закріпитися в статусі головної зірки «Емо-репу» та зробити жанр популярним по всьому світу [31].

XXXtentacion став популярним завдяки своїй агресивній енергії в треках, в піснях, він кричав та створював тиск своїм голосом, казав про свої емоції, про ненависть до миру та інші почуття, але після свого першого альбому «17» він змінює гнів та агресію на пісні про свої почуття, важливі соціальні теми і після цього стає по-справжньому популярним. В своїй творчості він змішував

мелодичний «треп» з R&B, міг читати під акустичну гітару, а в іншому випадку міг видати багато агресивної енергії на мінімалістичний перенавантажений біт. За свою коротке життя він випустив 2 дуже успішних альбоми. В 2018 помирає після вогнепального поранення, отриманого під час того, як його грабували. Посмертно вийде два його спірних альбоми. Вважався одним із найперспективніших реперів свого покоління [32].

Lil Uzi Vert та Playboi Carti вважаються одними з найвпливовіших реперів сьогоденної реп-сцени. Вони пишуть музику в під-жанрі репу «Rage» та «Trap», виділяються своїми образами та задають тренди-репу в світовому масштабі. Їх мікстейпи часів «Soundcloud Ери» вважаються класикою та опередили свій час, задаючи тренд всій індустрії. Саме вони зробили головним трендом репу тих часів «мамбл реп», це вид речитативу, коли репер на «мінімалістичний треп» інструментал записує голос і спеціально нечітко виговорює деякі слова, ніби трохи ковтає їх, таким чином голос виступає скоріше інструментом настрою і весь акцент зміщується більше на звук, ніж на сенс треку. Останніми їх роботам був сольний альбом Carti «Wholla Lotta Red», який вже встиг стати новою класикою, за перший тиждень він набрав 126 мільйонів прослуховувань на музичних платформах та створив новий під-жанр «Orium». Останній альбом Uzi вийшов в 2023 під назвою «The Pink Tape», який отримав змішанні відгуки, але не вплинув на його статус «суперзірки».

В 2018 році виходить альбом «Astroworld» автором якого є протеже Kanye West-а, Travis Scott. До цього релізу репер вже дістався статусу зірки, але його вплив на індустрію був не такий помітний, цим альбомом він демонструє ідеальну роботу з музичним продуктом, починаючи від запису треків закінчуючи еталонною промо-компанією. Продюсерами альбому виступали Майк Дін та сам артист, вони відповідали за той неймовірний звук, який є на альбомі. Поєднання гітар, синтезаторів, барабанів, піаніно, звукових ефектів та автотюнового вокалу Тревісу створювали ідеальний симбіоз, а в якості гостей були запрошені зірки мирового масштабу: Drake, Frank Ocean, The Weekend, Pharell Williams, Kid Cudi та інші. До складу альбому увійшли великі хіти: Sicko Mode. Butterfly effect та

Stargazing, а сама робота отримала платинову сертифікацію, але загальний вплив «Astroworld» був в плані промо. Про цей альбом Тревіс почав говорити, ще в 2016 році, постійно згадував про нього в інтерв'ю, постійно залишав, якусь інформацію про нього, вся індустрія знала, що він працює над чимось великим, а за декілька тижнів до виходу альбому в різних місцях Америки почали з'являтися великі надувні голови Тревіса та він об'явив про фільм «Мама, дивись я вмю літати», який вийде після «Греммі» та розповість про процес створення «Astroworld». Це все гарантувало успіх альбому до його виходу, а Тревіс став самим затребуваним репером свого часу, підписавши контракт з Nike, першим артистом, що створив власне меню в МакДональдс, провівши перший великий віртуальний концерт в грі Fortnite та виступив на відкритті Super Bowl [33].

В 2019 році репер Pop Smoke, справжнє ім'я якого Башар Барак Джекосон, почав виводити під-жанр «дріл» на новий рівень популярності, його великі хіти «Welcome to the Party» та «Dior», досі вважаються еталоном жанру. В тому ж році він підписує контракт з лейблом Victor Victor Worldwide. Его два перші альбоми «Meet the Woo» 2019 року виходу та «Meet the Woo 2» 2020 року, звернули увагу індустрії на локально відомий під-жанр, після чого багато великих артистів таких, як Travis Scott, Drake, Kanye West та інших, випустили треки в цьому під-жанрі, а про «дріл» дізналися по всій планеті. «Meet the Woo 2» досяг 7 місця в чарті «Billboard 200», але через два тижні після його виходу Pop Smoke-а вбивають під час пограбування його будинку. Після смерті його останнім альбомом в якості виконавчого продюсера займався 50 Cent, їх з Джекосоном часто зрівнювали через схожість голосів.

«Shoot for the Stars, Ain to the Moon» вийшов в влітку 2020 року та дебютував на першому місці чарту, ця робота показує, що репер хотів показати свою ліричну сторону, декілька треків з альбому відносяться до «мелодичного треку» в яких він звертається до дівчини та говорить про своє життя. В складі альбому вийшли 19 треків, серед них були такі великі хіти «For The Night» та «What You Know Bout Love». «Shoot for the Stars, Ain to the Moon» отримала дві

платинові сертифікації та закріпила його в статусі «Супер-зірки». Pop Smoke зробив під-жанр «Дрілл» одним з головних трендів в репі 2019 та 2020 року [34].

В 2020 виходить багатостраждальний альбом Lil Uzi Vert-a «Eternal Atake», 3 довгих роки фанати очікували на роботу артиста, ще в 2018 він показав обкладинку альбому, яка в результаті буде декілька разів змінена та оголосив назву «Eternal Atake». Головною проблемою репера був конфлікт з лейблом, він постійно натякає на те що його лейбл заважає йому випустити нову музику, Lil Uzi, декілька разів назначав дату випуску в 2018 році, але кожен раз в останній момент все відмінялось. Конфлікт з лейблом продовжився в 2019, але через те що Узі постійно підігравав інтерес публіки через соціальну мережу Instagram, виставляючи короткі відео в яких звучали фрагменти нової невипущеної музики, фанати розуміли, що їх чекає найсильніший реліз в кар'єрі репера. 6-го марта 2020 року «Eternal Atake» нарешті виходить, альбом виправдав очікування слухачів і вважається найкращим в його кар'єрі. Робота немає чіткої концепції, але дотримується тематики зв'язаної з космосом та викраденням інопланетянами, в тексті пісень він говорить про жінок, почуття, гроші та описує деталі, щоб в голові слухача формувался його певний образ. Звук також відповідає тематиці альбому мелодії складаються з незвичних для того часу синтезованих звуків, що дало початок такого під-жанру, як «супертреп» для якого характерні космічні-футуристичні мелодії. «Eternal Atake» є одним з головних альбомів сучасного репу, так як вплинув на звук багатьох артистів [35].

В 2022 «Греммі» за «кращий реп-альбом» забирає самий нетиповий представник жанру Tyler, the Creator, нагороду він забирає за свою роботу «Call me if you get lost». Репер всю свою кар'єру відрізнявся від своїх колег, стилем, музикою та відсутністю образу. Всі його роботи наділені рисами його особистості, дещо дивною, але привабливою. Все що стосується цього релізу Тайлер робив сам, він написав всю музикальну частину, вирішивши наділити його розкішною мелодичною естетикою, в тексті він говорить про своє альтер-его, успіх, унікальність, говорить про естетику-подорожей, підіймає теми кохання в різних його проявах та не відказує собі в провокаціях. Альбом

дебютував на першому місці «Billboard 200», продав 55000 копій за перший тиждень, в результаті отримав платинову сертифікацію та заробив другу нагороду «Греммі» для Tyler, the Creator-a. Цим альбом автор показав, що можливо досягти неймовірного успіху, створюючи власний унікальний продукт, який не слідує трендам та асоціюється саме особистістю [36].

Відкриттям 2022 року став репер Yeat, який також відрізнявся своїм унікальним звуком в під-жанрі «Супер-треп», хоча сам артист вважає, що його стиль неможливо описати ніяким терміном. В 2022 він випускає 3 великих релізи: «2 Alive», «Lyfe» та «Rich Minion», які стали дуже успішними і вивели репера в статус нової зірки, яка створює тренди, а не повторює їх. Звук на цих релізах сильно відрізняється від інших реп-альбомів, які вийшли в 2022 році чи раніше, мелодії, які створені на різних синтезатора, звуки дзвону та різний 808-ий бас, який був нетиповим для того часу, в тексті Yeat говорить про свою крутість, величезну кількість грошей, машини та своїх братанів, називаючи їх «twizzy», що означає близнюк. Своїми релізами артист змінює індустрію, як колись Playboi Carti з Lil Uzi Vert-ом, він стає популярним через «Soundcloud», тому що робить унікальний, але актуальний музичний продукт, через що його стиль починають копіювати багато починаючих реперів з різних країн, а також своїм прикладом він показує, що успішну кар'єру можливо побудувати записуючи всі свої треки вдома [37].

2. 2. Особливості хіп-хопу в Україні

В 1989 році в м. Рівне утворився перший україномовний гурт «ВУЗВ», повна назва (Вхід у змінному взутті). Його засновником був Олександр Стеганов, він виступав під псевдонімом СтеганOFF, на момент заснування гурту йому було 11 років. Молодий репер з 6-років займався музикою і виступав в підлітковій групі «Цвіркуни», там і познайомився зі своїм другом Олександром Польовим, також відомим, як POLEVONZZI, разом з яким він вирішує створити хіп-хоп гурт. Реп вони почали писати в 1988 році, інструментали вони створювали самі за допомогою семлювання, спочатку вони слухали

американський запис, відшукували фрагмент де залишається тільки музика без тексту та дублювали ці фрагменти, щоб отримати чисту музикальну версію. Записували вони в свого знайомого вдома, перший їх альбом налічував 16 пісень, але так і не вийшов.

В Рівному вони разом іншими цінувальникам хіп-хоп культури почали влаштовувати реп-вечірки, які були на любительському рівні, але підігривали інтерес до жанру та гурту. Масштаби почали збільшуватися і в 1991 році вони провели перший в Україні хіп-хоп фестиваль, він був локальним виступали 20 гуртів з м. Рівно.

Після цього гурт вирішує виступити на фестиваль «Червона Рута '95». Ця масштабна музична подія відбувалася на Кримському півострові та налічувала багатьох зірок української поп-сцени, серед них були Ель Кравчук, Наталія Могилевська, «Армада» та інші. Спочатку вони пройшли відбірковий етап в Рівному, до них приїхав представник фестивалю і записував їх виступ на камеру, щоб відправити в Київ, після цього вони пройшли етап відбору в Києві і їх затвердили.

Фестиваль тривав місяць і був направлений на розвиток україномовної культури, їх пісня «Сірко Собака» стала лауреатом фестивалю та дуже подобалася слухачам, «ВУЗВ» записали її на київській студії «Комора», при участі трьох композиторів, вони не були офіційними авторами пісні тому не володіли інструменталом пісні, через що перед виступом в якомусь місті їм доводилося дзвонити в дирекцію «Червоної Руги», вони відправляли до них окрему людину з єдиною копією запису, вмикали її на час виступу, а потім він забирав її та їхав назад через деякий час вони зробили піратську копію. Після закінчення фестивалю «Червона Рута», її організатори повезли лауреатів у всеукраїнський тур, який налічував 26 міст.

Після повернення в Рівне, Олександр вирішує перебратися в Київ с чим йому допоміг його друг Кувалдін, який був фронтменом гурту «The Вйо», з ним він познайомився на фестивалі. Через деякий час їх підписує мистецька

організація «Територія А», вони стають одними із перших їх артистів. Весь гурт переїжджає до Києва, так як лейбл надає їм квартиру.

Трек «Бо вже той день коли» гурт написав при допомозі Олександра Бригинця, який був президентом «Території А» та дав хлопцям гроші на перший кліп, який вони зняли на фоні двох вуличних локацій та без сценарію, але їх кліп почали крутити на телеканалі ICTV в хіт-параді «Території А», їх відео показували тричі на день.

Перший альбом гурту вийшов в 1998 та має назву «Планове Засідання В.У.З.В.». Робота продалася в обсязі більше ніж 100 тисяч копій, що на той час вважається великим успіхом, але в фінансовому плані своєї популярності гурт не відчув, через те що президент лейблу їх обманював. Учасники гурту давали концерти в Палаці України, а їхали додому на метро, що набридло засновнику гурту Стеган-OFF-у і він впевнює учасників «В.У.З.В.» покинути лейбл в 1998 році.

В наступному році вони вирішують самостійно записати свій другий альбом «П'ять», в Рівному вони знаходять фірму «Трембіта», яка займалася піратськими копіями, репери домовляються продати їм альбом за 5000 долларів. Запис відбувався в Кривому Розі на студії їх друзів. Під час написання альбому в складі залишилося два артисти: Стеганoff та Роман Веркулич. «П'ять» також вийшов успішним і дозволив артистам продовжити гастролювати, але через деякий час в колективі почався творчий конфлікт, Олександр не хотів змінювати звук, а Роман намагався змішати перетягнути звук в рок, через що Стеганoff, вирішує розпустити склад гурту, тимчасово припинити діяльність «В.У.З.В.» та поїхати до Штатів.

В 2005 він запрошує до складу гурту Олексія Потапенко та вирішує відновити проект. Вони приймають участь в створенні пісні «Штольня», яка створювалася, як саундтрек до однойменного фільму. В 2006 році вони випускають альбом «Просто супер», але через деякий час Потап (Олексій Потапенко) покидає гурт, через велику зайнятість в поп-проекті «Потап і Настя» [38].

Одним з головних представників українського хіп-хопу, можна назвати легендарний гурт «Танок на майдані Конго», скорочено (ТНМК). Колектив бере свій початок в Харкові, коли в 1989 році двоє друзів Олександр Сидоренко (Фоззі) та Костянтин Жуйко(Котя) створюють вокально-інструментальний ансамбль «Нові дома», назву вони взяли в честь харківського мікрорайону на якому вони почали свій музичний шлях, спочатку вони пробували себе в різних жанрах, шукаючи свій звук, але вирішили зупинитися на хіп-хопі.

В 1996 році склад гурту повністю укомплектувався до нього крім засновників входили: Ярослав Верьовкін(Ярік), Олександр Зенькович(Зі), Едуард Приступа

(Диля) та Олег Михайлюта (Фагот), який раніше був учасником декількох харківських хіп-хоп колективів. Після цього вони вирішують змінити назву на «ТНМК», таку назву вони обрали через Площу Конго Інструментальна частина складається з музичних елементів характерних для року, а за реп складову відповідає діджей, який використовує техніку «скретчінгу» та реп-речитатив.

В 1997 році вони записують свою першу оригінальну пісню «Ото Таке» та в Новому Орлеані, яка вважається центром хіп-хоп культури. Здебільшого їх творчість виходила в жанрі «Репкор», який є сумішшю хіп-хоп та року.

Виступають на фестивалі «Червона Рута'97» на якому виконують свій трек «Зроби мені хіп-хоп», який одразу стає хітом. Вони записали його за два дні до фестивалю, гурт отримав приз за кращий шлягер «Червоної Руги'97» та зайняв перше місце в танцювальному конкурсі. В 1998 році вони випускають однойменний альбом в складі якого було 20 пісень, творчість гурту налічувала багато скітів, ця тенденція продовжиться на їх наступних альбомах.

В 1999 та 2000 році успішно виступають на «таврійських іграх», за що двічі отримують золоту жар-птицю та стають «найкращим альтернативним гуртом».

В 2001 вони випускають свій другий альбом «Неформат», головною концепцією якого стало протиставлення поп-музиці того часу, яка переважала в

індустрії. Після цього вони починають активно гастролювати по Україні, Польщі та іншим країнам.

В 2003 випускають новий альбом «РеФорматЦія» до складу якого входять 24 треки, з яких 5 є реміксами на старі пісні групи, цей альбом демонструє музику «ТНМК» з іншої сторони, через що і має таку назву. В наступному році виходить «Пожежі міста Вавілон» в цьому альбомі своє місце знаходять пісні з соціально-важливим посланням, однойменна пісня «Пожежі міста Вавілон» має протест та говорить про українську владу того часу. Альбом складається з 26 композицій та зайняв перше місце по продажам.

Популярність гурту зростала і в 2005 вони випускають хіт «Гранули», який зайняв вершини хіт-парадів, наступним вони випустили альбом «Сила», який був названий «золотим альбомом» року. В цю роботу увійшло 22 пісні. В наступному році вони перемагають в категорії «Hip-Hop and R&B» на ShowbizAward. В 2007 році вони записують пісню для презентації України та Польщі на футбольному турнірі «Євро 2012».

В 2010 виходить «С.П.А.М.» самий великий альбом гурту, він налічує багато скітів та декілька куплетів гостей. До його складу увійшли 35 композицій і в тому ж році «Т.Н.М.К.» провели грандіозний виступ в Crystal Hall.

Наступний альбом виходить в 2014 під назвою «Дзеркало» і головним її посланням стає воля та чесний погляд на самого себе, ідея яка є актуальною темою того часу і сьогодення.

В 2018 виходить міні-альбом «7» до складу якого входить 7 пісень, ця робота залишається останнім великим релізом гурту [39].

Також важливим для початку української хіп-хоп культури можна вважати луцький колектив «Тартак», який утворився в 1996 році. В наступному році вони пройшли відбірковий тур та приймали участь у фестивалі «Червоній Руті'97» в той час цей захід, вважався трампліном до успіху, що і сталося з гуртом. Вони взяли приз в номінації «танцювальна музика», виконуючи майбутні хіти «О-ля-ля», «Божевільні танці» та «Подаруй мені кохання». Також

вони увійшли до складу лауреатів «Червоної рути», які відправилися в великий український тур в 1998 році.

В 1999 гурт переїжджає до Києва та знаходять людину, яка стала їх продюсером, це був Олексій Яковлев, який вже працював з «ТНМК». Учасники «Тартаку» були добре знайомі з колегами, тому що зустрічалися на «Червоній руті '97». В тому ж році вони випускають кліп на пісню «О-Ля-Ля». Наступне відео гурту виходить у 2000 році, під час того, як вони приймають участь на фестивалі вуличної культури «Adidas Streetball Challenge» на якому була дуже активна і відкрита аудиторія, через що колектив вирішує зняти там кліп на пісню «Кожнетіло», який вийшов дуже атмосферним та передав дух фестивалю.

Їх дебютний альбом вийшов в 2001 під назвою «Демографічний вибух» він був виконаний в популярному на той час в хіп-хопі жанрі «Реп-кор», але пісні «Тартак» не слідуєть депресивним та сумним трендам відомих гуртів в цьому жанрі, а відображають щирість молодого шибайголови, який цінує справжні емоції та любить свою країну. До складу альбому увійшли 12 треків

В середині 2002 року гурт вирішує записати свій другий альбом «Система нервів», головною концепцією якого є спільні пісні з друзями, щоб створити велику хвилю нової української музики через що на гостевих куплетах можливо почути: «ТНМК», «Фактично самі», «DE SHIFER», «Мотор'ролла», «Світязь», Катю Chilly та інших. На альбомі вийшло декілька народних хітів таких, як «Но пассаран!» при участі ТНМК.

Наступний їх альбом «МуЛиЩа»(Музичний Лист Щастя) вважається кращою роботою гурту. Пісні на альбомі передають атмосферу того часу, кажучи що старий порядок набрид, про своє інформаційне передозування, але розуміючи, що скоро його чекає щось нове. Альбом став гімном «Помаранчевої революції» та зробив гурт відомим. До складу «МуЛиЩа» увійшло 15 оригінальних треків і один переспів пісні Ані Лорак «Поцілуй».

В 2005 року склад гурту змінюється через відхід зі складу Андрія «Мухи» та діджея Валіка, щоб зосередитися на новому проекті «Бумбокс», до «Тартак» приєднується діджей Віталій Павлішин та гітарист Антон Єгоров, після

чого Олег Скрипка запрошує їх в якості виконавців на фестиваль «Країна мрій 2015», «Тартак» вирішує створити особливу програму для цієї події і запрошує для спільного виступу кіровоградський колектив «Гуляйгород», які робили музику в жанрі «етно-хіп-хопу» після фестивалю, вони виступали з цією програмою ще на декількох фестивалях та вирішують записати програму, як альбом під назвою «Гуляйгород» і випускають його в 2006 році.

В 2006 році виходить їх альбом «Сльози та соплі», який позиціонується, як альбом про невдале кохання і як його переживає автор. До складу альбому увійшло 15 треків, деякі з яких стали народними хітами. Після цього гурт бере не випускає нових релізів 4 роки. Україна переживала музичну кризу, через те що всі слухали піратську музику в інтернеті, що стало причиною відходу світових лейблів з країни.

В «Опір матеріалів» новий альбом «Тартак» був вимушено випущений в інтернеті, але не дивлячись на це отримав нагороду «Непопса» в номінації «Найкращий альбом року».

В 2012 виходить їх альбом «Сімка», який відрізняється від минулих робіт колективу своїм звучанням, а текст набув ще більше філософського наповнення.

За наступні десять років «Тартак» випустить 3 альбоми «Ввічність»(2015) «АнТАРТАКтида Частина Друга»(2017) та «АнТАРТАКтида Частина Перша»(2018). В 2022 другому гурт офіційно припинив свою діяльність [40].

Олексій Потапенко, також відомий, як Потап в 2004 році випускає свій дебютний сольний альбом «На своїй хвилі чи Ано канешно потомушо щож», цей альбом тримає комедійну концепцію в якій репер перекручує «суржик», щоб зробити особливі приспівки, які привернуть увагу слухача.

В 2006 році Потап під час запису своєї пісні, шукав вокалістку, щоб записати частину тексту жіночим голосом, так він знайшов Анастасію Каменських з якою вони створили дует «Потап і Настя». Їх творчість продовжилася в жанрі «Комеді-хоп». Потап займався музикою та текстами, виконував роль продюсера та іноді режисерував дуету кліпи. .

В 2008 виходить їх перший альбом «Не пара», який налічував декілька хітів однойменний «Не пара» та «Міцні горішки». В наступному році виходить «Не кохай мої мізки», який вивів популярність гурту на новий рівень. В його складі вийшли «На районі», «Чіпси, чікси, лавандос» та «Новий рік». На протязі декількох років активна діяльність гурту привела їх до статусу суперзірок України, також вони отримали багато нагород за свою творчість.

В 2011 вони випускають хіти «Чумачечная Весна», «Ми відмінємо К.С.» та випускають трек, який був записаний для фільму «Викрутаси». Через два роки вони випускають альбом «Все пучком» на якому продовжують випускати хіти, одним із таких став «Все Пучком», який в 2013 довго тримався на вершині чартів.

В 2015 році «Потап і Настя» випускають відому роботу «Стиль Собачки» та новий альбом «Щит і М'ряч», після чого в наступні роки продовжили випускати нові пісні та в 2017 офіційно припинили спільну діяльність, заради нових проєктів. Їх проєкт вважається одним з найуспішніших та найвідоміших в українській музикальній індустрії, за свою довгу кар'єру дует отримав багато нагород та стали авторами багатьох великих хітів.

Діяльність Потапа не обмежувалася дуетом з Настею, в 2010 він відкрив свій лейбл «MOZGI Entertainment» підписантами якого стали «Час та Скло», чоловічий гурт «Mozgi» та Michaele Andrade [41].

Легендарний хіп-хоп колектив «Бумбокс» був утворений в 2004 році музикантами Андрієм Хвильнюком, минулими учасниками гурту «Тартак» Андрієм Самойловим та діджеєм Валіком Матіюком, в якості продюсера гурту виступав Олексій Согомонов. Вони мають унікальний стиль, який поєднує в собі елементи жанрів: фанку, джазу, хіп-хопу, року та попу.

Їх перший альбом «Меломанія» вийшов в 2005 році. Кожна пісня є історією життя Хвильнюка в Черкасах. Запис проєкту відбувався на квартиру звукоінженера гурту ТНМК Олега Артима в Києві. Свій перший альбом вони продали за 6000\$ лейблу Music Factory, який провалив видавництво, через що альбом став популярним лише через деякий час.

В 2006 вони випускають другий альбом «Family бізнес», який отримав золоту сертифікацію та продався в обсязі більше 10000 копій, в склад релізу увійшли хіти: «Вахтерам», «Ким ми були» та «Королева».

В 2008 вони починають давати повномасштабні концерти в різних містах України, де їх зустрічали повні зали. В наступному році вийде їх третій альбом під назвою «Ш», також в цьому році вони випускають збірку реміксів, в результаті спільної праці з діджеєм Tonique La DeeJay.

В 2010 вони випускають маленькій реліз «Все включено», який складався з двох треків, але привернув велику увагу фанатів творчості гурту. Через три роки виходить їх п'ятий студійний альбом, після якого вони виїжджають у великий всеукраїнський тур.

Після 6 років вони випускають дві частини альбому «Таємний код: Рубікон». Альбом є важливим для учасників гурту, які звертаються до самих-себе.

В 2023 році гурт їздить в різні країни з благодійним туром на підтримку України. Останнім релізом зв'язаним з «Бумбокс» є пісня 2022 року «Heу,Heу,Rise Up!» гурту Pink Floyd в якій звучить голос Андрія Хливнюка, який на початку повномасштабного вторгнення записав свою акапельну версію пісні «Ой у лузі червона калина» [42].

Реп в Україні почав активно розвиватися з 2016 коли утворилася так звана «Нова школа репу». Наші артисти «044 Rose» та «Lil-Mortу» почали активно займатися музикою та співпрацювали з іноземними виконавцями. Своїми свіжими ідеями в музиці вони здобули велику популярність в репі.

044 Роуз – київський репер, який пише треки в жанрі «треп» з елементами «клауд репу». Період його успішною творчості в період з 2015 по 2018 рік, він випускає 5 альбомів і вважається одним з головних представників жанру в Україні, але потім він втрачає свою популярність, серією невдалих релізів та жахливої поведінки в інформації.

Lil Mortу – харківський репер, також є одним з головних представників репу в Україні його успішний творчий період починається в 2016 і триває досі,

за цей час випустив 7 альбомів. В його музиці переважають теми вуличного життя, зараз вважається одним з самих успішних українських реперів.

Після 2017-го в українському хіп-хопу почали з'являтися нові імена. Аюана Аюона з дитинства почала писати реп, а в 12 років опанувала програму для створення простих хіп-хоп інструменталів. В 2018 році вона випускає свій перший трек «Рибки». В своїй текстах реперка підіймає питання прийняття себе та проблеми в суспільстві. Цим кліпом починається її успішний творчий шлях. В наступному році виходить її перший альбом «Гармата», його головною темою також були важлива-соціальні питання. Робота отримала номінацію в категорії «найкращий альбом» від премії Yuna. В тому ж році виходить міні-альбом «У хаті Ма». В цьому альбомі вона звертається до своїх почуттів та експериментує зі звуком, в треці «Сіє Віє» можливо почути симбіоз українського фольклору та британського під-жанру електронної музики «Геріджу».

В 2021 в неї виходить два альбоми «Galas» та «Lava», в цьому ж році вона вийграє приз «слухацьких симпатій» від Music Moves Europe Talent Awards [43].

Важливим для українського хіп-хопу став 2022 рік, після повномасштабного вторгнення почався великий український культурний бум, багато артистів перейшло на українську мову, Калуш переміг у міжнародному пісенному конкурсі «Євробачення 2022» і з'явилося багато нових імен в українському репі, такі молоді артисти як Йо, Blandee, Clonnex та інші, формують нову хвилю сучасного української музики, вдало експериментуючи з популярними в США музичними трендами.

Розділ 3. Технологічна складова створення хіп-хопу музики

3.1. Розвиток під жанрів

Одним з головних факторів розвитку хіп-хопу були продюсери, які своїми експериментами зі різним звучанням, створювали нові під-жанри репу. Активно це почало відбуватися в на початку 2010-х, коли DAW стали більш розповсюджені та майже кожний бажаючий міг спробувати написати інструментал. Саме поняття реп, з'явилося завдяки діджеєм, які є продюсерами того часу. Багато чого змінилося і зараз музиканту не потрібно навіть виходити з квартири, щоб створити свій продукт, що дало великий простір для музичної фантазії.

«Lo-Fi Hip-Hop» є жанром назва якого повністю відповідає його ідеї «Lo-fi» означає «Low Fidelity», що в перекладається, як «низька якість». Саме поняття «Lo-Fi» в музиці з'явилося в середині 70-х, коли в Японії розвивається «панк рок», який часто записували на малобюджетний рекордер, але як під-жанр в хіп-хопі стиль видозмінюється, він складається з спокійної мелодії, різноманітних звуків, які можуть замінити ударні та простих драм-партій, головною концепцією під-жанру є атмосфера, яка повинна занурювати слухача в себе та якість звука, який спеціально оброблюють таким чином, щоб додати звуку теплої аналогової текстури наприклад тріску пластинки чи шуму касети.

Головним розповсюджувачем жанру можливо вважати японського продюсера «Nujabes», який випустив два альбоми в цьому жанрі «Metaphorical Music»(2003) та «Modal Soul» (2005), але його самою популярною роботою в цьому жанрі вважається написання музики в під-жанрі «Lo-Fi Hip-Hop» для легендарного аніме серіалу «Самурай Чамплу», яке досягло популярності по-всьому світу і таким чином познайомило слухача з новим стилем. Зараз музика в цьому під-жанрі, може використовуватися, як самостійна композиція, так і як інструментал [44].

Популярним представником під-жанру є Joji лейблу «88 rising». В своїй творчості він не обмежується хіп-хопом, а бере елементи з різних жанрів: R&B

та Ambient та змішує їх з репом, щоб потім обробити під «Lo-Fi» звучання, що надає його музиці глибокого меланхолічного настрою, який також можливо побачити в його текстах. Альбомів для жанру є «Ballads 1»(2018) та «Nectar»(2020) [45].

Але найвпливовішим для «Lo-Fi Hip-Hop-у» є Youtube канал під назвою «Lofi Girl» на якому кожен день 24\7 відбувається трансляція різних треків в цьому жанрі, кожен день цей канал слухає більше ніж 100000 користувачів, а офіційний канал має 13.6 мільйонів підписників (додаток В.1.).

Одним з найважливіших під-жанрів для розвитку реп сцени є «Cloud Rap», який є сумішшю «Trap-у» та «Lo-Fi Hip-Hop-у» від першого він взяв звуки ударних Roland TM-808, а «лоу-фай» вплинув на його атмосферу, через яку під-жанр і отримав назву «Cloud», що в перекладі означає «Хмарний». В його створенні використовуються старі семпли та мелодичні синтезатори, які створюють відчуття стану «польоту над хмарами». Тексти в цьому під-жанрі не обмежується, якимось темами, але зазвичай артист говорить про свої відчуття, доповнюючи звукову палітру своїми ліричними образами. Важливу роль в популяризації жанру зіграв продюсер Clams Casino, який зробив вагомий вклад в формування звучання «Cloud Rap», саме на його продакшн починають виходити перші популярні треки в цьому жанрі, а головне він був продюсером пісні «I'm God» репера Lil B, ця композиція сильно вплинула на реп початку 10-х. [46]

Найуспішнішим треком в цьому під-жанрі «Ginseng Strip 2002»вийшла в 2013 році, її автором був п'ятнадцятирічний шведський репер «Yung Lean», який вдало передавав меланхолічну атмосферу в цій пісні. Текст наповнений провокаційними рядками, зверненням до своїх друзів та психоделічними образами. Продюсером «Ginseng Strip 2002» є шведський артист «Gud», який в цій пісні використовує видозмінений вокальний семпл «Ear de de mouse 1» створений японським продюсером «De De Mouse-м». На даний момент композиція набрала більше 255 мільйонів прослуховувань. [47]

Під-жанр «Drill» вперше з'явився в класичній для сучасного репу пісні

«I Don't Like» репера Chief Keef-а в 2011 році в місті, напрямок походить від жанру «trap». Для нього характерна темна, меланхолічна мелодія, вокальні семпли, звукові ефекти та бас з використанням ефекту «слайд»(різкою зміною висоти тону). В текстах підіймаються теми кримінального життя з детальним описом суворого життя на вулицях та особистих проблем. Головними представниками жанру є реperi Pop Smoke, Central Cee та Russ Millions. «Drill» має два різновиди, назва яких залежить від змісту тексту, «UK Drill» має походження з вулиць Великобританії та підіймає теми насильства, яке детально описується в треках, а «US Drill» є культурним явищем США, звучить менш жорстоко та ширше розкриває соціальні проблеми Америки [48].

«Rage» відносно новий під-жанр в хіп-хопі, який виник в 2020 році є сумішшю електронної музики та «трепу».Його головними елементами є хвильовий синтезатор, перенавантажений бас та використання звукових ефектів. Тексти виконанні в кращих традиціях «трепу», а вокал може звучати по-різному від спокійного речитативу до викриків одних і тих же фраз.

Головним популяризатором цього під-жанру є продюсер Filthy, який є продюсером багатьох хітів, також Playboi Carti є одним із головних факторів успіху «Rage», його культовий альбом «Whole Lotta Red» (2020) який повністю написаний в цьому під-жанрі, дебютував на першому місці чарт «Billboard 200», продався в обсязі 115000 копій за перший тиждень та надихнув багатьох виконавців по всьому світу спробувати себе в цьому напрямку. На даний момент «Rage» є одним з найпопулярніших під-жанрів світу та стрімко розвивається звертаючись до елементів таких жанрів, як ро» та техно. В Україні представниками цього жанру є реperi «Blandee», «Lover» та відомий продюсер «Waggonkid» [49].

«Емо реп» - під-жанр, який складається з елементів «емо-року» та «репу». В написанні такої музики часто використовують гітарні рок семпли. Головними популяризаторами цього напрямку є Lil Peep, Tracy та XXXtentacion, а також продюсери Smokeasac, Horsehead та NEDARB. В текстах пісень підіймаються теми характерні для цього під-жанру такі, як: внутрішні

переживання, непорозуміння з суспільством, нещасливе кохання та думки про самогубство. В пошуках семплів продюсери часто звертаються до таких популярних гуртів, як Sum 41, The Microphones та Radiohead [50].

Невідомо хто перший зробив трек в жанрі «Minimalistic Trap», головною рисою, якого є використання мінімальної кількості нот та простої «треп» драм-партії, але головними популяризаторами є продюсер Pierre Bourne та репер Playboi Carti, їх спільні роботи зробили під-жанр одним з найпопулярніших в історії в період з 2017 по 2019 рік. Для інструменталів Pierre Bourne характерні проста драм-партія, спокійна повторювана кожні 4 такти мелодія, відчутний 808 бас та різноманітні звукові ефекти. Його біти на класичних для «Нової школи» альбомах Playboi Carti «Playboi Carti» (2017) та «Die Lit»(2018) задали головні тренди не тільки на реп-сцені США, а й по всьому світу, це призвело до появи багатьох молодих зірок в цьому під-жанрі, на українській сцені в цьому під-жанрі працювали локально відомий харківський репер Aquakilla. «Pierre Bourne type beat» на платформі «Youtube» є одним з найпопулярніших запитів під час пошуку інструменталу. Playboi Carti в свою чергу показав, як повинен працювати артист в цьому під-жанрі, його речитатив також, є простим та розслабленим, в тексті він говорить про свою крутість, гроші, жінок та своє життя, але робить все це таким чином, щоб це звучало під стаття біту. Повторення фраз, різноплановий вокальні вставки та автотюн є невід'ємними елементами «Minimalistic Trap-у» і розставленні таким чином, щоб не перенавантажувати трек. Головне це зберігати мінімалістичність та вміло працювати з інструменталом.

3.2. Проблеми створення інструментальних хіп-хоп композицій

Важливим для продюсування музики є створення цифрового семплеру «Fairlight CMI» та драм-машини «Linn LM-1» в 1979 році. Ці винаходи значно спростили можливість створювання музики за допомогою не тільки в жанрі хіп-хоп, а і вплинули на музичну індустрію в цілому.

Першим офіційно випущеним реп хіп-хоп треком вважається «Rapper`s Delight»(1979) гурту Sugarhills Gang, тому його інструментал є початком

створення реп-музики, продюсером треку виступає Сільвія Робінсон, відома американська співачка та музичний продюсер. Для створення «Rapper`s Delight» вона використовує «семплювання», метод в якому для створення окремої пісні використовується фрагмент запису вже існуючої музичної композиції. Семпли двох пісень «Good Time» гурту Chick та «Here Comes That Sound Again» виконавців Love De-Luxe стали основною композиції. Це був перший офіційний запис з вдалим використанням семплювання в хіп-хопу.

В 1980 році виходить культова для музики драм-машина Roland TR-808, на початку продажу вона не стала популярною, через те що її футуристичний звук, який відрізнявся від «Linn LM-1» був сприйнятий музичним суспільством, як мінус та її швидко зняли з виробництва. Головними перевагами Roland TR-808 були ціна, яка значно нижче в порівнянні, простота використання, 16 стокових аналогових звуків та можливість їх програмування, що в свою чергу створило більше простору для креативу. Все це зробило пристрій одним з найпопулярніших в історії[51].

Афріка Бамбаата, першим вдало використовує нову драм-машинку в своїй композиції «Planet Rock», в ній він комбінує хіп-хоп з електронною музикою. В пісні він використовує семпл пісні «Trans-Europe Express» гурту Kraftwerk та фрагмент з «Ring My Bell» співачки Anita Ward, а для створення драм-партії використовував звуки, які сам програмував. Інструментал вважається революційним, так як створив новий під-жанр «електро-фанк» та вперше продемонстрував, можливості драм-машини Roland TR-808 в хіп-хопі[52].

На початку 80-х продюсери починають використовувати синтезатори для створення своїх унікальних мелодій та звукових ефектів, надаючи жанру більшої самостійності. Прикладами таких синтезаторів є «JUNO-60» від японської компанії «Roland», це аналоговий поліфонічний 6-стигосий синтезатор, він простий в користуванні та має теплий аналоговий звук.

Справжню революції в створенні хіп-хоп музики відбулася в 1987 році, коли в 1987 E-Mu Systems випустила SP 1200, був першим портативним

пристроєм на якому було можливо повністю створити інструментал, він давав змогу записати семпл, прописувати драм-партії, програмувати та видозмінювати звуки. Через технічні обмеження SP 1200, надавала звуку характерної шорсткої текстури під час семплювання. Одним із перших хіп-хоп продюсерів, який використав цей пристрій був Hank Shocklee, на ньому він написав музику для треку «Rebel Without a Pause» в 1987 році, використовуючи семпли з музики жанрів «соул» та «джаз». Пристрій також став культовим, тому що значно спростив роботу для продюсерів [53].

В наступному році компанія «AKAI» презентує «MPC-60», MIDI-секвенсор, який об'єднаний з семплером та керується за допомогою 16-ти чутливих до сили та тиску педів. Цей пристрій дозволив повністю контролювати та удосконалити творчий процес, система редагування звуків мала більше можливостей в порівнянні з іншими пристроями. «MPC» дав змогу семплювати великими частинами, а не маленькими фрагментами, через що одразу зробив популярність серед продюсерів хіп-хопу, а його оновленні версії досі використовуються для написання великих хітів [54].

На початку 90-х популярності в хіп-хопі набувають записи живих інструментів, які активно починають використовувати продюсери в своїй музиці. Популяризаторами, яких є продюсер Q-Tip та Dr.Dre. Інструментали почали звучати більш насичено, що досягає свого піку на альбомі 50 Cent, продакшном, якого займався Dr.Dre, він показав, що живі інструменти роблять звук більш повним та дорогим.

Крім того, 90-ті т є головним періодом переходу музичного продакшну в цифрову форму і хоча цей процес почався, ще в 1983 коли вийшов вводиться стандарт MIDI, який дозволяє приєднати музичний інструмент до комп'ютеру, в наступному році виходить «Pro-16» перший MIDI-секвенсор для комп'ютера «Commodore 64» від компанії «Steinberg», по-справжньому заслуговувати уваги він почав в 1992 році, коли таж сама компанія випускає «Cubase Audio Mac» першу Digital Audio Workstation (DAW), що в перекладі означає цифрова звукова робоча станція, яка об'єднувала в собі аудіо, MIDI та нотний редактор.

В 1996 році виходить «Cubase VST» - мала 32 доріжки аудіо в які інтегровані MIDI-редактор та можливість запису, також програма надавала можливість користуватися вбудованими та сторонніми плагінами.

Популяризація DAW відбувається в 2000-х коли комп'ютери стали доступнішими, а програмне забезпечення почало розвиватися, з'являються: Fl Studio(1997), Ableton(2001), Logic Pro(2002), а серед користувачів популярності набирає Cubase та Pro Tools. До середини 00-х музичний продакшн майже повністю перейде до цифри, її переваги над аналоговим стали очевидними. Для написання пісня тобі був потрібним лише комп'ютер, на якому за допомогою «плагінів» ти маєш можливість обробити звук [55].

На даний момент DAW займає перше місце серед продюсерів, як інструмент для створення музики. Можливості програмного забезпечення дозволили музикантам перейти з професійних студій на домашній продакшн, а розвиток індустрії «плагінів» дозволяє емулювати будь-який інструмент, синтезатор чи процесор обробки, що значно спрощує творчий процес, але перехід на цифру не зміг повністю замінити аналог, багато продюсерів продовжують працювати з драм-машинами та синтезаторами, аргументуючи це тим, що аналогове обладнання надає музиці особливий призвук на який програмне забезпечення нездатна.

Через те що створення власної музики стало більш доступним, з'являється одна з головних проблем в цій індустрії, а саме «наслідування», багато продюсерів починають свій шлях, розбираючи популярні хіти, намагаючись повторити інструментальну частину пісні, але в подальшій роботі не можуть відійти від цього принципу, також багато музикантів намагаються використовувати «наслідування», думаючи, що це швидкий шлях до успіху, через це на таких популярних серед продюсерів сервісах, як «Beatstars» та «YouTube» ми можемо побачити багато схожих один на одну робіт, які не відрізняються творчими прийомами та часто звучать не дуже якісно. Така проблема виникає через велику кількість починаючих реперів, які хочуть швидко комерціалізувати свою музику, намагаючись повторити успіх популярних

виконавців. Такий підхід негативно позначається на творчій складовій процесу та знижує якість загального музичного продукту.

До проблем індустрії можливо віднести «нехтування авторськими правами». Через те що, перед тим, як купити чи орендувати біт у артиста є можливість його прослухати та завантажити для пробного запису, часто стаються такі ситуації коли артист виставляє свій трек на музичну платформу, вказуючи себе, як автора, але не маючи на це права, що призводить до незручностей для продюсера, так як тепер перед тим, як продати цей інструментал, йому потрібно подати скаргу, де йому потрібно бути довести, що саме він володіє авторськими правами на цю композицію. Також багато продюсерів використовують «семпли» своїх колег, не вказуючи їх, як співавторів, таким чином забираючи весь прибуток з композиції тільки собі.

Однією з головних проблем було відношення музичної спільноти до продюсерів, довгий час вони залишалися непоміченими масовим слухачем, що майже знецінювало їх великий вклад в індустрію, але в останні роки ситуація почала змінюватися. Талановиті продюсери стали в один ряд з артистами і тепер можуть випускати свої релізи на які запрошують реперів, при цьому залишаючи собі повні авторські права. Також, їх запрошують в якості виконавців на фестивалі та влаштовують окремі концерти. Наприклад, «Red Bull Symphonic 2023» концерт продюсера Metro Boomin з симфонічним оркестром на якому виконувалися головні хіти, як він спродюсував. Також, їх почали запрошувати в якості композиторів для створення музики в кіно, той же Metro Boomin створив велику частину музичного супроводу для мультфільму «Людина-Павук: Крізь Всесвіт».

Створення музики є суб'єктивним процесом і кожний працює по-різному, на моєму прикладі можливо виділити декілька етапів в створенні інструментальної хіп-хопу музики: Спочатку я відкриваю новий проект в «Fl Studio 21» та визначаюся зі стилем в якому він хочу написати композицію, так як від цього залежить такі параметри, як темп і ритм. Після чого я підбираю віртуальні інструменти та починаю вигадувати мелодію, за допомогою

вбудованого інструменту «Piano Roll», який виглядає, як клавіатура піаніно та дозволяє записувати ноти за допомогою комп'ютерної миші, далі я починаю підбирати інші інструменти та прописую мелодії відштовхуючись від основної, таким чином доповнюючи аранжування, додаючи динаміки. Наступним кроком, я обираю звуки ударних серед, яких велику увагу приділяю басу та звуковим ефектам, відштовхуючись від жанру, я прописую драм-партію і переходжу до структурування композиції, зазвичай я роблю це за принципом: початок композиції, розвиток, перший куплет, приспів, другий куплет, приспів, після чого грає тільки мелодія та композиція завершується. Після структурування, я починаю зводити інструментал за допомогою «плагінів», спочатку обробляю мелодію за допомогою еквайзера, реверберації та інших ефектів, після чого переходжу до створення «Sidechain ефекту» між бочкою та басом. Наступним йде обробка майстер каналу, під час якої я використовую Clipper, який не дає музиці звучати гучніше ніж 0 Дб, після чого я експортую композицію в форматі WAV з частотою дискретизації 44.1 кГц та розрядністю 16-біт. Для перевірки якості матеріалу слухаю композицію на різних аудіо-пристроях.

3.3 Аналіз хіп-хоп композицій.

Аналіз композиції дозволяє визначити її характеристики за допомогою об'єктивних та суб'єктивних параметрів.

Загальний об'єктивний аналіз відбувається за такими параметрами: частотний діапазон, динамічний діапазон, гучність, стереофонічність та загальні амплітудно-частотні характеристики.

Суб'єктивний аналіз має наступний перелік параметрів: музичний баланс, тембрально-частотний баланс, просторове враження, стереофонічний ефект, художня виразність, аранжування, динамічний діапазон.

Також виконується аналіз обраного фрагменту композицій, він дозволяє більш детально провести аналіз об'єктивних та суб'єктивних параметрів і прослідити зміну в їх показниках на протязі всього треку.

Види аналізу діляться на технологічний, технічний та естетичний:

Технологічний аналіз дає можливість визначити, якими технологічними прийомами користувався звукорежисер під час роботи над піснею, визначити розташування різних елементів пісні в просторі (панорамування), динамічну та часову обробку. Застосування ефектів впливає на загальні параметри композиції, що можливо побачити під час ретельно вивчення пісні.

Технічний аналіз використовує програмне забезпечення та звукотехнічні засоби, щоб отримати характеристики об'єктивних параметрів, а саме: Частотний діапазон, динамічний діапазон, пік фактор та стереофонічність.

Естетичний аналіз оцінює використання мистецьких прийомів, звуковий дизайн, ідею та відповідність жанру. Цей процес потребує інформацію: про артиста, музичний твір, жанр, аудиторію та в своїй роботі характеризує такі параметри: просторове враження, музичний баланс, прозорість, емоційний вплив, динаміку та натуральність звучання [2].

Програмне забезпечення, яке використовується під час аналізу має назву аналізатори. До них відносяться: «Voxengo Span», «Voxengo Correlometer», «iZotope InSight», «BX Meter», «Yourlean Loudness Meter», «Flux Stereo Tool», та інші плагіни, які використовуються для аналізу об'єктивних характеристик пісні.

Після аналізу звукорежисер робить висновок, щодо загальної якості звучання пісні, фонограми, відповідності жанру та стилю, оцінює ідею, рівень виконання та характеризує її культурну цінність.

3.3.1. Аналіз композиції популярних виконавців

1. Пісня «WUSYANAME» - Виконавець Tyler, the Creator

I. Естетичний аналіз.

“WASYANAME” є частиною альбому “Call me if you get lost” концепція якого відображає тему подорожей, шукання себе і розуміння своїх почуттів. У багатьох піснях альбому Tyler, The Creator співає про свої особисті переживання, свої внутрішні конфлікти і страхи. Він зображає себе як мандрівника, який шукає своє місце у світі і намагається знайти себе через свою музику.

«WUSYANAME» є романтичною композицією, в якій Тайлер, The Creator співає про свої почуття до однієї конкретної особи. У пісні він висловлює бажання дізнатися ім'я цієї людини та говорить про те що хоче бути з нею. Текст пісні містить емоційні рядки, в яких описує свою прив'язаність до цієї особи за допомогою характерних для Тайлера незвичних рядків.

Пісня має свіже і сучасне звучання, з використанням електронних елементів і привабливої мелодії. Продакшн пісні відрізняється високою якістю і професіоналізмом, що є характерною рисою для творчості Тайлера, The Creator.

«WUSYANAME» отримала позитивні відгуки від критиків і зайняла високі позиції в чартах. Пісня показує розвиток музичного стилю Тайлера і його здатність створювати запам'ятовуючі та емоційні композиції.

Параметри пісні:

Тривалість: 2 хвилини та 2 секунди;

Темп: 142 BPM;

Тональність: C Minor (до-мінор);

Гучність: 8.0 LUFS

Характеристика пісні «WUSYANAME»:

Жанр: «WUSYANAME» поєднує різні жанри, зокрема хіп-хоп, реп і R&B. Вона має сучасне та свіже звучання, з елементами електронної музики.

Тема: Пісня висловлює романтичні почуття Tyler, The Creator-а. Вона передає відчуття прив'язаності, таємничості і бажання знайти кохання.

Текст і виконання: Текст пісні «WUSYANAME» є емоційним і виразним. Тайлер співає про свої почуття та бажання бути разом з цією особою. Його вокал виконаний з відчуттям і енергією, вдало поєднуючи реп та спів.

Популярність: «WUSYANAME» отримала позитивні відгуки від критиків і здобула популярність серед шанувальників Тайлера. Вона входить до списку синглів з альбому «Call me if you get lost» і була добре сприйнята слухачами.

Інструментал: Створений на основі семплу пісні «Back Seat» відомого RnB гурту N-Town, Тайлер трохи пришвидши його та додав спокійну драм-партію з вираженою бочкою, що зберегло настрій пісні, але додало їй реп складової. Біт майже не має розвитку і постійно повторюється, але є паузи, які служать акцентами і розбавляють його динаміку.

Творча група:

Виконавці: Tyler, the Creator YoungBoy Never Broke Again та TyDolla \$ign

Міксинг-Іженер: Neal Pogue;

Мастеринг-Іженер: Mike Bozzi;

Виконавчий Продюсер: Tyler, the Creator;

Дистрб'ютор: Sony Music Entertainment;

Лейбл: Columbia Records;

Дата релізу: 25 червня 2021 року;

За перший тиждень виходу дійшла до 14 місця в чарті Billboard Hot 100. На даний момент “WUSYANAME” набрала більше ніж 284 мільйони прослуховувань на музичній платформі «Spotify».

Висновок

Трек “WASYANAME” Tyler, the Creator є одним із головних треків альбому “Call me if you get lost”. В ньому Тайлер показує, що його здібності, як виконавця і продюсера знаходяться на найвищому рівні. Він є нетиповим представником індустрії з інноваційними і несподіваними ідеями, які були по праву визнані і нагороджені. Пісня є вдалою сумішшю репу та RnB, що надає пісні спокійного, але динамічного настрою. Ідея треку виконана на відміно,

передає стан закоханості та естетику властиву саме Тайлеру. В плані мікшування трек не має особливостей, але незвичний інструментал, цікавий текст та голос репера створюють ідеальний синергію, що робить цю пісню особливою.

2. Пісня «Too Many Nights» Виконавець Metro Boomin та Future при участі Don Toliver.

Естетичний аналіз.

Інформація про пісню:

«Too Many Nights» є частиною альбому «Heroes & Villains» продюсера Metro Boomin. Загальною ідеєю релізу є його розділ на дві частини «Heroes» та «Villains», де з однієї сторони запрошені артисти виступають в якості «Героїв», а з іншої «Злодіїв». Трек розповідає нам про те, як на протязі багатьох ночей його авторів оточують розкіш, гарні жінки, велика кількість грошей та дорогі бренди.

«Too Many Nights» представляє життя своїх авторів в усій красі, без перебільшення показуючи їх статус, як одних із головних артистів в репі на даний час, при цьому вони не можуть відчувати себе спокійно і говорять про те що вони не можуть втратити концентрацію зі своєї цілі і повинні тримати баланс між поблажливістю та відповідальністю.

Пісня звучить дорого та відповідає всім канонам «Трепу», але так, як цей інструментал написав один із найвпливовіших продюсерів 2010-х років Metro Boomin, він зберіг властивий йому похмурий, але ритмічний настрій в мелодії, яка передає особливу глибоку атмосферу.

«Too Many Nights» вважається однією з найкращих пісень 2022 року та дебютувала на 22 стрічці чарту «Billboard Hot 100». Пісня, як і увесь альбом показала творчий геній Metro Boomin та Future, які не слідують трендам, а задають їх.

Параметри пісні:

Тривалість: 3 хвилини та 19 секунди;

Темп: 88 BPM;

Тональність: G Minor (соль-мінор);

Гучність: 7.6 LUFS

Характеристика пісні «Too Many Nights»:

Жанр: «Too Many Nights» написана в під-жанрі «треп».

Тема: Багате життя приносить розкіш в твоє життя, але кожна ніч стає схожою, одна на одну, головне при цьому зберігати пильність та не відпускати своє життя на самотік.

Текст і виконання: В своєму тексті Don Toliver перераховує речі, які він встиг зробити за цю ніч, серед яких є зустріч з жінкою, гроші та про конкурентів, які вимушені ховатися, поки він не спить, а в частині де читає Future він говорить про свої досягнення, про те що він вже давно може не рахувати гроші та говорить, що його вже не зупинити.

Популярність: «Too Many Nights» одразу стала однією з найуспішніших пісень за альбому. Слухачі та критики залишили дуже гарні відгуки про цей трек та назвали Metro Boomin-а одним з найкращих продюсерів «нової школи».

Інструментал: Над продакшном пісні працювали Metro Boomin, Honorable C.N.O.T.E. та Allen Riter. Інструментал починається з паду змішаного з синтезатором, які разом створюють звук атмосферних струнних. В дропі до мелодії додаються піаніно, дзвіночки та Lead синтезатор, також в деяких частинах пісні додається, ще один синтезатор, який додає динаміки та оброблений еквайзером в режимі «High-pass», пропускаючи тільки високі частоти, що надає динаміки. В драм-партії я можу виділити перевантажений 808, який при цьому звучить доволі чисто, клеп до якого підмішується реверберація в кожному 2-му та 4-му такті, цікаві перебіжки в хай-хетах, інші елементи

драм-партії звучать класично для цього жанру. В кінці пісні додається атмосферний бас, який робить закінчення пісні «кіношним».

Творча група:

Виконавці: Future та Don Toliver;

Міксинг-Іженер: Ethan Stevens та Metro Boomin;

Мастеринг-Іженер: Joe LaPorta;

Виконавчий Продюсер: Metro Boomin;

Дистриб'ютор: Universal Music Group;

Лейбл: Republic Records& Boominatе Worldwide;

Дата релізу: 2 грудня 2022 року;

Висновок

Трек «Too Many Nights» є важливою роботою для всіх її учасників, але Metro Boomin, з його допомогою повернув собі статус найкращого продюсера. Враховуючи, що пісня вийшла в складі успішного альбому «Heroes & Villains» і стала однією з головних складових такого результату, а різноплановість запрошених артистів, додала цій композиції важливого контрасту. Починаюча зірка Don Toliver, який вже встиг покорити своїм чудовим вокалом багатьох слухачів, але ще не дійшов статусу «Суперзірки» та справжня легенда «Трепу» Future, якому вже непотрібно доказувати ким він є. Обидва видали сильні рядки, як і в плані сенсу, так і в плані їх виконання. Ця робота підігріла увагу музичної спільноти до наступних великих релізів обох артистів, а Metro Boomin-у гарантувала роботу в якості одного із композиторів для мультфільму «Людина-Павук: Крізь Всесвіт.»

3.Пісня «Magnolia» - «Playboi Carti»

Естетичний аналіз.

Інформація про пісню:

«Magnolia» є частиною альбому «Playboi Carti» виконавця Playboi Carti. Продюсером цієї пісні, як і усього релізу є Pierre Bourne. Цей трек є одним з найпопулярніших в під-жанрі «мінімалстік треп».

«Magnolia» не наповнена, якимось сенсом, а є скоріше хвастовством автора, який говорить про себе, як про найкращого на момент виходу релізу, розповідає про своє життя та не соромиться сказати декілька провокаційних слів про своїх колег, заздрісників та жінок.

Ця композиція успішно задає звучання цілому новому під-жанру, простий мінімалістичний біт від Pierre Bourne, який при цьому звучить повноцінно, своїм речитативом Playboi Carti ідеально супроводжує інструментал, та не перенавантажуючи слухача текстом задає настрій вуличної стилі життя, що дає можливість розчинитись в цій неймовірній атмосфері.

«Magnolia» зайняла 49 місце в чарті «Hot R&B/Hip-Hop Songs 2017» від видавництва «Billboard», отримав 3 платинові сертифікації та став класикою репу 10-х років та зробила Playboi Carti «суперзіркою», яку досі наслідують по всьому світу.

Параметри пісні:

Тривалість: 3 хвилини та 01 секунда;

Темп: 163 BPM;

Тональність: B Minor (сі-мінор);

Гучність: 7.5 LUFS

Характеристика пісні «Magnolia»:

Жанр: «Magnolia» написана в під-жанрі «minimalistic trap», який створив Pierre Bourne.

Тема: Пісня описує різні аспекти вуличного життя, втечі від поліції та вечірки з дівчинами.

Текст і виконання: В своєму тексті Playboi Carti використовує багато сленгу, який характерний для хіп-хопу того часу, текст створений таким чином, щоб задавати веселий та енергійний настрій, періодично згадуючи крутість свого автора. Виконання досягає еталонного рівня, так як ідеально вписується в біт та змушує індустрію, почати робити музики в стилі артиста.

Популярність: «Magnolia» є самою популярною піснею Playboi Carti, Pierre Bourne та під-жанру «minimalistic trap». На даний момент вона набрала більше 740 мільйонів прослуховувань на музичній платформі «Spotify».

Інструментал: Над продакшном пісні працював Pierre Bourne мелодія біту складається з синтезатору, який грає два інтервали: чисту кварту від ноти (F#,B) та малу сексту від ноти (E,B), основа складається з трьох нот, що є властивим для під-жанр «minimalistic trap», до основи приєднується флейта, яка грає просту циклічну мелодію, також на приспіві до партії духового, приєднується такаж сама флейта, але з більш мінімалістичною мелодією, обробленою ефектом «reverse», що додає інструменталу динаміки. Драм-партія також звучить дуже мінімалістично: хай-хети грають «кожні 2 кроки», кік, клеп, трохи перенавантажений 808-ий бас та декілька звукових ефектів, які доповнюють ударні.

Творча група:

Виконавці: «Playboi Carti»

Міксинг-Іженер: Kesha Lee;

Мастеринг-Іженер: Tatsuya Sato;

Виконавчий Продюсер: Pierre Bourne;

Дистрб'ютор: Universal Music Group;

Лейбл: AWGE, Universal Music Group & Interscope Records;

Дата релізу: 14 квітня 2017 року;

Висновок

Трек «Magnolia» є одним із найвпливовіших треків в історії «нової школи», він задав тренди на декілька років вперед, з'явившись в потрібний час в потрібному місці. Ця композиція поставила продюсера Pierre Bourne та Playboi Carti в один ряд з великими зірками. В 2017 році такий звук не робив ніхто і коли новий альбом «Playboi Carti» побачив світ, в кожній країні світу де був популярний реп з'явився свій місцевий Playboi Carti і велику роль в цьому зіграла саме «Mongolia». Вона задала новий принцип в створенні музики: «Менше зусиль, якісний та популярний музичний продукт». Також однією із особливостей цієї пісні є те що її інструментал був написаний в машині по-дорозі до ресторану швидкого харчування «Zaxby`s», про що в своєму твітері повідомив Pierre і це на 100 відсотків зображує весь сенс цього під-жанру, поки великі артисти напружено працюють на студії, ці двоє роблять великі хіти, сидячи в машині.

3.3.2. Аналіз авторських композицій.

1. Інструментал «I'mNotHereAnymore» продюсер ExKid (Додаток А.1.).

Технологічний Аналіз.

«I'mNotHereAnymore» є самостійним релізом, який на даний момент є моєю найпопулярнішою композицією. Я написав її в перший місяць війни, а саме 13 березня 2022 року. Під час створення цієї роботи, я звертався до своїх внутрішніх переживань та довго міркував, як передати свій стан за допомогою музики. Спочатку, я не обирав жанр в якому хочу його написати, як роблю це зазвичай, а довгий час шукав звук, який сам нашттовхне мене на нього.

Основою мелодії став синтезатор «Electra 2» від компанії «Tone2», в ньому

я знайшов атмосферний «Pad», який задав настрій всьому біту. Під час написання музики, я одразу за допомогою ефектів довожу звук до того стану, який мене задовольнить, тому після написання основи, я одразу обробив її за допомогою плагіна «RC-20 Retro Color», що допомогло мені надати йому аналогового призвуку та зробив «High Pass» від 120гц.

Наступним для доповнення мелодії, я прописав «низьке» піаніно, яке я знайшов в бібліотеці «Keyscape» від компанії «Spectrasonics» та звільнив місце під майбутній бас за допомогою еквайзера, знову зробивши «High Pass» від 220гц.

Далі я продовжив шукати інструменти, які б добавили динаміки вже існуючій основі та зупинився на синтезаторі «Gladiator» від компанії «Tone2», його звук схожий на дзвіночки з вираженою шорсткою текстурою, але щоб досягти звуку, який був мені потрібен, я за допомогою плагіна «HalfTime» сповільнив його в два рази та обробив його еквайзером, зробивши «Low Cut» від 120 гц, опустивши на -3Дб середньо-низькі частоти в області 550гц та зробивши «High Shelf» від 5000 гц, що допомогло мені підкреслити музикальну текстуру цього інструменту.

Щоб додати динаміки, я вирішив додати дзвіночки з бібліотеки «Xrand 2» компанії «Air». Я обробив їх плагіном «MicroShift», зробивши «Detune» з маленьким міксом, я додав мелодії додаткового, важливого призвуку, також в «RC-20 Retro Color» за допомогою параметру «Flux» надав їм цифрової текстури, що ідеально вписувалося в потрібну мені атмосферу.

Останнім в мелодію, я додав sound-fx, який схожий на віддалений хлопок оброблений реверберацією. Він виконує функцію підкреслення атмосфери.

Драм-партія складається з довгого 808-го, який я повністю увів в моно, жорстокої бочки, низького клепа, який грає спільно зі малим барабаном, двома різними хай-хетами, перший постійно грає в темпі «кожні 2 кроки», а інший підіграє йому, в кінці кожного такту звучить низький малий барабан, який додає ударним динаміки, його я обробив за допомогою «Halftime», щоб досягти потрібного звучання.

На майстер каналі я використав два плагіни емулятор плівкової машини «Virtual Tape Machines» від компанії «Slate Digital», він додає композиції потрібної текстури та трохи вижимає гучність, а вбудований в Fl Studio плагін «Fruity soft clipper» не дає інструменталу звучати вище 0 дб.

Естетичний аналіз.

Інформація про пісню:

«I mNotHereAnymore» є самостійним релізом в під-жанрі «Dark Cloud». Цей інструментал має важливу роль в моїй творчості, так як вивів мене із місячної творчої кризи і досяг великих для мене успіхів на даний момент він має 71 тисячу переглядів на платформі «YouTube»

Параметри пісні:

Тривалість: 3 хвилини та 01 секунда;

Темп: 112 BPM;

Тональність: E Minor (Mi-мінор);

Гучність: 12 LUFS;

Висновок

На початку війни, я довгий час не міг написати музику, багато разів намагався, але мені не вдавалося, але «I mNotHereAnymore» вивів мене з цього стану і показав мені, що я творче расту, навіть тоді коли здавалося, що в мене нічого не виходить. Композиції вдалося передати мій стан в момент її написання і на даний момент вона є однією з моїх найкращих робіт і цьому є об'єктивне підтвердження в кількості уваги, яку цей біт привернув до мене та моєї творчості.

2.Інструментал «Monochrome» продюсер ExKid (Додаток Б.1.).

Технологічний аналіз.

«Monochrome» був написаний, як інструментал в під-жанрі «Dark Trap». Я написав його 28 липня 2022 року. Під час роботи над цим треком, я шукав звуки, які б мали цікаву текстуру, щоб задати композиції моторошної атмосфери, але при цьому звучали динамічно.

Основою мелодії стали «Keys» з синтезатору «Omnisphere», які по звуку схожий на дзвоники, але має більш шорстку текстуру та легкий призвук органу. Обробив його за допомогою «RC-20 Retro Color» сильніше підкресливши його текстуру за допомогою сатурації та додав реверберації, щоб додати атмосфери, також за допомогою еквайзера зробив «High Pass» від 220Гц.

Наступним в мелодію, я додаю звук схожий на оброблений людський крик, таким чином додаючи заплановану «динамічну моторошність» до композиції, серед ефектів обробки еквайзер, який в режимі «Low Cut» відрізає все нижче 190 Гц, звільнюючи місце під 808-ий бас, «RC-20 Retro Color», який в цьому випадку працює в якості компресора та робить звук більш зібраним і «ValhallaVintageVerb», реверберація, яка зробила звук не таким гострим.

Для того щоб, ще більше, підкреслити атмосферу я додав до мелодії звук приглушених струнних, які ідеально вписалися в звукову картину. Їх я обробив еквайзером, який від 220 Гц працює в режимі «High Pass».

Також для динаміки в 3 та 7 тактах звучить жіночий вокальний семпл, який оброблено плагіном «Half-Time», що сповільнило його вдвічі, еквайзер в режимі «Band Pass» який залишає діапазон частот від 550 Гц до 6700 Гц та додав реверберації, щоб розмістити звук у просторі.

В драм-партії, я використовую два драм-лупи, перший грає партію живих хай-хетів додаючи ударним характерного призвуку, другий складається з перкусії, яка додає динаміки всій композиції. Також до ударних відноситься перенавантажений бас, жорстка бочка, декілька малих барабанів, які я залєєрив для того, щоб отримати потрібний мені звук та перкусії, які розбавляють ударну партію.

На майстер каналі я використав два плагіни емулятор плівкової машини «Virtual Tape Machines» щоб надати композиції потрібної текстури та вижати гучність, а також «G-Clip», який виконує функцію clipper-а та не дає біту звучати вище 0 дБ.

Естетичний аналіз.

Інформація про композицію:

«Monochrome» інструментал в під-жанрі «Dark Cloud». Я надихнувся творчістю таких артистів, як «Bones» та «Xavier Wulf» і вирішив, що було би цікаво написати біт в їх стилі.

Параметри пісні:

Тривалість: 1 хвилину та 48 секунд;

Темп: 142 BPM;

Тональність: E Minor (Мі-мінор);

Гучність: 9.5 LUFS;

Висновок

«Monochrome» відповідає очікуванням автора та дійсно відповідає всім критеріям стилю в якому він написаний, але має свою унікальну атмосферу. Я витратив багато часу на пошук потрібних мені звуків, що дозволило мені втілити задумане у життя, основний акцент я зробив на мелодії, хоча драм-партія також відіграє важливу роль в звучанні цього інструменталу. На даний момент біт не знайшов свого виконавця, але я вважаю роботу якісною та самобутньою, що майже гарантує її успіх.

ВИСНОВКИ

Відповідно до поставленої мети та визначених задач результати дослідження дозволяють зробити наступні **висновки**:

1. В роботі визначено основні етапи розвитку хіп-хоп музики в різних країнах світу. Крім того для детального розбору процесу формування, використовуються окремі композиції, що дає змогу прослідити, які релізи вплинули на популяризацію жанру. З локальної вуличної культури, він досяг рівня, одного з головних представників музичної індустрії і хоч сьогоднішні реperi не схожі, на своїх попередників реп не стає нудним, він постійно прогресує та дарує нам велику кількість талановитих музикантів. На даний момент артист має змогу працювати вдома, швидко створюючи унікальний матеріал, одразу завантажити його на музичні платформи і миттєво отримати зворотній відгук від аудиторії, це допомагає музиканту сформувати власний стиль, а можливість створити спільну композицію обмінюючись музикою в інтернеті є однією з важливих факторів популяризації репу. Хіп-хоп продюсери досягають великих успіхів, стають затребуваними, а їх композиторський талант не проходить непоміченим, навіть великими кіно-студіями. Можливо сказати, що реп ввібрав в себе елементи багатьох жанрів, що дало йому змогу знайти велику кількість різноманітних шанувальників.

2. Хіп-хоп індустрія в Україні з'явилася більше ніж 30 років тому, але тільки в останні роки вона починає, переймати досвід своїх більш успішних західних колег. Довгий час популярний український реп, уявляв з себе суміш комедії та музики, але починаючи з 2016 року з'являються нові талановиті артисти, які переймають закордонні тренди, адаптуючи їх під нашу культуру та таким чином створюючи свій власний стиль. Кількість українських хіп-хоп артистів продовжує зростати та створювати музику в різних популярних під-жанрах, що дозволяє їй залишатися актуальною в масштабах світової індустрії. Також є велика кількість продюсерів, які роблять музику на західному рівні та співпрацюють з закордонними артистами, таким чином просуваючи український продакшн, далеко за межі України. Індустрія знаходиться на стадії

формування та потребує ще багато часу для закінчення цього процесу, але вона нарешті знайшла свій вектор прогресу.

3. Особливістю сучасного хіп-хопу є його різноманітність, в наш час реп не обмежений кордонами жанру, а часто звертається до експериментів в своєму звучанні. З'явилося багато під-жанрів, які також привертають увагу слухачів, які раніше не зв'язували себе з цим направленням. Хочеш чогось спокійного і мелодичного в тебе є можливість послухати «Lo-Fi Hip-Hop», подобається гітарні рифи і жорсткий вокал є під-жанр «репкор», віддаєш перевагу меланхолічній атмосфері в музиці, «Cloud Rap» відповідає цим критерієм і так далі. Це робить його більш відкритим до слухачів, яким не подобається класичний реп і вони знаходять, щось цікаве в різних його під-жанрах. Крім того, реп-хіти можливо створювати вдома за допомогою DAW, що створює в індустрії велику конкуренцію, яка з одного боку розвиває жанр, а з іншого не дає музикантам багато часу для роботи над своїм матеріалом, змушуючи їх постійно випускати музику, щоб бути конкурентоздатними.

4. До технологічної складової створення хіп-хоп музики відноситься DAW, синтезатори, музичні інструменти, драм-машини, обладнання, програмне забезпечення та звукові ефекти. В сьогоdnішній індустрії артист повинен розбиратися в програмному забезпеченні, а саме в DAW та плагінах, це дає йому змогу повністю контролювати процес запису, зведення, майстеренгу та дозволяє створювати інструментал, який відповідає його запитам. Обладнання є важливою частиною процесу, так як без якісної апаратури буде складно досягти якісного звуку, що є важливою частиною успіху будь-якої композиції. Музичні інструменти і синтезатори потрібні продюсерам для того, щоб створювати унікальні мелодії, які можуть забезпечити пісня статус «хіта». Звуки з драм-машини «Roland TR-808» досі залишаються одними з найпопулярніших в індустрії і звучать майже в кожному інструменталі, але також залишилися шанувальники аналогового звуку, які продовжують працювати зі справжнім аналоговим обладнанням.

5. Методи створення інструментальної композиції включають в себе: семплювання (Використання аудіо-фрагменту іншої композиції в своїй музиці), часто використовують уривки відомих хітів, що зазвичай робить трек інтуїтивно цікавим для слухача, так як він чує видозмінену, але впізнавану мелодію чи драм партію.

Авторська самостійна робота над всією композицією, за допомогою DAW чи аналогового обладнання продюсер може створити унікальну мелодію, що зробить продукт максимально оригінальним, також за допомогою драм семплів, він може задати пісні будь-якої динаміки, додаючи перкусії, прописуючи нетипові драм-партії. Також процес обробки звуків ефектами є дуже творчим процесом, щоб досягти потрібного характеру звучання, музикант може використовувати різні плагіні, змінюючи швидкість семплу, редагуючи частотний діапазон та робити майже будь-які маніпуляції зі звуком.

Крім того можливо працювати над інструменталом в колаборації з іншими продюсерами, таким чином об'єднуючи свої зусилля в створенні якісного продукту. Музиканти працюють над одним проектом узгоджуючи та додаючи різні звукові елементи в його структуру і використовуючи власні знання в спільній праці.

6. Проаналізувавши музику відомих виконавців, я помітив декілька важливих для створення популярної композиції параметрів, а саме: унікальність є однією з головних причин виникнення хітів, ніхто не хоче слухати ще одного Jay-Z чи Playboi Carti і якщо трек не відрізняється від творчості своїх натхненників, він ніколи не стане культовим, артисти, які просувають свій стиль рухають індустрію вперед, поки наслідувачі просто залишаються її частиною; Якість популярних пісень завжди залишається на високому рівні, сьогоднішній слухач є вимогливим до цього параметру; Залишатися собою, аудиторії подобається коли артист відчуває впевненість в своїх словах, а творчість відображається в його образі. Playboi Carti створив навколо себе образ вампіра, що є однією зі складових його успіху, Metro Boomin в свою чергу завжди ставив себе, як трудовитого музиканта, який серйозно ставиться до усього, що

відноситься до музики, що дає слухачу впевненість, якщо продюсером пісні був Metro, то скоріше за все вона буде хітом.

В моїй музиці, майже у всіх випадках, я пишу мелодію самостійно, намагаючись передати свій стан під час написання композиції. Багато часу я приділяю створенню особливої атмосфери, що можливо почути в моїй похмурій за настроєм музиці. Використання різних інструментів та ефектів обробки, допомагають мені досягти бажаного результату. В своїй творчості я намагаюся звертатися до самого себе і не відволікатися на сучасні тренди.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ice-T, Torres A, Serrano S. The Rap Year Book. New York : Abrams Image, 2015. 240 p.
2. Дьяченко В. «Методичні рекомендації щодо практичного завдання до екзамену з дисципліни ‘Творчо-технологічний аналіз аудіовізуальних творів»». Київ : НАКККиМ, 2018, 46 с. URL : <https://tinyurl.com/vmjkspt9>
3. Бородій А. Dj Кул Герк. URL: <https://bronxski.com/uk/eternal-1202-dj-kul-gerk> (дата звернення: 03.11.2023)
4. Roland M. Afrika Bambaata. URL: <https://www.britannica.com/biography/Afrika-Bambaataa> (дата звернення: 03.11.2023)
5. Larry L. Grandmaster Flash. URL: <https://www.last.fm/music/Grandmaster+Flash/+wiki> (дата звернення: 04.11.2023)
6. Semple I. Behind The Mic: The story Sugar Hill Gang song «Rapper`s Delight». <https://hiphophero.com/the-story-behind-sugar-hill-gang-song-rappers-delight/> (дата звернення: 04.11.2023)
7. Sanchez.B Blow,Kurtis. 1959 URL: <https://www.encyclopedia.com/education/news-wires-white-papers-and-books/blow-kurtis-1959> (дата звернення: 07.11.2023)
8. Afrika Bambaataa. URL: <https://www.last.fm/music/Afrika+Bambaataa/+wiki> (дата звернення: 07.11.2023)
9. Whodini. URL: <https://www.last.fm/music/Whodini/+wiki> (дата звернення: 08.11.2023)
10. Magic`s Wand by Whodini. URL: <https://www.songfacts.com/facts/whodini/magics-wand> (дата звернення: 08.11.2023)
11. Ice-T URL: <https://www.wikiwand.com/en/Ice-T> (дата звернення: 08.11.2023)
12. Ducker J. Eric B.& Rakim`s «Don`t Sweat the Technique»`Turns 30| Anniversary Retrospective. URL: <https://albumism.com/features/tribute-celebrating-30-years-of-eric-b-and-rakim-dont-sweat-the-technique> (дата звернення: 09.11.2023)
13. Kautz J. N.W.A. URL: <https://www.britannica.com/topic/NWA> (дата

звернення: 09.11.2023)

14. Tate G. Public Enemy. URL: <https://www.britannica.com/topic/Public-Enemy> (дата звернення: 09.11.2023)

15. A Tribe Called Quest. URL: <https://www.last.fm/music/A+Tribe+Called+Quest/+wiki> (дата звернення: 13.11.2023)

16. Geto Boys. URL: https://hip-hop-music.fandom.com/wiki/Geto_Boys (дата звернення: 13.11.2023)

17. Snoop Dogg. URL: <https://www.britannica.com/biography/Snoop-Dogg> (дата звернення: 13.11.2023)

18. Wu-Tang Clan Biography. URL: <https://www.hiphopscriptions.com/wu-tang-clan> (дата звернення: 14.11.2023)

19. Notorious B.I.G. Biography. URL: <https://www.hiphopscriptions.com/notorious-big> (дата звернення: 14.11.2023)

20. 2Pac. URL: <https://hiphopgoldenage.com/artists/2pac/> (дата звернення: 15.11.2023)

21. Sean Combs. URL: <https://www.britannica.com/biography/Sean-Combs> (дата звернення: 15.11.2023)

22. DMX. URL: <https://hiphopgoldenage.com/artists/dmx/> (дата звернення: 16.11.2023)

23. Eminem. URL: <https://hiphopgoldenage.com/artists/eminem/> (дата звернення: 18.11.2023)

24. Jay-Z. URL: <https://www.britannica.com/biography/Jay-Z> (дата звернення: 20.11.2023)

25. 50 Cent. URL: <https://hiphopgoldenage.com/artists/50-cent/> (дата звернення: 21.11.2023)

26. Kanye West «The College Dropout»(2004). URL: <https://hiphopgoldenage.com/albums/kanye-west-the-college-dropout-2004/> (дата звернення: 22.11.2023)

27. Kanye West. URL: <https://hiphopgoldenage.com/artists/kanye-west/> (дата звернення 22.11.2023)

28. Bauer P. Lil Wayne. URL: <https://www.britannica.com/biography/Lil-Wayne>

дата звернення 22.11.2023)

29. Weiss J. A\$AP Rocky: LIVELOVEA\$AP. URL: <https://pitchfork.com/reviews/albums/16026-liveloveaar/> (дата звернення 23.11.2023)

30. Rindner G. Comfort in the Discomforting: The History of SoundCloud-Rap, the Face-Tatted, Hair-Dyed Vision That Showed Hip-Hop`s Future. URL: <https://www.theringer.com/2021/12/16/22838951/juice-wrld-soundcloud-rap-history-retrospective> (дата звернення 23.11.2023)

31. Lil Peep. URL: <https://www.last.fm/music/Lil+Peep/+wiki> (дата звернення 23.11.2023)

32. XXXtentacion. URL: <https://www.last.fm/music/XXXTENTACION/+wiki> (дата звернення 23.11.2023)

33. Fitzmaurice L. Travis Scott: Astroworld. URL: <https://pitchfork.com/reviews/albums/travis-scott-astroworld/> (дата звернення 23.11.2023)

34. Pop Smoke Biography. URL: <https://www.hiphoscriptures.com/pop-smoke> (дата звернення 23.11.2023)

35. Pierre A. Lil Uzi Vert: Eternal Atake. URL: <https://pitchfork.com/reviews/albums/lil-uzi-vert-eternal-atake/> (дата звернення 23.11.2023)

36. Thompson P.A. Tyler, the Creator: Call me if you get lost. URL: <https://pitchfork.com/reviews/albums/tyler-the-creator-call-me-if-you-get-lost/> (дата звернення 23.11.2023)

37. Yeat. URL: <https://www.last.fm/music/Yeat/+wiki> (дата звернення 24.11.2023)

38. Шешуряк Н. Батя українського хіп-хопу. Олександр Стьоганов про ВУЗВ URL: <https://amnesia.in.ua/vuzv> (дата звернення 24.11.2023)

39. Гурт ТНМК: історія легенди українського хіп-хопу <https://kasa.in.ua/ua/tnmk-artist> (дата звернення 24.11.2023)

40. Чому розпалась група Тартак і що хорошого вони встигли зробити. URL: <https://suspilne.media/culture/13466-comu-rozpalas-grupa-tartak-i-so-horosogo-voni-vstigli-zrobiti/> (дата звернення 25.11.2023)

41. Потап і Настя. URL: <https://m1.tv/stars/160-2/> (дата звернення 25.11.2023)

42. Булава О. Андрій Хливнюк та історія гурту Бумбокс. URL: <https://cherkaski.info/uk/article-1877-andriy-khlivnyuk-ta-istoriya-gurtu-bumboks> (дата звернення 25.11.2023)
43. Савельєва С. Alyona Alyona – біографія, музика та особисте життя. <https://liza.ua/uk/stars/biografii/alyona-alyona-biografiya-muzyka-i-lichnaya-zhizn/> (дата звернення 26.11.2023)
44. Dayman L. Nujabes: The Japanese Icon Who Shaped the Future of Hip Hop. URL: <https://theculturetrip.com/asia/japan/articles/nujabes-the-japanese-icon-who-shaped-the-future-of-hip-hop> (дата звернення 27.11.2023)
45. Bruner R. How a YouTube Star Became Mysterious R&B Star Joji URL: <https://time.com/5535187/joji-interview/> (дата звернення 27.11.2023)
46. Patella Q. Cloud Rap: Maybe One Day We`ll See It Again. URL: <https://qchspawprints.com/3292/entertainment/cloud-rap-maybe-one-day-well-see-it-again/> (дата звернення 27.11.2023)
47. Yung Lean – Ginseng Strip 2002 URL: <https://genius.com/Yung-lean-ginseng-strip-2002-lyrics> (дата звернення 27.11.2023)
48. What is UK drill? A primer on the rising British rap sound. URL: <https://www.redbull.com/gb-en/uk-drill-FAQ-history-artists-and-future> (дата звернення 27.11.2023)
49. Gabriel B.N. The Rise Of Rage Music. URL: <https://www.hotnewhiphop.com/431841-the-rise-of-rage-music-news> (дата звернення 27.11.2023)
50. Guzman J. Emo Rap: How The Subgenre Transcends its Origins. URL: <https://www.afterglowatx.com/blog/2018/11/8/emo-rap-how-the-subgenre-transcends-its-origins> (дата звернення 27.11.2023)
51. Hasnain Z. How the Roland TR-808 revolutionized music. URL: <https://www.theverge.com/2017/4/3/15162488/roland-tr-808-music-drum-machine-revolutionized-music> (дата звернення 30.11.2023)
52. Afrika Bambaataa & Soulsonic Force – Planet Rock. URL: <https://genius.com/Afrika-bambaataa-and-soulsonic-force-planet-rock-lyrics> (дата звернення 30.11.2023)

53. Lavoie A. SP-1200: The Sampler That Changed Hip-Hop Forever URL: <https://blog.landr.com/sp-1200/> (дата звернення 30.11.2023)
54. Brown D. The History Of The AKAI MPC URL: <https://tulamics.com/blogs/news/the-history-of-the-akai-mpc> (дата звернення 30.11.2023)
55. Levine M. The History of the Daw. URL: <https://hub.yamaha.com/proaudio/pa-history/the-history-of-the-daw/> (дата звернення 30.11.2023)
56. Robert Moses <https://www.britannica.com/biography/Robert-Moses> (дата звернення 08.11.2023)

ДОДАТКИ

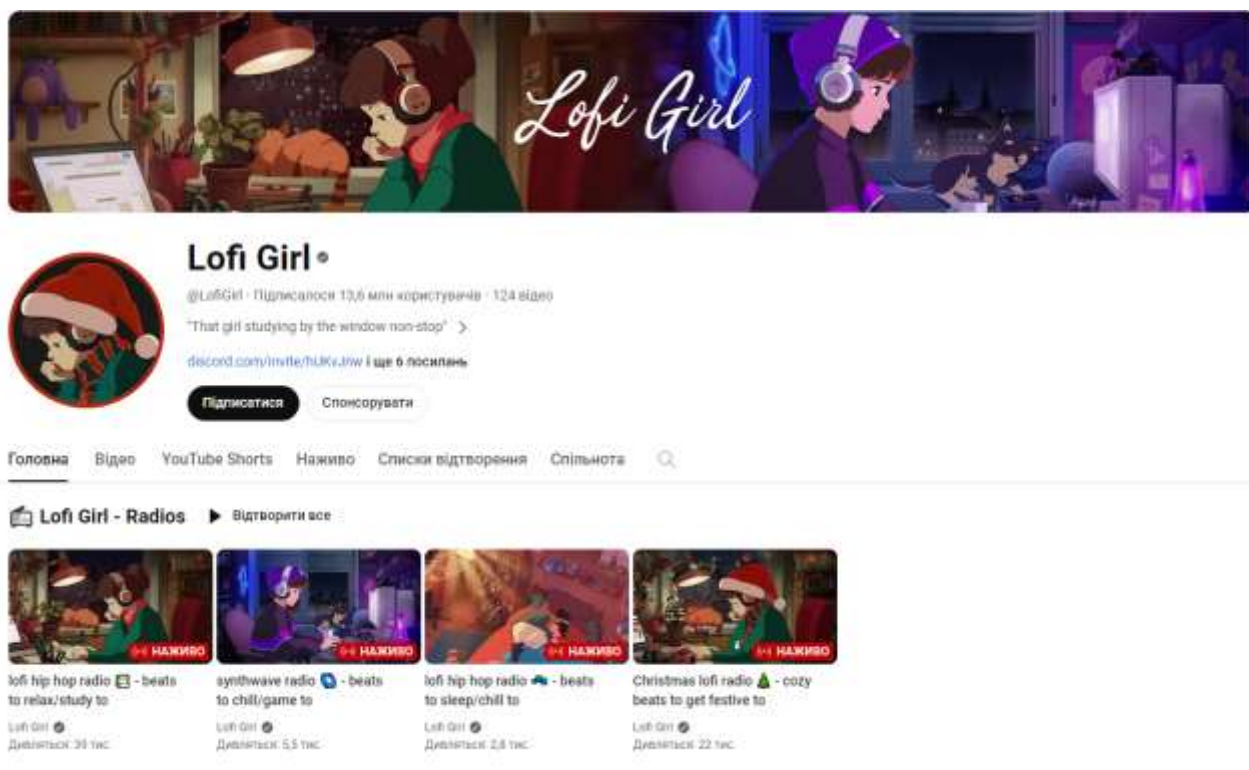
Додаток А

Проект інструменталу «ГmNotHereAnymore».

Додаток Б

Канал «Lofi Girl».

1. Tyler, the Creator – «WUSYANAME».
2. Metro Boomin & Future – «Too Many Nights» (feat. Don Toliver).
3. Playboi Carti – «Magnolia».
4. ExKid – «Г mNotHereAnymore».
5. ExKid – «Monochrome».

Назви пісень, які використовувались в аналізі.

Unicheck Similary Report Лопата ID: 1015971250